
NOTAT 2013 – 8

Økonomien i landbruket i Trøndelag

Utviklingstrekk 2002–2011

Tabellsamling 2007–2011

KJELL
STAVEN

SVEIN OLAV
HOLIEN

KRISTIN
STOKKE FOLSTAD

SIV KARIN
PAULSEN RYE

INGER SOFIE
MURVOLD KNUITSEN

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

NILF utgir en rekke publikasjoner

Årlig utkommer:

- «Driftsgranskingar i jord- og skogbruk»
- «Handbok for driftsplanlegging»
- «Utsyn over norsk landbruk. Tilstand og utviklingstrekk».
- «Mat og industri. Status og utvikling i norsk matindustri».

Resultater fra forskning og utredninger utgis i tre serier:

- «NILF-rapport» – en serie for publisering av forskningsrapporter og resultater fra større utredninger
- «Notat» – en serie for publisering av arbeidsnotater, delrapporter, foredrag m.m. samt sluttrapporter fra mindre prosjekter.
- «Discussion paper» – en serie for publisering av foreløpige resultater (bare internettpublisering).

NILF gir også ut:

- «Merverdiavgiftsnøkkel for landbruket»
- «Kontoplan for landbruksregnskap tilpasset NS 4102»
- Regionale dekningsbidragskalkylar.

NILF er sekretariat for Budsjettnemnda for jordbruket som årlig gir ut:

- «Totalkalkylen for jordbruket» (Jordbrukets totalregnskap og budsjett)
- «Referansebruksberegninger»
- «Resultatkontroll for gjennomføringen av landbrukspolitikken»
- «Volum- og prisindeksar for jordbruket» som ligger på:
<http://www.nilf.no/PolitikkOkonomi/Nn/VolumPrisIndeksar.shtml>

NOTAT 2013–8

Økonomien i landbruket i Trøndelag

Utviklingstrekk 2002–2011

Tabellsamling 2007–2011

Kjell Staven

Svein Olav Holien

Kristin Stokke Folstad

Siv Karin Paulsen Rye

Inger Sofie Murvold Knutsen

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Serie	Notat
Redaktør	Agnar Hegrenes
Tittel	Økonomien i landbruket i Trøndelag
Forfatter	Kjell Staven, Svein Olav Holien, Kristin Stokke Folstad, Siv Karin Paulsen Rye, Inger Sofie Murvold Knutsen
Prosjekt	Publisering av distriktstall (D223)
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2013
Antall sider	76
ISBN	978-82-7077-859-1
ISSN	0805-9691
Emneord	Store melkebruk, høygruppe, lavgruppe, jordbruk, familiens lønnsfortjeneste, driftsoverskudd

---

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskningene i jord- og skogbruk.
- Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres av Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse, der det på landsbasis er med omlag 850 gardsregnskap hvert år. Trøndelag har de siste årene vært representert med ca. 130 bruk.

I tillegg til hovedpublikasjonen fra regnskapsundersøkelsen, har vi siden slutten av 1950-tallet også sendt ut oversikter over økonomien i jordbruket i Trøndelag. Oversiktene har gått til landbruksforvaltningen i kommuner og fylker, forskningsinstitusjoner, forsøksringer, regnskapskontorer, faglag, skoler og andre interesserte.

Resultatmessig har forskjellene mellom fylkene vært uvesentlige, og vi har derfor brukt tallmaterialet for Trøndelag samlet. Det gir bedre muligheter til å publisere resultater fra enkeltproduksjoner som melkeproduksjon, korn, korn/svin, sauehold og kjøttproduksjon på ammekyr.

De regnskapsdataene som hentes inn er supplert med avlings- ytelses- og arbeidsnoteringer. I tillegg utføres det en spesiell skogbruksgransking på grunnlag av data fra de brukene som har minst 50 m³ balansekvantum. I den spesielle skogbruksgranskningen brukes det tall for Midt-Norge (Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden i tillegg til Trøndelag). Ved siden av data for landbruket er det også lagt vekt på å beskrive totaløkonomien for brukerfamilien.

I tillegg til vanlige økonomiske nøkkeltall ser vi på utvikling i økonomien på store melkebruk hvor vi følger 9 melkebruk fra hele landet med i snitt 50 årskyr. Samdrifter blir behandlet i en egen artikkel.

Grunnlagsmaterialet for årets notat om økonomien i jordbruket i Trøndelag er utarbeidet av Svein Olav Holien, Sergey Kozhin, Øystein Skutevik, Therese Hunstad, Siv Karin Paulsen Rye, Kristin Stokke Folstad, Elena Kirsanova og Inger Murvold Knutsen. Kjell Staven har tilrettelagt programvare og tabellutskrifter.

Inger Murvold Knutsen har skrevet artikkel om store melkebruk. Svein Olav Holien har skrevet om høy – og lav gruppe og samdrifter. Kjell Staven har skrevet om skogbruk. Kristin Stokke Folstad og Siv Karin Paulsen Rye og Inger Murvold Knutsen har utarbeidet resten av innholdet.

Agnar Hegrenes har lest gjennom notatet og kommet med nyttige innspill. Anne Bente Ellevold har klargjort manuskriptet for publisering.

Oslo, april 2013
Lars Johan Rustad

Innhold

1	INNLEDNING.....	1
1.1	Definisjoner.....	1
2	LANDBRUKET I TRØNDELAG.....	3
3	MELKEPRODUKSJON.....	5
3.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	5
3.2	Nettoinvesteringer og gjeldsutvikling.....	6
3.3	Melkeproduksjon - sammenligning av lav- og høygruppe.....	6
3.4	Samdrifter i melkeproduksjon.....	9
3.5	Økonomien på store mjølkebruk.....	10
4	KJØTTPRODUKSJON PÅ AMMEKYR.....	13
4.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	13
4.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	14
5	KORNPRODUKSJON.....	17
5.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	17
5.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	18
6	KOMBINERT KORNPRODUKSJON/SVINEHOLD.....	19
6.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	19
6.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	20
7	SAUEHOLD.....	23
7.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	23
7.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	24
8	GARDSSKOGBRUKET.....	25
9	TABELLSAMLING 2007–2011.....	31
10	FORKLARING PÅ FAGUTTRYKK.....	73

Figurer

Figur 1.1	Skjematisk oversikt over brukerfamiliens nettoinntekt.....	2
Figur 2.1	Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket etter driftsform. Løpende kroner.....	4
Figur 2.2	Relativ prisutvikling for viktige faktorer i landbruket.....	4
Figur 3.1	Nettoinntekt og driftsoverskudd mv. på melkeproduksjonsbruk. Trøndelag. Kroner per bruk. 2011-kroner.....	5
Figur 3.2	Nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk. Trøndelag. Kroner per bruk. 2011-kroner.....	6
Figur 3.3	Driftsoverskudd i lav- og høygruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Kroner per bruk. 2011-kroner.....	7
Figur 3.4	Sammenligning av høy og lavgruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Sum nettoinvestering. Kroner per bruk. 2011-kroner.....	8
Figur 3.5	Lønnsevne per time.....	11
Figur 4.1	Nettoinntekt og driftsoverskudd mv. på bruk med ammekuproduksjon. Kroner per bruk. 2011-kroner.....	14

Figur 4.2	Nettoinvesteringer på bruk med ammekuproduksjon. Kroner per bruk. 2011-kroner.....	15
Figur 5.1	Nettoinntekt og driftsoverskudd mm på bruk med korn. Kroner per bruk. 2011-kroner	17
Figur 5.2	Nettoinvesteringer på bruk med korn. Kroner per bruk. 2011-kroner.....	18
Figur 6.1	Nettoinntekt og driftsoverskudd mm på bruk med korn/svin. Kroner per bruk. 2011-kroner	20
Figur 6.2	Nettoinvesteringer på bruk med korn/svin. Kroner per bruk. 2011-kroner.....	21
Figur 7.1	Nettoinntekt og driftsoverskudd m.m. på bruk med sauehold. Kroner per bruk. 2011-kroner	23
Figur 7.2	Nettoinvesteringer på bruk med sau. Kroner per bruk. 2011-kroner.....	24
Figur 8.1	Oppnådd pris på bartrevirke. Kroner per m ³	25
Figur 8.2	Avvirkning i prosent av balansekvantum	26
Figur 8.3	Familiens arbeidsinnsats i skogen	27
Figur 8.4	Produksjonsinntekter og kostnader per m ³ i gardsskogbruket. 2011-kroner.....	28
Figur 8.5	Driftsoverskudd i kroner per m ³ . 2011-kroner	29

Tabeller

Tabell 3.1	Lønnsinntekt, driftsoverskudd, renteutgifter, nettoinntekt, og privat forbruk for høy – og lavgruppe i utvalgte år. Tall i hele tusen. 2011-kroner.....	8
Tabell 3.2	Samdrifter sammenlignet med store enkeltbruk, nøkkeltall 2011	10
Tabell 3.3	Sammenligning av store melkebruk, samdrifter og bruk med 20–30 årskyr. 2009 og 2011	12
Tabell 4.1	Sammenligning av storfekjøttproduksjon, Trøndelag og landet	15

Tabellsamling

Tabell 1	Alle bruk	32
Tabell 2	Melkeproduksjon, alle bruk	35
Tabell 3	Melkeproduksjon, alle bruk under 30 årskyr	38
Tabell 4	Melkeproduksjon, størrelsesgruppe under 15 årskyr	41
Tabell 5	Melkeproduksjon, størrelsesgruppe 15–19,9 årsverk	44
Tabell 6	Melkeproduksjon, størrelsesgruppe fra 20 årskyr.....	47
Tabell 7	Melkeproduksjon, kystbygder.....	50
Tabell 8	Melkeproduksjon, indre bygder	53
Tabell 9	Melkeproduksjon, fjellbygder.....	56
Tabell 10	Melkeproduksjon, samdrift.....	59
Tabell 11	Ammeku, alle bruk.....	62
Tabell 12	Kornproduksjon	65
Tabell 13	Kombinert kornproduksjon og svinehold	68
Tabell 14	Sauhold.....	71

1 Innledning

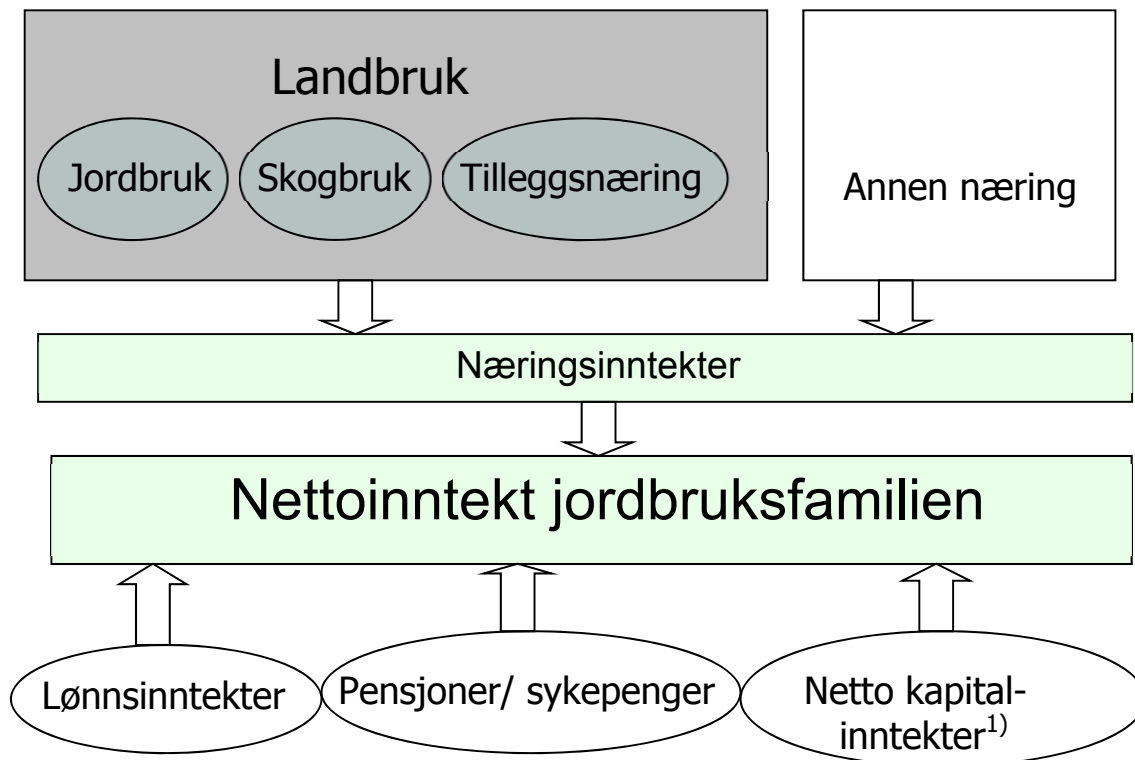
«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig, landsomfattende regnskapsundersøkelse. Trøndelagsfylkene er representert med 60–70 regnskap fra hvert fylke. For hele landet omfatter undersøkelsen regnskap fra 857 gardsbruk i 2011. I tillegg kommer regnskap fra ca. 37 samdrifter i melkeproduksjonen. Brukene er trukket ut slik at de skal utgjøre et tilfeldig utvalgt tverrsnitt av det yrkesmessig drevne jordbruket. De av brukene i materialet som har tilstrekkelig størrelse på gardsskogen, er samtidig med i granskningene som utføres på gardsskogbruket. For å styrke materialet til skogbruksgranskningene, er bruk fra Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden tatt med i de tallene vi presenterer i dette notatet.

Regnskapsundersøkelsene tar spesielt for seg virksomheten i jord- og skogbruk, men også andre næringsgreiner tas med. Næring som tar utgangspunkt i gardens driftsapparat, er kalt «tilleggsnæring», og næringsvirksomhet som er uavhengig av gardens driftsapparat, er kalt «annen næring». I tillegg til regnskapstallene inneholder materialet avlings-, ytelses- og arbeidsdata. I dette notatet er hovedvekten lagt på foretaksøkonomi, der en ser på gardsbruket som familiebedrift. Inntektsvirkning av jordbruksfradraget er ikke tatt hensyn til ved beregning av resultatmålene.

Helt bakerst i notatet er de ulike faguttrykkene forklart.

1.1 Definisjoner

I driftsgranskningene deles næringsaktiviteten på bruket inn i fire yrkesgreiner: Jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer og annen næring (Figur 1.1). For at fordeling av inntekter og kostnader mellom disse yrkesgreinene skal bli riktig, er det viktig å ha klare definisjoner av disse. Jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringer er basert på bruk av landbruksressursene; arealer, bygninger, maskiner og landbruksråvarer. Utnyttelse av spesiell kompetanse vil også inngå som en viktig del av mange tilleggsnæringer, men tilleggsnæringsaktiviteten kunne ikke vært drevet uten bruk av landbruksressursene. Annen næring er basert på brukerfamiliens økonomiske og menneskelige ressurser til næringsaktivitet utenfor bruket, og aktiviteten tar ikke utgangspunkt i landbruksressursene, og kunne potensielt vært drevet fra eiendommen uten at det hadde vært spesielle landbruksressurser på eiendommen.

Figur 1.1 Skjematisk oversikt over brukerfamiliens nettoinntekt

1) Netto kapitalinntekter består av renteinntekt + aksjeutbytte/gevinst + familiens arbeid på nyanlegg - rentekostnad - kår.

Jordbruk

Jordbruk er *produksjon av jord- og hagebruksråvarer som melk, kjøtt, ull, honning, egg, korn, oljefrø, erter, frukt, bær, poteter, grønnsaker, blomsterdyrking og lignende jordbruksproduksjoner*. Slik jordbruk er definert i driftsgranskingene, omfatter det også bortleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet og utleie av maskiner i mindre målestokk. I den grad jordbruksressurser inngår som produksjonsfaktor i andre næringsgreiner, godtgjøres jordbruket for bruk av disse ressursene.

Skogbruk

Skogbruk er *tradisjonell produksjon av skogbruksråvarer som skurtømmer og massevirke*. Vedproduksjon, juletreproduksjon og produksjon av pyntegrønt defineres som tilleggsnæring. Hvis det drives vedproduksjon på bruket og virket hentes fra egen skog, godtgjøres skogbruket for råvarene, og råvarene utgjør så en kostnad i tilleggsnæringen.

Tilleggsnæring

Tilleggsnæring er *næringsaktivitet på gardsbruk/landbrukseiendom som drives i tillegg til eller ved siden av tradisjonelt jord- og skogbruk, hvor en eller flere av brukets landbruksressurser (areal, bygninger, maskiner og landbruksråvarer) inngår og er nødvendig som faktorinnsats i produksjonen*. Utleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet, og utleie av maskiner, defineres som nevnt ikke som tilleggsnæring, men som jordbruk.

Annen næring

Annen næring er *annen næringsvirksomhet enn jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring, hvor det ikke benyttes og er behov for landbruksressurser som innsatsfaktor i produksjonen*.

2 Landbruket i Trøndelag

Ser en trønderske bønder under ett, hadde bøndene i gjennomsnitt 231 200 kr per årsverk som vederlag til alt arbeid og egenkapital i 2011. Dette er en økning på 7 800 kr i forhold til 2010. Resultatene varierer imidlertid mye mellom ulike driftsformer. Dette går frem av de årlige regnskapsundersøkelsene Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) foretar.

De årlige regnskapsundersøkelsene som gjennomføres av NILF omfatter 857 gårdsbruk, herav 128 i Trøndelag.

Produksjonsinntektene økte i 2011, men det var også økning i variable og faste kostnader. Større mengde omsatt melk og kjøtt, bedre melkepris, bedre priser på kjøtt og høyere tilskuddsutbetalinger bidro til økningen i produksjonsinntektene. Høyere kraftfôrkostnader, vedlikeholdskostnader, maskinleie, leasing og drivstoffkostnader bidro sterkest til kostnadsøkningen.

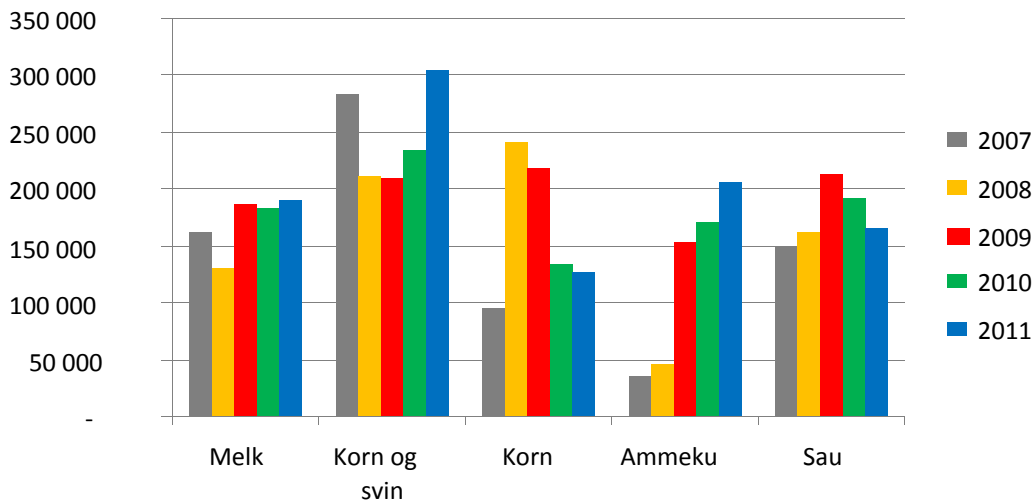
I gjennomsnitt var nettoinvesteringene i Trøndelag 102 900 kr per bruk i 2011, dette er en økning fra 50 900 kr i 2010. Det var spesielt investeringer i driftsbygninger som økte, mens maskininvesteringene var mindre enn tidligere år. Gjelda økte med 18 prosent i forhold til året før, mens egenkapitalandelen var på 54 prosent i 2011, mot 58 prosent året før. Bruk med korn/svinehold, sauebrukene og bruk med ammekyr hadde negativ nettoinvestering i 2011, kornbrukene så vidt positiv, og melkebrukene hadde en nettoinvestering på 219 200 kr, noe som var betydelig høyere enn året før.

Brukerfamiliens samlede arbeidsinnsats var på ca. 2,1 årsverk og ga en samlet nettoinntekt, inkludert lønnsinntekt, fratrukket rente- og kårutgifter, på 718 000 kr i 2011 (674 000 kr i 2010). Inntektsvirkningen av jordbruksfradraget inngår ikke i resultatmålene og utgjorde 30 100 kr per årsverk i Trøndelag.

Familiens arbeidsfortjeneste er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats og for innsatsen til eventuelt ubetalt leid arbeidskraft. Som uttrykk for jordbrukseiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse. Et årsverk er 1 845 timer. Kalkulert rente er 3 prosent i 2011.

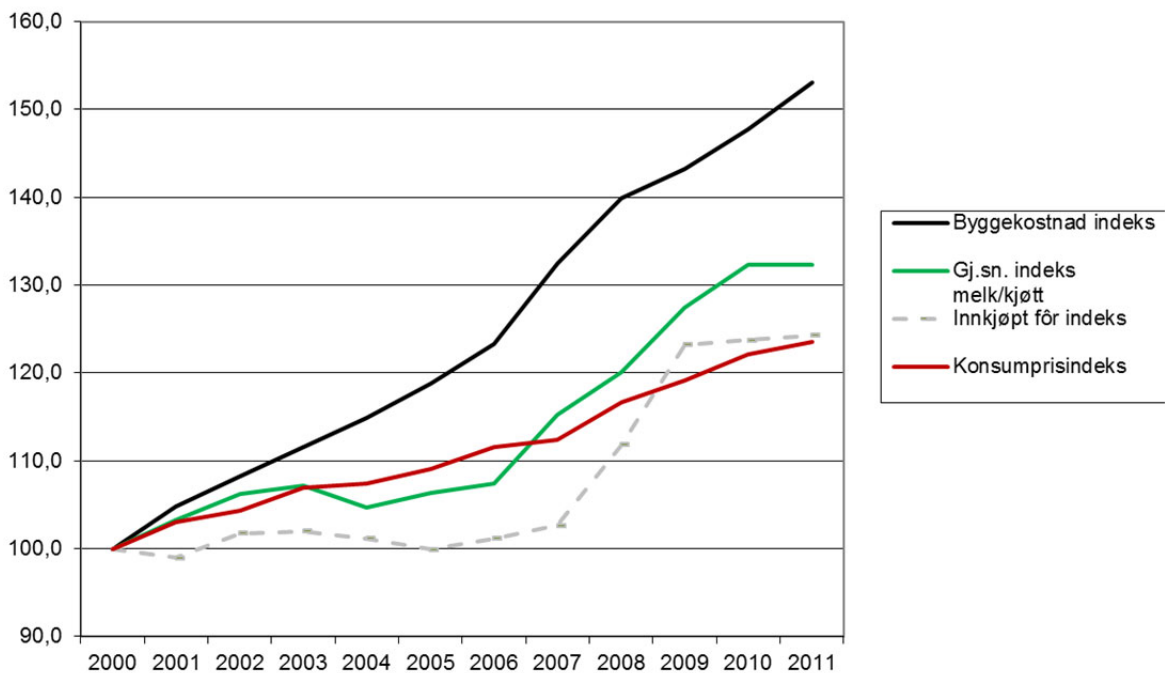
Kombinasjonen av svin og korn hadde størst økning i familiens arbeidsfortjeneste, med 71 000 kr per årsverk fra 2010. Ammeku har passert melkeproduksjonen når det gjelder familiens arbeidsfortjeneste per årsverk, og har 205 000 kr per årsverk mens melk har 190 000 kr per årsverk. Sau og korn har hatt nedgang og melk en beskjeden økning i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk sammenlignet med 2010. Familiens arbeidsfortjeneste per time for de ulike produksjonene i figur 2.1 blir 165 kr for driftsform svin og korn, 111 kr for ammeku, 103 kr for melk, 90 kr for sau og 68 kr for korn i 2011.

Figur 2.1 viser familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket i de ulike driftsformene.

Figur 2.1 Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket etter driftsform. Løpende kroner

Prisutvikling på viktige landbruksprodukter opp mot prisutvikling på byggekostnader, generell prisutvikling og innkjøpt fôr. 50 prosent av byggekostnadene er lønnskostnader og kurven gjenspeiler at vi er et «høyinntektsland» (Figur 2.2)

Figur 2.2 Relativ prisutvikling for viktige faktorer i landbruket

3 Melkeproduksjon

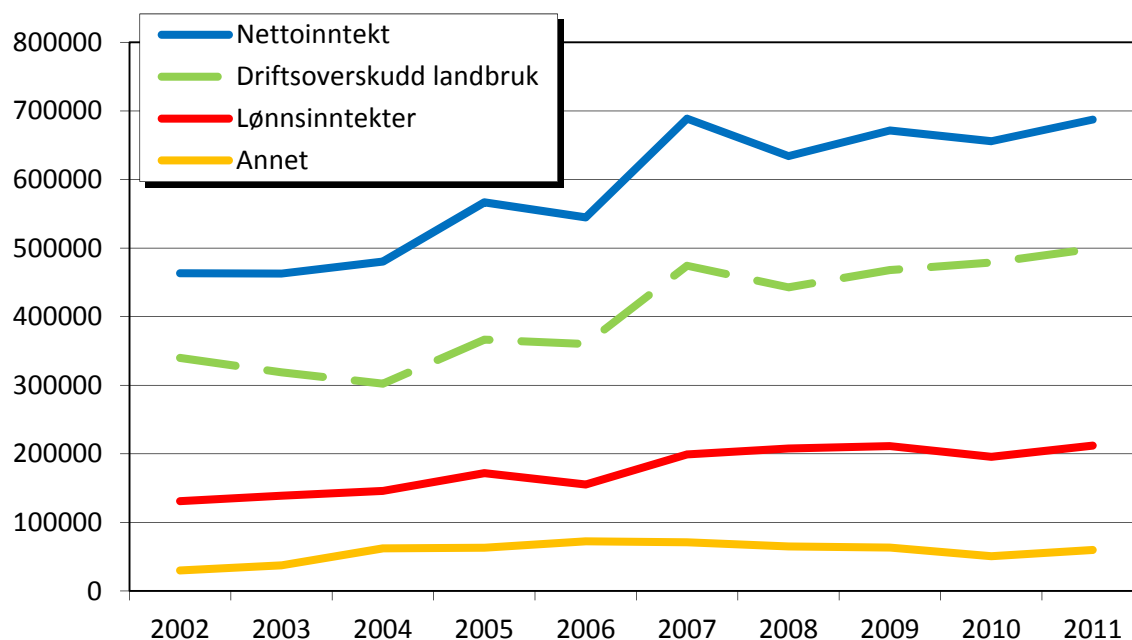
I regnskapsundersøkelsen har det i perioden 2001-2011 vært mellom 100 og 63 bruk med melkeproduksjon i Trøndelag. Det er tatt med gjennomsnittstall for alle bruk med melkeproduksjon, og en sammenligning av økonomisk resultat der brukene er sortert etter driftsoverskudd før avskrivning per kuenhet. I tabellene 4–9 i kapittel 9 er bruk med melkeproduksjon inndelt etter størrelse og region.

3.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

Det er en liten økning i familiens arbeidsfortjeneste og noe lavere timeforbruk i produksjon av melk og storfekjøtt i 2011 for den viktigste driftsformen i trøndersk landbruk.

Det medfører at familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk hadde en økning på 6 450 kr fra 2010 til 189 600 kr. Familiens arbeidsinnsats ble redusert fra 2 983 timer i 2010 til 2 941 timer i 2011 i snitt per bruk. 66 melkebruk fra Trøndelag er med i undersøkelsen. Økt omsetning av husdyrprodukter og bedre priser blir «spist opp» av høyere kostnader både variable og faste.

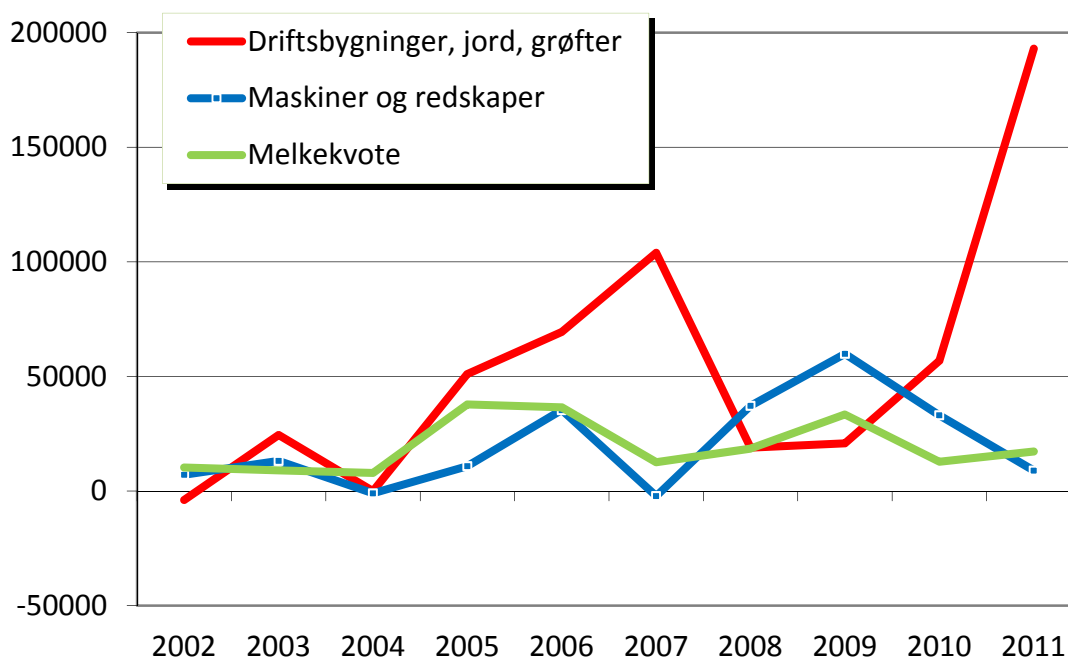
Utvikling av driftsoverskudd og nettoinntekt på melkebruk er vist i Figur 3.1. Nettoinntekten økte med nesten 40 000 kr fra 2010 til 2011. Driftsoverskuddet fra landbruket gikk opp med 14 000 kr fra året før, mens lønnsinntektene økte med nesten 19 000 kr i snitt fra fjoråret. Renteutgiftene økte med 16 000 kr fra 2010 til 2011. Nettoinntekten har hatt jevn stigning fra 2002 til 2011. 2007 var imidlertid et ekstraordinært år med mulighet til å levere 10 prosent mer melk enn kvoten.

Figur 3.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd mv. på melkeproduksjonsbruk. Trøndelag. Kroner per bruk. 2011-kroner

3.2 Nettoinvesteringer og gjeldsutvikling

Figur 3.2 viser nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag. Kapitalen øker når nyinvesteringer er større enn summen av avskrivninger, tilskudd og frasalg. Maskinkapitalen har i hovedsak gått opp etter år 2002. Fra 2004 til 2007 var det en kraftig økning i nettoinvesteringer i driftsbygninger, jord og grøfter på melkeproduksjonsbrukene i Trøndelag, etterfulgt av en stor nedgang i 2008. Fra 2009 har det igjen vært økning, spesielt fra 2010 til 2011. Årsaken er at tre bruk investerer fra 2–9 mill. kr i driftsbygning i 2011, og flere bruk investerer fra 500 000 til 1 mill. kr. Etter en oppgang i nettoinvestering i melkekvote og maskiner fra 2007 til 2009, er det nedgang fra 2009 til 2011.

Figur 3.2 Nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk. Trøndelag. Kroner per bruk. 2011-kroner

I 2011 var gjennomsnittlig gjeld på et melkeproduksjonsbruk i Trøndelag på 2 143 758 kr. Dette er en økning på 365 200 kr fra året før, men 107 000 kr mindre enn landsgjennomsnittet på melkebruk. Fra 2003 til 2011 har gjelda hatt en kraftig økning. I grove trekk øker gjeld og gjeldsprosent med økende bruksstørrelse. Egenkapitalprosenten var 55 prosent i 2011, etter å ha ligget på 60 prosent de foregående fem år.

3.3 Melkeproduksjon - sammenligning av lav- og høygruppe

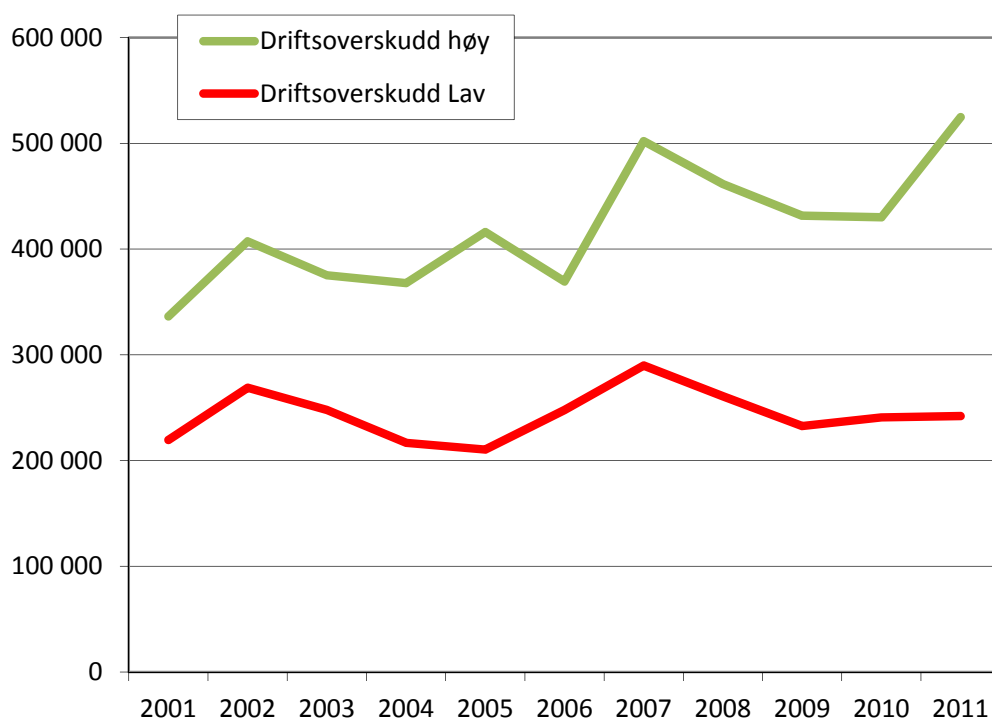
Det er stor variasjon i resultat mellom bruk, også for bruk med tilnærmet like forutsetninger. Dette er vist i 2.3. Det var 66 melkeproduksjonsbruk med i statistikken for Trøndelag i 2011. For å få sammenlignbare grupper er 21 bruk med over 30 årskyr tatt ut. Brukene er deretter sortert etter driftsoverskudd før avskrivning per kuenhet¹, og delt inn i 3 like store grupper, en høygruppe, en mellomgruppe og en lavgruppe. Gruppen med høyest driftsoverskudd per kuenhet er senere benevnt som høygruppa (15 bruk), og

¹ En kuenhet er lik en årsku eller 4 slaktedyrr til 300 kg (omsatt kg storfekjøtt/1200).

gruppa med lavest driftsoverskudd pr kuenhet er benevnt som lavgruppa(15 bruk). I 2011 hadde høygruppa 18,6 årskyr og lavgruppa hadde 19,5 årskyr.

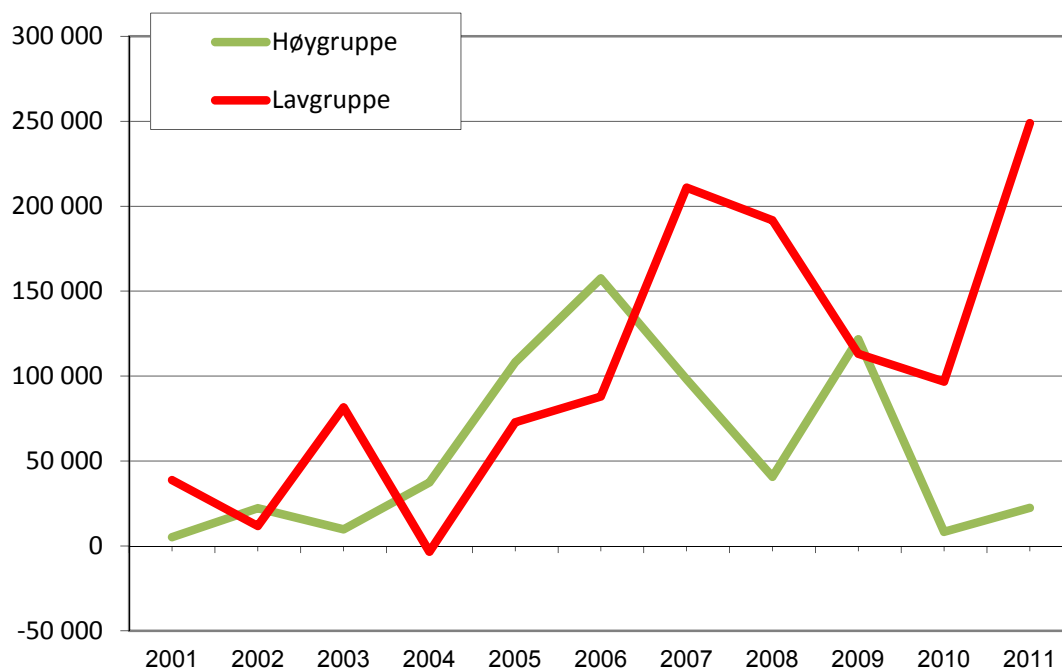
I tabell 3, kapittel 9, er gruppegjennomsnitt fra lav- og høygruppa vist. Av tabellen går det fram at høygruppa har mer jordbruksareal (endring fra 2010) og omsetter noe mer storfekjøtt enn lavgruppa. I 2011 har lavgruppa 11 065 liter mer melkekvote enn høygruppa, men høygruppa har høyere kvotefylling. Høygruppa har større ytelse per årsku og et driftsoverskudd før avskrivninger per kuenhet på 23 500 kr mot lavgruppas kr 18 500. Bruker og ektefelle hos høygruppa har flere arbeidstimer i jordbruket enn hos lavgruppa og lavgruppa leier mer arbeid og har mer arbeid i annen virksomhet. Gjennomsnittsalder hos høygruppa er 50 år og hos lavgruppa 39 år.

Figur 3.3 viser utviklingen av driftsoverskuddet i høy- og lavgruppa. Av figuren ser vi at driftsoverskuddet i høygruppa (524 800 kr) ligger vesentlig over lavgruppa (242 000 kr) i 2011, begge grupper hadde en økning i resultatet fra 2010 til 2011.

Figur 3.3 Driftsoverskudd i lav- og høygruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Kroner per bruk. 2011-kroner

Figur 3.4 viser sum nettoinvesteringer i høy- og lavgruppa. Perioden 2004–2006 utmerket seg spesielt ved at høygruppa investerte noe mer enn lavgruppa, men i 2008 investerer lavgruppa for 142 500 kr mer enn høygruppa. De siste årene er det i hovedsak investert i driftsbygninger, men i 2008 gjorde lavgruppa de største investeringene i maskiner. I 2011 har lavgruppa mye større nettoinvesteringer enn høygruppa, 248 900 kr mot 22 350 kr. Lavgruppa har investert betydelig mer i driftsbygninger enn høygruppa og noe mer i melkekvote, mens begge har negativ nettoinvestering på maskiner og redskaper.

Figur 3.4 Sammenligning av høy og lavgruppe i melkeproduksjon i Trøndelag. Sum nettoinvestering. Kroner per bruk. 2011-kroner

I Tabell 3.1 er det en oversikt over lønnsinntekt, nettoinntekt, driftsoverskudd for jordbruk, skog og tilleggsnæring, renteutgifter og privat forbruk i høy- og lavgruppa. Nettoinntekt er driftsoverskudd alle næringer pluss lønnsinntekt, pensjoner og sykepenger, gevinst/utbytte verdipapir, familiens arbeid på nyanlegg og renteinntekter minus renteutgifter og kårutgifter. Lavgruppa har høyere lønnsinntekt, driftsoverskudd i skog og tilleggsnæring og renteutgifter. Det kan tyde på at lavgruppa sprer aktiviteten sin over flere produksjoner og tar opp mer lån enn høygruppa.

Tabell 3.1 Lønnsinntekt, driftsoverskudd, renteutgifter, nettoinntekt, og privat forbruk for høy – og lavgruppe i utvalgte år. Tall i hele tusen. 2011-kroner

	Lavgruppe			Høygruppe		
	2005	2008	2011	2005	2008	2011
Lønnsinntekt	244	247	235	132	175	143
Nettoinntekt landbruk	530	652	554	602	703	746
Driftsoverskudd jordbruk	210	261	242	416	461	525
Driftsoverskudd skog	15	82	13	1	9	7
Driftsoverskudd tilleggs- næring	29	104	39	23	24	14
Renteutgifter	41	100	72	28	44	42
Privat forbruk	413	504	453	358	356	418

3.4 Samdrifter i melkeproduksjon

Antall samdrifter i melkeproduksjon økte betydelig fram til 2008, men etter at ordningen med leie av melkekvoter ble innført i 2009 har et stort antall samdrifter blitt oppløst. Dette indikerer at en stor andel samdriftsdeltakere har vært passive. Fra 2008 til 2011 har antall samdrifter på landsbasis sunket fra 2 068 til 1 510². I 2008 var det 452 samdrifter i Trøndelag, og i 2011 (per 01.03) var det 328.

Fra og med regnskapsåret 2005 er det i driftsgranskingene samlet inn regnskap fra samdrifter med to deltakere. For hver samdrift er det samlet inn regnskap både for selve samdrifta og for de to andelseierne i samdrifta hver for seg. Skatteregnskapene er gjort om til driftsregnskap på samme måte som regnskapene for enkeltbruk som inngår i driftsgranskingene. Regnskapet til samdrifta og regnskapene for medlemmene i samdrifta slås sammen til et konsernregnskap. All jordbruksdrift på de aktuelle brukene inngår i de økonomiske resultatene, slik at jordbruksvirksomheten omfatter både samdrifta og den jordbruksvirksomhet de to andelseierne eventuelt driver i egen regi.

For årene 2007–2011 var det med regnskapsresultater fra 10–12 samdrifter i undersøkelsene i Midt-Norge (Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Helgeland). Organiseringa av disse samdriftene er noe forskjellig. Enkelte har bygd felles driftsbygning der alle dyra har plass, mens andre bruker eksisterende driftsbygninger og har melkekyrne i et fjøs og ungdyr i et annet.

Fra 2007 til 2011 har antall årskyr hos samdriftene i Midt-Norge økt fra 33,3 til 39,9, og omsatt melk har økt fra 218 200 liter til 274 200 liter (Tabell 3.2). Melkekvoten har i samme tidsrom økt fra 204 100 liter til 287 000 liter. Samla jordbruksareal var i 2007 569 dekar, dette økte til 629 dekar i 2011. Vi ser at samdriftene har en betydelig økning i omfang, både målt i antall årskyr og målt i antall dekar (se også tabell 10 bakerst i notatet).

I 2007 var driftsoverskuddet 773 000 kr, og i årene etter har det vært lite endring i driftsoverskuddet, og det endte i 2011 på 760 000 kr. Enkeltbruk med melkeproduksjon i samme størrelse har i den samme perioden en økning i driftsoverskuddet fra 492 800 kr til 637 600 kr, dvs. at de har bedre utvikling i lønnsomheten enn samdriftene hvis vi bruker driftsoverskuddet som resultatmål.

For samdriftene er det sterk økning i produksjonsinntektene fra 2007 til 2011. Dette kommer i hovedsak av større omsatt mengde både av melk og kjøtt, men det har også vært økning i utbetalingene av tilskudd. På kostnadssida har det vært sterk økning både i variable og faste kostnader. Økningen i variable kostnader kan i stor grad forklares på grunn av økningen i produksjon av melk og kjøtt. Mesteparten av økningen skyldes derfor økte kraftfôrkostnader. Av de faste kostnadene er det størst økning i leid hjelp, vedlikeholdskostnader og maskinleie og leasing. Avskrivningene har også økt på grunn av økte investeringer i perioden.

Familiens arbeidsfortjeneste er driftsoverskudd fratrukket en beregnet forrentning av jordbrukets eiendeler. I 2008 var rentekravet 6 prosent, og i perioden 2009 til 2011 var satsen satt til 3 prosent. Etter en økning i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i samdriftene på 22 prosent, til 300 300 kr i 2009 har det vært nedgang i 2010 på 8 prosent. 2011 viser en økning fra fjorårets resultat og er på 283 100 kr.

Nettoinntekten hos samdriftene gikk ned med 16 400 kr det siste året. Det skyldes delvis jordbruket, andre næringer, pensjoner og sykepenger, mens det er økning i lønnsinntektene og tilleggsnæringer. Rentekostnadene har også økt samtidig som renteinntektene har gått ned.

---

² Ifølge tall fra SLF

Tabell 3.2 Samdrifter sammenlignet med store enkeltbruk, nøkkeltall 2011

	Samdrifter Midt-Norge	Store melkebruk, Midt-Norge
Antall bruk i undersøkelsen	11	15
Antall årskyr	39,0	39,5
Kg melk per årsku	7 760	7 370
Arbeidstimer jordbruket	4 819	4 211
Antall dekar grovfôr	503	474
Antall dekar korn	125	36
Driftsoverskudd	759 900	637 600
Familiens arbeidsfortjeneste	611 200	486 000
Familiens arb.fortj. per årsverk	282 900	242 500
Lønnsevne	758 800	572 000
Lønnsevne per time	157,47	135,82
Vederlag til alt arbeid og egenkapital per årsverk	306 500	264 800
Anleggsmidler i jordbruket	4 558 600	4 981 400
Sum gjeld	4 092 200	3 862 300
Egenkapitalprosent	53 %	46 %

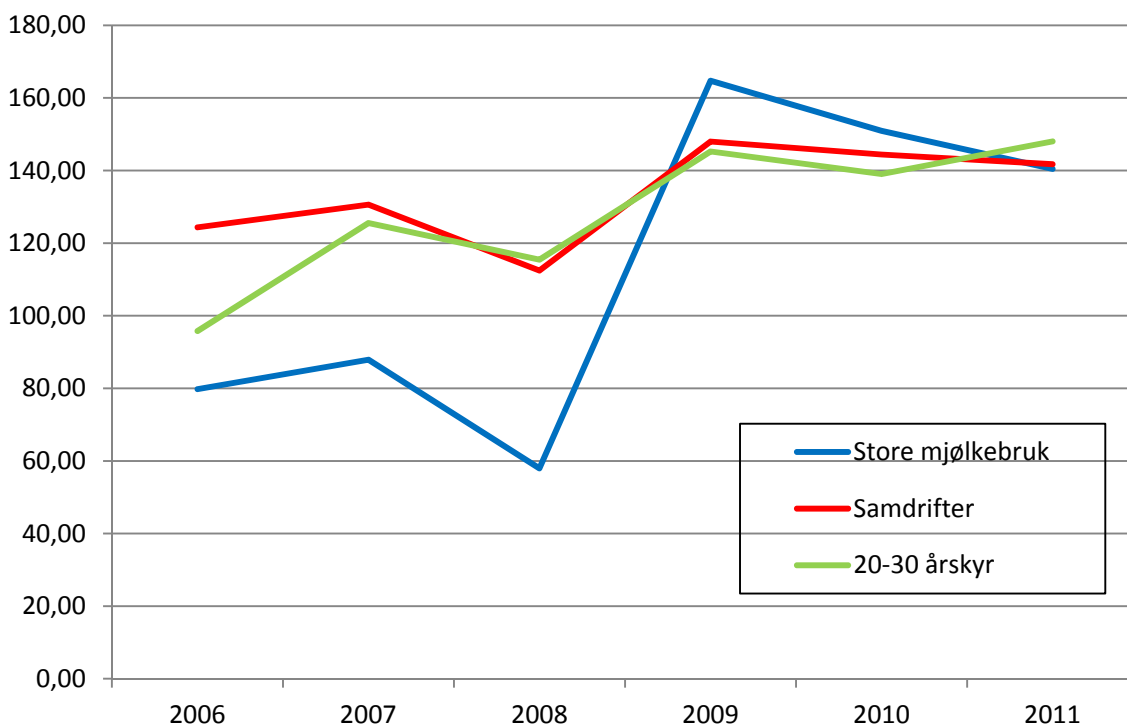
3.5 Økonomien på store mjølkebruk

NILF publiserte i 2010 en undersøkelse av lønnsomheten på store mjølkebruk med 30–70 årskyr (se NILF-notat 2010-18). I undersøkelsen inngikk totalt 42 regnskap fra 16 ulike bruk for perioden 2006–2008, men de fleste av disse brukene var med alle årene. Resultata ble sammenlikna med ei gruppe samdrifter (30–70 årskyr) og ei gruppe enkeltbruk (20–30 årskyr).

Store mjølkebruk kom i forhold til disse gruppene ut med relativt svakt økonomisk resultat per produsert enhet og målt per arbeidstime. Årsaken til dette var først og fremst at kapitalkostnadene på store mjølkebruk var vesentlig høyere enn i de andre gruppene og at store mjølkebruk fikk mindre tilskudd per produsert enhet. Også målt som familiens arbeidsfortjeneste per årsverk og lønnsevne per time kom store mjølkebruk dårligere ut enn både samdriftene og gruppa med 20–30 årskyr. I gjennomsnitt for perioden 2006–2008 var lønnsevnen per time 69 kr på store mjølkebruk, 118 kr i samdriftene og 103 kr i gruppa med 20–30 årskyr.

Blant de store mjølkebruka hadde bruk med mjølkerobot svakere lønnsevne per time (23 kr) enn bruk uten mjølkerobot (97 kr). De viktigste årsakene til denne forskjellen var høyere kapitalkostnader og faste kostnader på bruk med mjølkerobot. Arbeidsforbruket per produsert enhet var litt lågere på bruk med robot, men dette var altså ikke nok til at lønnsevnen ble på høyde med bruk uten mjølkerobot.

Ved å følge disse gruppene videre ser en at lønnsomheten på store mjølkebruk, målt som lønnsevne per time, har steget betraktelig etter perioden 2006–2008 (Figur 3.5).

Figur 3.5 Lønnsevne per time

Det er de samme begrensningene i besetningsstørrelse i de ulike gruppene som i undersøkelsen som ble gjort for perioden 2006–2008. Grappa «Store mjølkebruk» hadde i perioden 2006–2010 årlige gjennomsnittsstørrelser på buskapene på 47–50 årskyr, samdrifter hadde 39–42 årskyr og «sml-bruk» hadde 24–25 årskyr.

Det er særlig grappa «Store mjølkebruk» som oppnådde forbedret lønnsevne i 2009 og 2010 i forhold til i perioden 2006–2008. Rentekravet i driftsgranskningene var 3 prosent både i 2009 og 2010, mens det i 2006, 2007 og 2008 var henholdsvis 4, 5 og 6 prosent. Rundt halvparten av økningen i lønnsevne for store mjølkebruk fra 2008 til 2009 og 2010 skyldes endring i rentekrav fra 6 til 3 prosent. Grappa «Store mjølkebruk» har mye bundet kapital og endringer i rentekravet vil derfor gi store utslag i lønnsevne. Produksjonsinntektene økte mer enn kostnadene mens arbeidsforbruket gikk noe ned.

Det er viktig å understreke at i grappa «Store mjølkebruk» var antall undersøkte bruk kun på 10 bruk i 2009 og 9 bruk i 2010 og 2011, slik at resultatene statistisk sett er usikre. Resultatene gir imidlertid en indikasjon på at grappa «Store mjølkebruk» har fått betydelig økning i lønnsevne i 2009 og 2010 i forhold til perioden 2006–2008. Samtidig illustrerer resultatene noe av den økte risikoen som følger med økt produksjonsomfang og økt kapitalbinding. Variasjonen i lønnsevne mellom de enkelte bruk i gruppen store mjølkebruk ble betydelig mindre i 2009 og 2010 i forhold til perioden 2006–2008.

Siste året har gruppen store melkebruk hatt nedgang i lønnsevne per time, fra 149 kr i 2010 til 140 kr i 2011. Samdrifter ligger på det samme som fjoråret, mens gruppen 20-30 årskyr har økning på 11 kr per time til 148 kr. Familiens arbeid på nyanlegg var 400 timer. Store melkebruk hadde stor økning på leid arbeid noe som kan skyldes investeringer og byggeaktivitet. Dette forklarer mye av nedgangen i lønnsevne per time for store melkebruk.

Tabell 3.3 sammenligner årets resultat med resultat fra 2009 for de ulike gruppene.

Tabell 3.3 Sammenligning av store melkebruk, samdrifter og bruk med 20–30 årskyr. 2009 og 2011

	Store melkebruk	Store melkebruk	Samdrifter	Samdrifter	20–30 årskyr	20–30 årskyr
	2009	2011	2009	2011	2009	2011
Antall bruk	10	9	33	34	24	15
Årskyr	49	50	41	43	25	24
Driftsoverskudd	740 000	714 000	737 000	772 000	473 000	493 000
Kalk. Rente 3 %	205 000	213 000	163 000	193 000	80 000	91 500
Fam. arbeidsfortjeneste per årsverk	334 000	290 000	271 000	263 000	255 000	269 000
Arbeidsinnsats i alt, timer	4 219	4 740	4 786	4 972	3 706	3 686
Herav leid ubetalt arbeid	549	697	139	121	164	152
Herav familien	2 959	3 197	3 912	4 064	2 859	2 765
Faste kostnader per liter melk	3,15	3,64	3,28	3,86	4,05	4,33

Hvis vi ser på utviklingen fra 2009 hvor store melkebruk oppnådde sitt beste resultat hittil så har store melkebruk nedgang i driftsoverskudd mens samdrifter og bruk med 20–30 årskyr har økt sitt driftsoverskudd. Etter produksjonsøkning fra 2008 til 2009 hos store melkebruk har denne stagnert de to siste årene, og kostnadene har økt mer enn produksjonsinntektene.

Siden 2007 har det vært lav eller negativ nettoinvestering hos store melkebruk. I 2011 var nettoinvesteringen i snitt kr 800 000, hvorav 700 000 kr i driftsbygninger. Samdrifter hadde også høy nettoinvestering, men bare halvparten av store melkebruk, og mest i maskiner og redskaper. Lavest nettoinvestering hadde gårdsbruk mellom 20- og 30 årskyr, de investerte mest i driftsbygninger.

Bruk med 20–30 årskyr har redusert total arbeidsinnsats i perioden. De har også redusert leid, ubetalt arbeid og familiens arbeidsinnsats. Store melkebruk har økt arbeidstidene mest i perioden, mens samdrifter har høyest arbeidsforbruk totalt. Økningen i arbeidsinnsats hos store melkebruk var markant i 2011 grunnet økning i leid arbeid. Familiens arbeid på nyanlegg var også betydelig.

Familiens arbeidsfortjenester per årsverk er høyest hos store melkebruk, men de benytter seg av en stor andel leid ubetalt arbeid, nesten 700 timer i 2011. Dette er fire ganger mer enn sammenligningsgruppene.

Faste kostnader per liter melk har økt hos alle gruppene, men her er det store melkebruk som kommer best ut. Når det gjelder mekaniseringskostnader per dekar har samdrifter lavere kostnader enn de to andre gruppene. Samdrifter har 585 kr per dekar og store melkebruk 80 kr høyere.

4 Kjøttproduksjon på ammekyr

Antall bruk som driver ensidig kjøttproduksjon har økt de siste årene. En del av besetningene er underveis i en overgang fra NRF, der kjøttferaser krysses inn. Andre bruk er under oppbygging med hensyn til dyretall. Både antall kalvinger og kg omsatt kjøtt økte mye fra 2009 til 2010. I 2011 var antall kalvinger uforandret mens mengde omsatt kjøtt ble redusert noe. I driftsgranskingsmaterialet for 2011 var det 13 bruk i Trøndelag med ammekuproduksjon, og disse hadde i gjennomsnitt 31,2 kalvinger. Brukene som er med i Trøndelag har langt bedre resultat enn gjennomsnittet på landsbasis som besto av 53 bruk i 2011. Se tabell 11 bakerst i notatet.

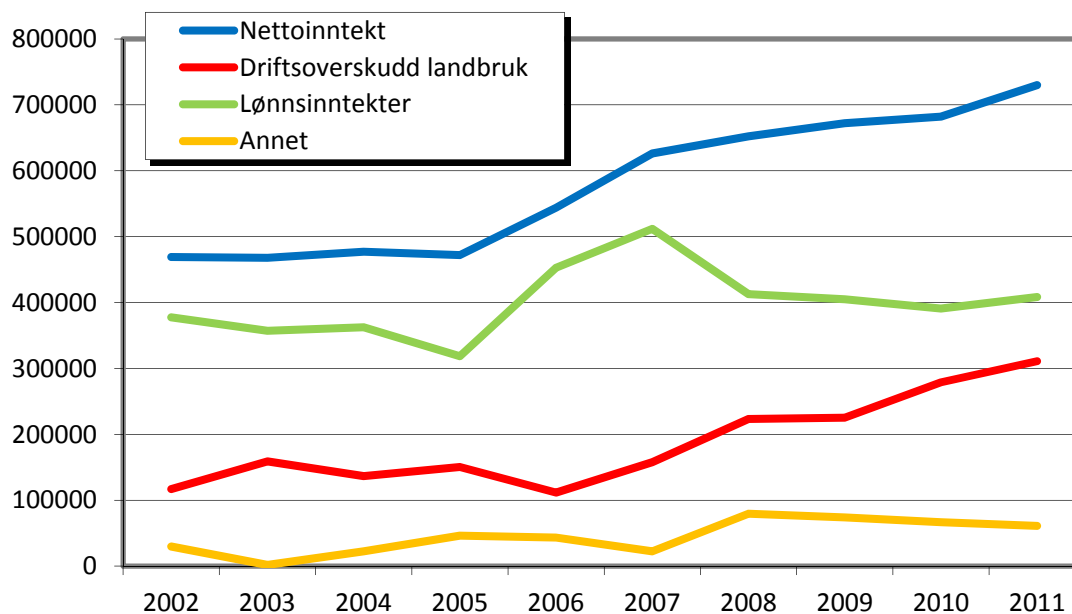
4.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

I Trøndelag i 2011 er familiens arbeidsfortjeneste per årsverk på ammekubrukene høyere enn på driftsgranskingsbrukene i melkeproduksjonen i regionen. Ammekubrukene har 205 400 kr i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk, mens melkebrukene landet på 189 600 kr i 2011. Dette gjelder ikke landet for øvrig.

I 2010 var det en del utskifting av bruk hvor noen nye og store bruk kom inn. Det var en økning fra forrige år i areal og buskapsstørrelse. Av de 13 brukene vi hadde med i 2011, var det overvekt av besetninger med tunge raser (Charolais, Limousin og Simmenthaler). Antall kalvinger per bruk økte fra 24,5 til 31. Produsert mengde storfekjøtt per bruk økte fra 5 300 kg i 2009 til 8 700 kg i 2010. I 2011 ble produsert mengde storfekjøtt redusert med 550 kg fra året før til 8150 kg per bruk, mens antall kalvinger er det samme.

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk økte med 35 000 kr fra 2010. Dette skyldes økte tilskudd mens variable og faste kostnader er på samme nivå som fjoråret. Det er en nedgang i totalt arbeidsforbruk med 42 timer til 1996 timer, hvor familiens arbeidsinnsats er redusert og leid arbeid har økt.

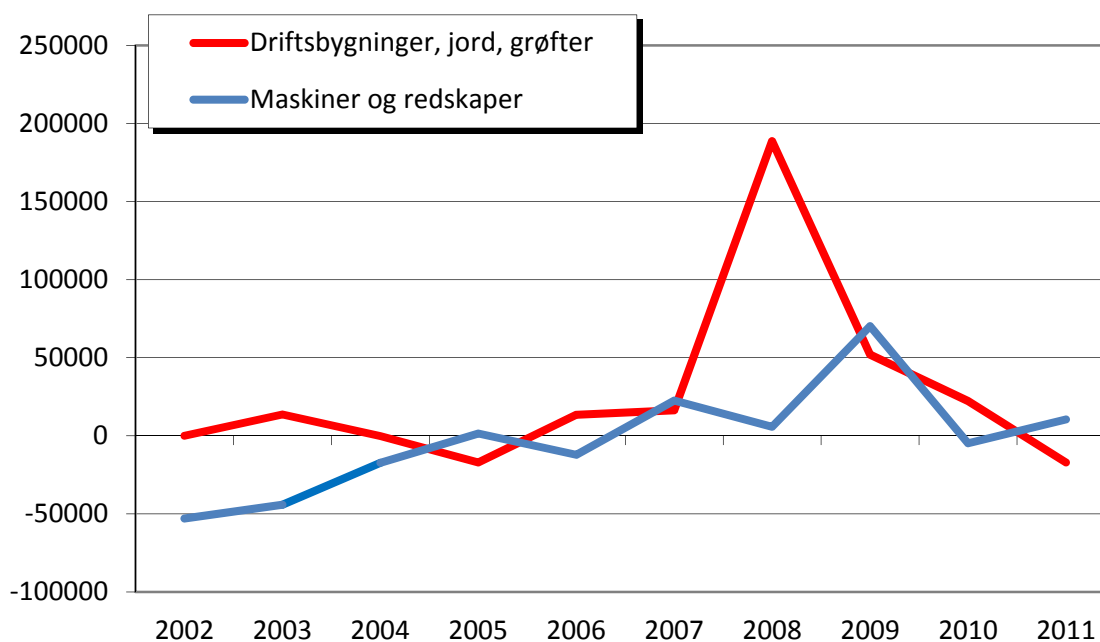
Figur 4.1 viser fordeling av brukerfamiliens samlede inntekt. På bruk med ammeku er det lønnsinntekter utenom bruket som står for det meste av nettoinntekta. Men de fire siste årene er det inntekta fra jordbruket som har bidratt til økningen i nettoinntekt. I begrepet «driftsoverskudd landbruk» inngår driftsoverskudd fra jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring. Lønnsomheten varierer sterkt fra bruk til bruk, men vi ser at nettoinntekten i gjennomsnitt har steget jevnt fra 2005 til 2011. Driftsoverskudd jordbruk hadde en økning på nesten 25 000 kr siste år grunnet økte tilskudd. I en liten gruppe som dette, vil også variasjoner på enkeltbruk gjøre store utslag.

Figur 4.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd mv. på bruk med ammekuproduksjon. Kroner per bruk. 2011-kroner

4.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Mange av brukene har tidligere drevet med melkeproduksjon, og har derfor fremdeles store faste kostnader knyttet til bygninger og mekanisk utstyr. Brukene har derfor vært preget av lite nyinvesteringer, men relativt store avskrivninger slik at nettoinvesteringene i perioden fra 2002 til 2006 var negative (Figur 4.2). I 2007 var nettoinvesteringen positiv med 35 400 kr, og økte til 183 600 kr i 2008. Den store økningen i 2008 skyldes at ett bruk i gruppa investerte i ny driftsbygning. I 2010 var gjennomsnittlig lav nettoinvestering, men det ble investert i kjøp av jord. I 2011 var det negativ nettoinvestering. Gjelda økte i snitt med 264 000 kr, renteutgiftene var uendret og egenkapitalprosenten gikk ned fra 58 til 55prosent.

Figur 4.2 Nettoinvesteringer på bruk med ammekuproduksjon. Kroner per bruk. 2011-kroner

Tabell 4.1 viser driftsgranskingsbruk i Trøndelag med storfekjøttproduksjon sammenlignet med bruk på landsbasis.

Tabell 4.1 Sammenligning av storfekjøttproduksjon, Trøndelag og landet

	Trøndelag		Landet	
	2011	2010	2011	2010
Antall bruk	13	14	53	51
Antall kalvinger	31,2	31,1	23,1	24,3
Omsatt mengde storfekjøtt, kg	8159	8693	6834	7400
Kukjøtt, kr per kg	37,06	36,69	38	37,13
Annet kjøtt, kr per kg	46,31	46,58	46,18	44,84
Driftsoverskudd jordbruk	245 000	220 350	135 600	148 000
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per årsverk	205 400	170 500	83 300	96 600
Vederlag til arbeid og EK, kr per å.v.	246 300	211 455	134 000	147 900
Arbeidsinnsats jø, timer	1996	2038	2054	2070
Eiendeler i jø, i tusen kr	2 130	2 092	1954	1 942
Gjeld, i tusen kr	1 707	1 425	1 597	1 527

5 Kornproduksjon

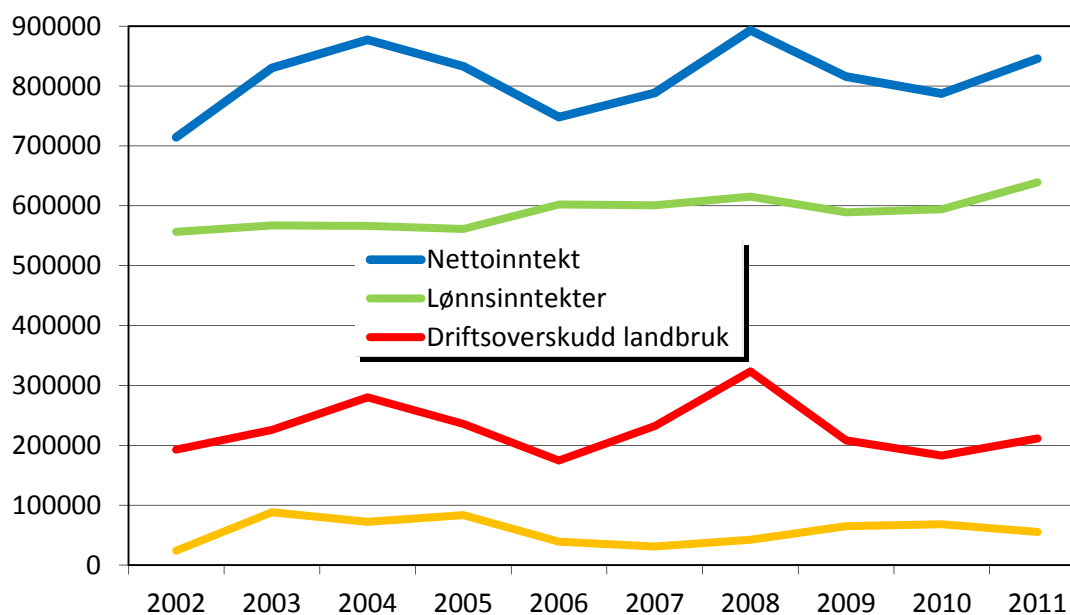
I 2011 var det 15 bruk med ensidig kornproduksjon som var med i statistikk materialet i Trøndelag. Bygg er hovedproduksjon, med mindre innslag av havre og annet. Totalt kornareal har ligget i overkant av 320 dekar per bruk de siste to årene.

5.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

2011 ble et bedre år for byggen enn 2010, men et elendig år for havren. Hvete var det ingen av driftsgranskingsbrukene med spesialisert kornproduksjon som høstet i 2011. Bygg utgjorde 89 prosent av kornarealet i snitt for våre 15 bruk i Trøndelag. Det ble en økning i avling på 9 prosent fra året før på bygg og en reduksjon i avlingen på havre på 42 prosent per daa. Arealet med havre var større enn året før slik at omsetninga økte på havre og bygg. Tilskuddene økte noe. Variable kostnader økte og mest på gjødsel. Faste kostnader økte mest innbefattet utgifter til leasing, vedlikehold og drift av maskiner.

I 2010 endte familiens arbeidsfortjeneste per årsverk for jordbruket på kr 134 000. En nedgang på 39 prosent fra året før. I 2011 fortsetter nedgangen til kr 126 117. Det er et resultat av at inntektene økte med 9 prosent og utgiftene med 12 prosent fra 2010 til 2011 og at sum arbeidstimer i jordbruket økte med 80 timer. Leid arbeid økte med 104 timer og familiens arbeidstimer ble redusert med 24 timer i gjennomsnitt per bruk for jordbruket.

Lønnsomheten i kornproduksjonen er direkte avhengig av avlingsnivå og kornkvalitet, og varierer derfor mye fra år til år (Figur 5.1). Likevel kan en si at det er felles for kornbrukene at driftsoverskudd i landbruket er lavt, men nettoinntekta høy. Økningen i driftsoverskudd landbruk fra 2010 til 2011 skyldes økt inntekt fra tilleggsnæring.

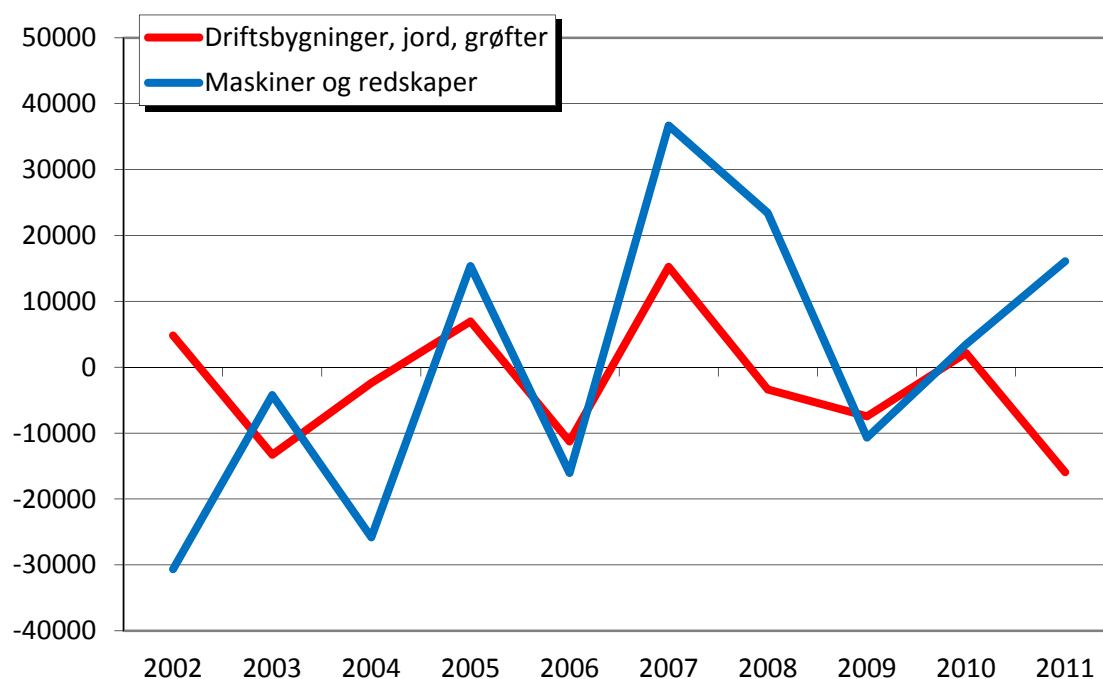

Figur 5.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd mm på bruk med korn. Kroner per bruk. 2011-kroner

Arbeidsmessig utgjør ikke kornproduksjonen på de brukene vi har med i statistikken mer enn et halvt årsverk for brukerfamilien, mens arbeidsinnsatsen i lønnet arbeid utenom bruket, utgjør bortimot ett og et halvt årsverk.

5.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Figur 5.2 viser at nettoinvesteringene på kornbrukene stort sett har ligget rundt null siden 2002. I 2009 var de totale nettoinvesteringene negative, mens de i 2011 så vidt var over null. Det er spesielt maskininvesteringene som varierer fra år til år. I ei lita gruppe kan utslagene på gjennomsnittstallene bli store når flere brukere investerer samtidig. Gjelda er på 1 625 000 kr i snitt og har økt siden 2009.

Figur 5.2 Nettoinvesteringer på bruk med korn. Kroner per bruk. 2011-kroner

6 Kombinert kornproduksjon/svinehold

Som for kornproduksjon, har lønnsomheten i kombinasjonen korn/svin tradisjonelt variert mye, som et resultat av svingninger både i kornavlinger og prisen på svinekjøtt. Det er den produksjonen som også i år kan vise til best lønnsomhet i driftsgranskingene i Trøndelag. Over tid har fôrforbruket per kg tilvekst gått ned, besetningene har blitt større, og drifta mer effektiv. I statistikken for Trøndelag har besetningene økt fra 32 avlsgris per bruk i 1999 til 52 avlsgris per bruk i 2011. På landsbasis er det 36 bruk med i driftsgranskingene i denne produksjonen og de 12 brukene i Trøndelag ligger 100 000 kr over landsgjennomsnittet når det gjelder familiens arbeidsfortjeneste per årsverk.

6.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

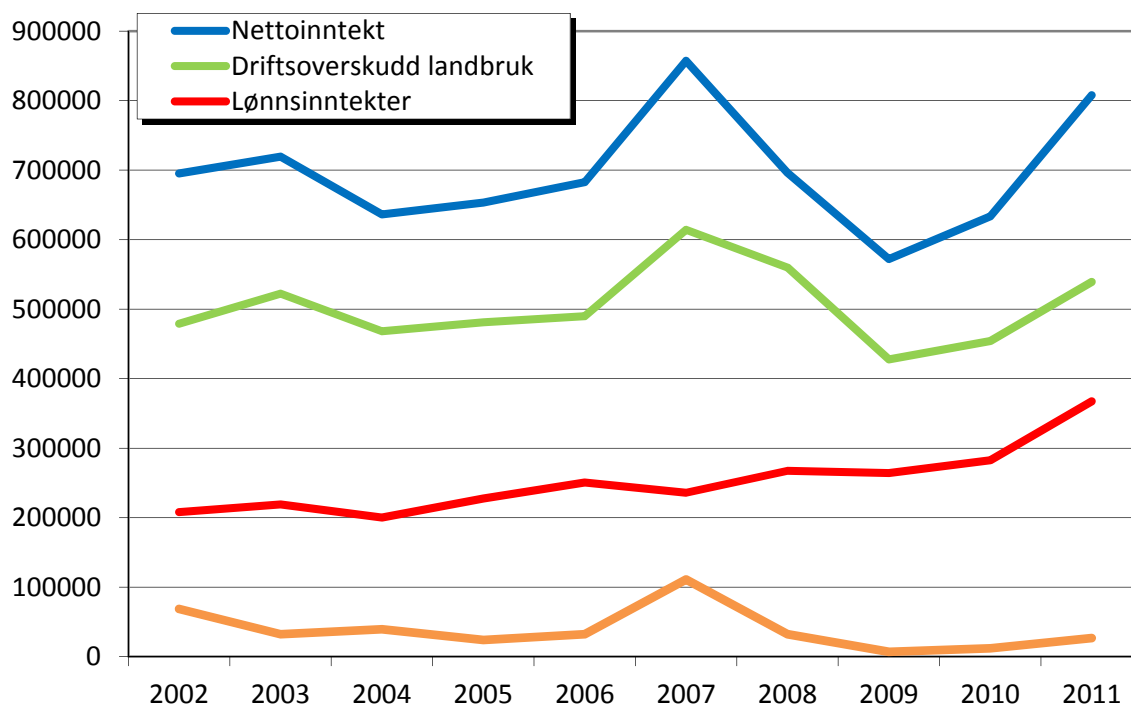
Bøndene med kombinert korn og svineproduksjon oppnådde ikke samme økning i avlingsnivå på bygg i 2011 som de med spesialisert kornproduksjon. 299 kg per daa mot 286 kg per daa i 2010. Avlingsnivået på havre og hvete var bra etter et dårlig fjorår, men det dyrkes i gjennomsnitt på bare 7 prosent av arealet. Resten er bygg.

I svineproduksjonen var det noe nedgang i kg omsatt kjøtt på slaktegris mens omsetningen av smågris gikk opp. Prisøkning på slaktegris, smågris og havre i tillegg til økt volum på omsatt korn og smågris, gjorde at produksjonsinntektene økte mer enn kostnadene. Variable kostnader var høyere enn fjoråret, hovedsakelig grunnet høyere kostnad på kraftfôr og gjødsel. Faste kostnader, deriblant avskrivninger økte med 15 prosent.

Sum arbeidstimer i jordbruket ble redusert med over 100 timer og er på 2 925 timer i gjennomsnitt. Leid arbeid hadde størst reduksjon. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk ble 304 750 kr, en positiv endring på 70 400 kr fra året før.

Nettoinntekta for svinebøndene svinger mer i takt med endringene i driftsoverskudd fra landbruket enn for de andre driftsformene (Figur 6.1). Dette kommer av at inntekta fra jordbruket utgjør en større andel av totalinntekta enn for de andre driftsformene.

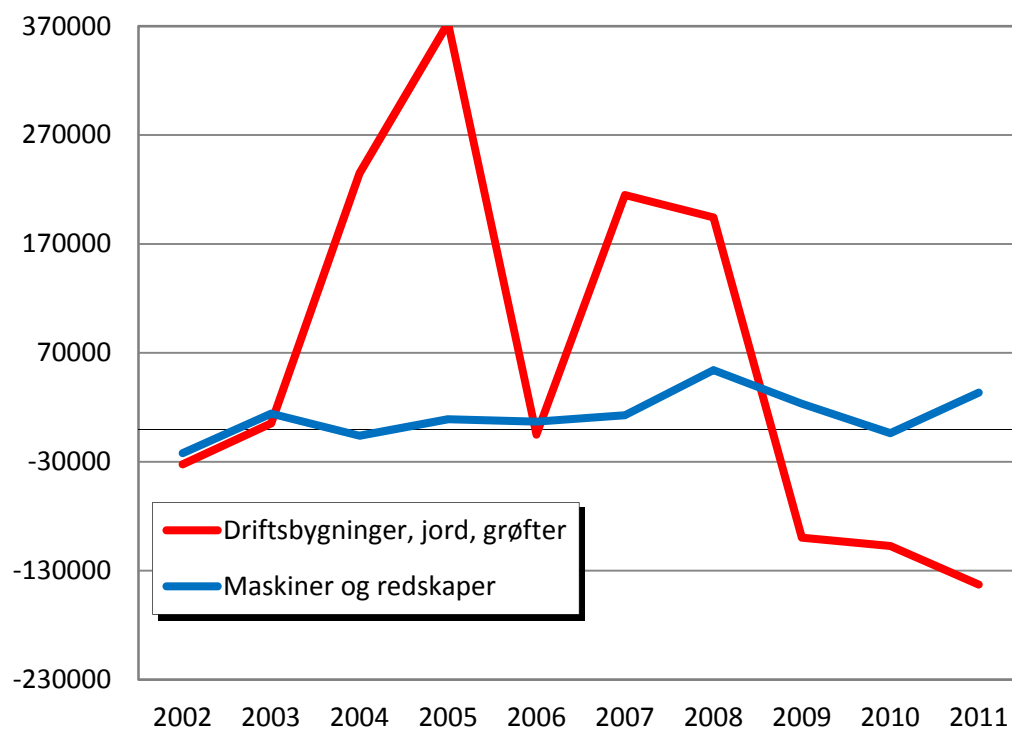
En årsak til nedgangen i nettoinntekt fra 2007 til 2008 var at renteutgiftene økte med 70 000 kr i perioden. Videre nedgang til 2009 kommer av at driftsoverskudd jordbruk ble redusert med 111 000 kr i forhold til året før. Driftsoverskuddet fra jordbruket gikk opp med 92 000 kr fra 2010 til 2011, noe som kommer av økt omsetning både av korn og gris. Lønnsinntektene i gruppa hadde ett oppsving i 2011 på 88 000 kr.

Figur 6.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd mm på bruk med korn/svin. Kroner per bruk. 2011-kroner

6.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Nettoinvesteringene for bruk med kombinert korn- og svinproduksjon er vist i Figur 6.2. I perioden fra 2002 til 2007 har investeringene i maskiner og redskap ligget rundt null, med en oppgang til 51 000 kr i 2008. I 2010 var nettoinvesteringer i maskiner og redskaper noe negativ, mens de i 2011 var 3 300 kr. Nettoinvesteringene for bygninger har imidlertid hatt kraftige svingninger, spesielt i årene 2003–2009. Etter 2009 har de blitt mer og mer negative, og i 2011 var de på -143 000 kr. I 2011 var nettoinvesteringene totalt sett negative med 109 000 kr. I og med at det her er snakk om en forholdsvis liten gruppe bruk, vil nettoinvesteringene kunne påvirkes sterkt selv om det er få bruk som står for investeringene. Total gjeld var på 3,1 mill. kr, noe som er en økning på 370 000 kr fra året før. Renteutgiftene økte med 15 000 kr i forhold til 2010.

Figur 6.2 Nettoinvesteringer på bruk med korn/svin. Kroner per bruk. 2011-kroner

7 Sauehold

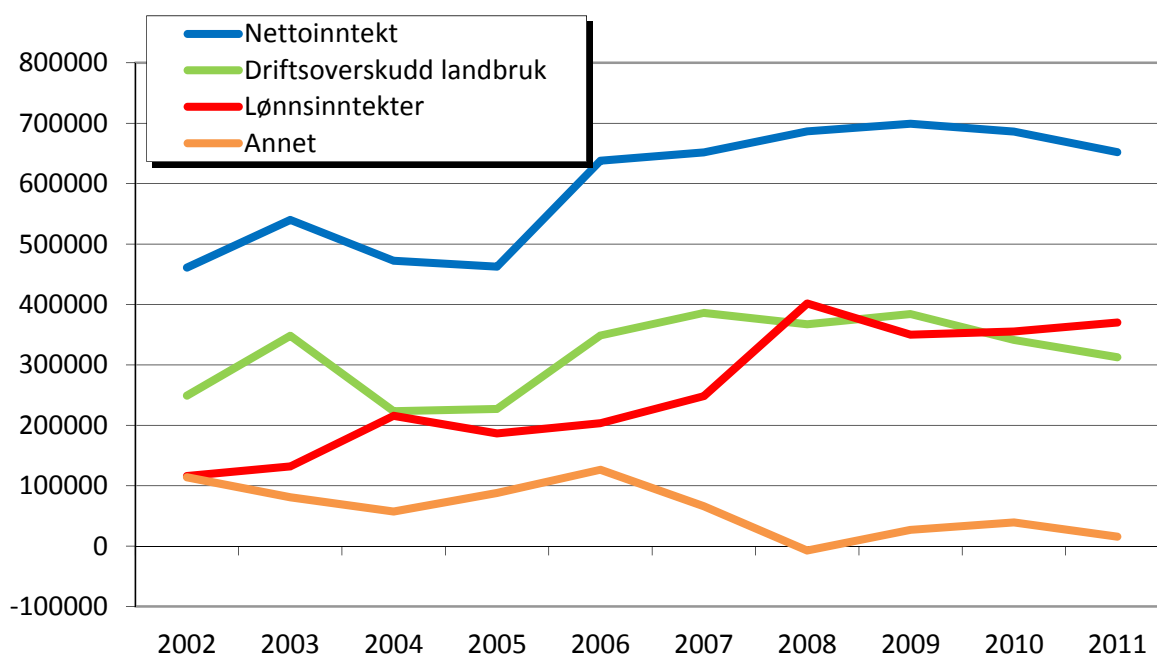
I 2011 var det 13 bruk med driftsformen sau i statistikk materialet for Trøndelag. Disse brukene har i gjennomsnitt 202 vinterføra sau, og et totalareal på 271 dekar. Sum nedgang i familiens arbeidsfortjeneste de to siste år er på 47 000 kr.

7.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

Årsaken til nedgangen i familiens arbeidsfortjeneste i saueholdet er at de faste kostnadene har økt mer enn veksten i produksjonsinntektene fra 2009 til 2011. I hovedsak var økningen fordelt på kostnader på leid arbeid, drivstoff og maskinleie. Leid jordbruksareal har økt og det samme har gjødselkostnadene. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk ble 165 000 kr mot 192 000 kr året før. En nedgang på 27 000 kr.

Etter en nedgang i nettoinntekten i 2004 og 2005, hadde bruk med sau en oppgang i nettoinntekt til og med 2010. Det siste året ble derimot nettoinntekta redusert med 22 000 kr. (Figur 7.1). Hovedårsaken til denne nedgangen er at driftsoverskuddet fra jordbruket ble redusert med 37 000 kr. På sauebrukene har skogbruket hatt relativt mye å si for de totale inntektene, og i 2011 var gjennomsnittlig driftsoverskudd fra skogbruket på 28 000 kr.

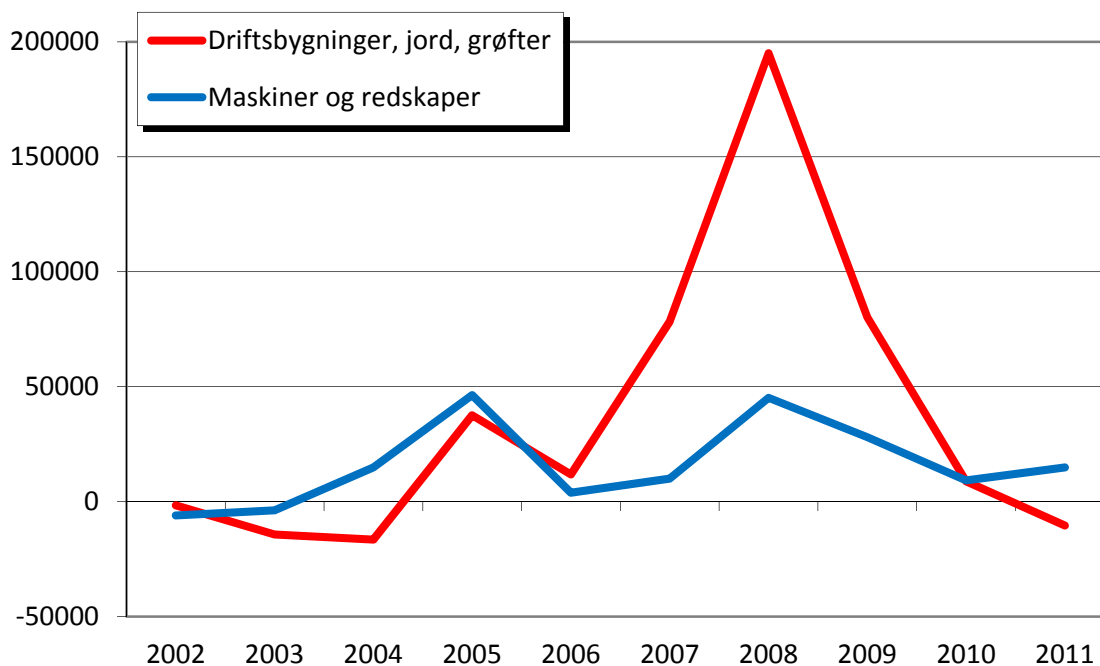
Inntekter fra «annet» var negativ i 2008, i hovedsak på grunn av tap på verdipapirer. Arbeidsforbruket i jordbruket har økt noe siden 2009. Bruken av leid arbeid har økt, mens familiens arbeidsinnsats er redusert.

Figur 7.1 Nettoinntekt og driftsoverskudd m.m. på bruk med sauehold. Kroner per bruk. 2011-kroner

7.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Fra 2006 til 2009 ble det investert betydelige beløp i driftsbygninger (Figur 7.2). Dette avtok i 2010, og i 2011 var nettoinvesteringen i driftsbygninger negativ. Nettoinvesteringene i maskiner og redskaper har i alle år fra og med 2004 ligget mellom null og 50 000 kr. Siden antallet bruk med sauehold i driftsstatistikken for Trøndelag er lite, vil tilfeldige sammentreff lett få store utslag.

Figur 7.2 Nettoinvesteringer på bruk med sau. Kroner per bruk. 2011-kroner

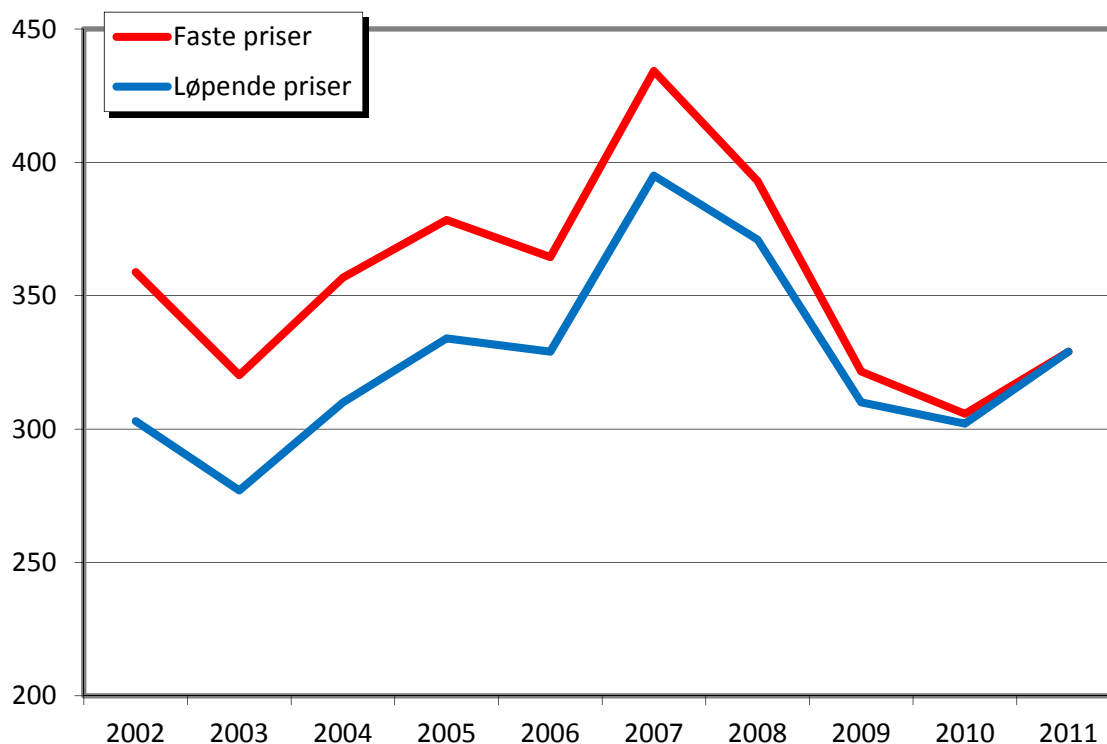

8 Gardsskogbruket

Gardsskogbruket er representert ved et eget utvalg blant de brukene som er med i driftsgranskingene for jordbruket, der det er satt spesielle krav til skogstørrelse (minst 50 m³ balansekvantum). Nedenfor er det presentert resultater for Midt-Norge, som foruten de to Trøndelagsfylkene også omfatter kommunene nord for Romsdalsfjorden i Møre og Romsdal fylke og Helgeland i Nordland fylke.

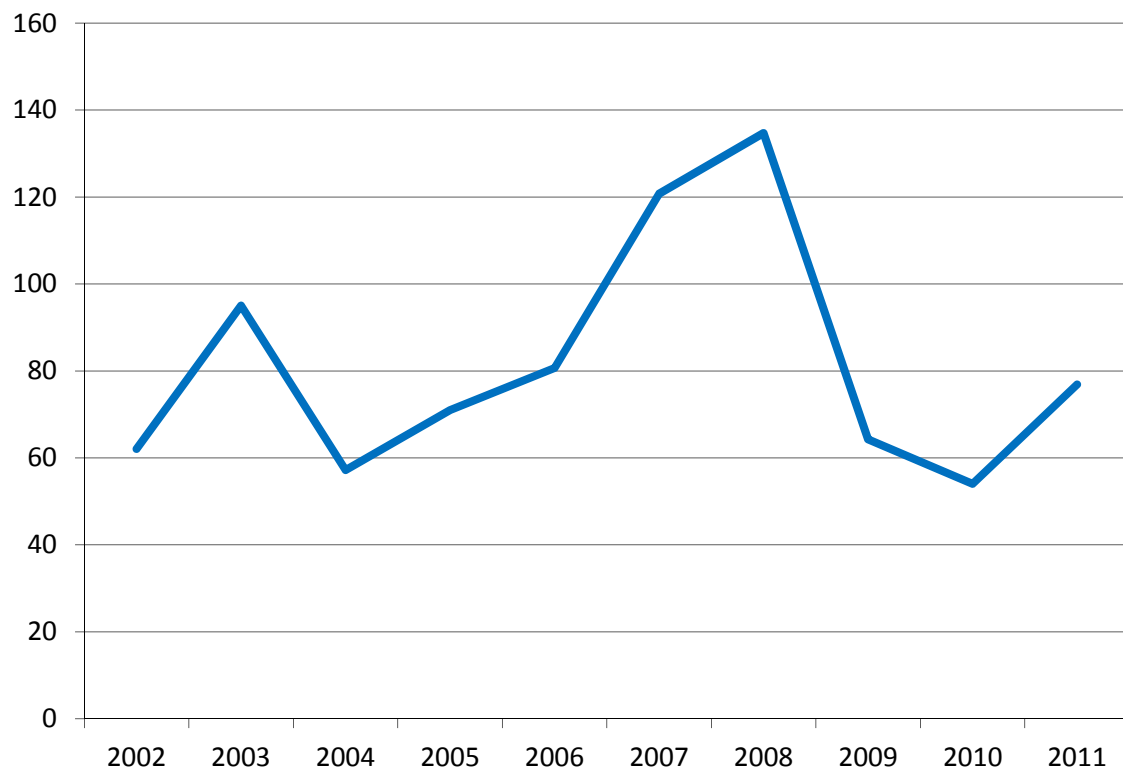
I skogbruksgranskingene for 2011 var det med 42 bruk fra Midt-Norge. På disse brukene ble det ble i gjennomsnitt avvirket 163 m³. Det er 50 m³ mer enn i 2010.

Figur 8.1 viser oppnådd pris på bartrevirke. Som det går fram av figuren falt prisen (målt i løpende priser) til 277 kr i 2003. I perioden 2004 til 2008 steg prisene mye og i 2008 var prisen 371 kr per m³. Fra 2008 til 2010 har det vært en nedgang i prisen fra 371 til 302 kr per m³. I 2011 steg prisen med nesten 30 til 320 kr per m³ målt i løpende priser. Året 2007 hadde de beste prisene enten en regner i løpende eller faste priser.

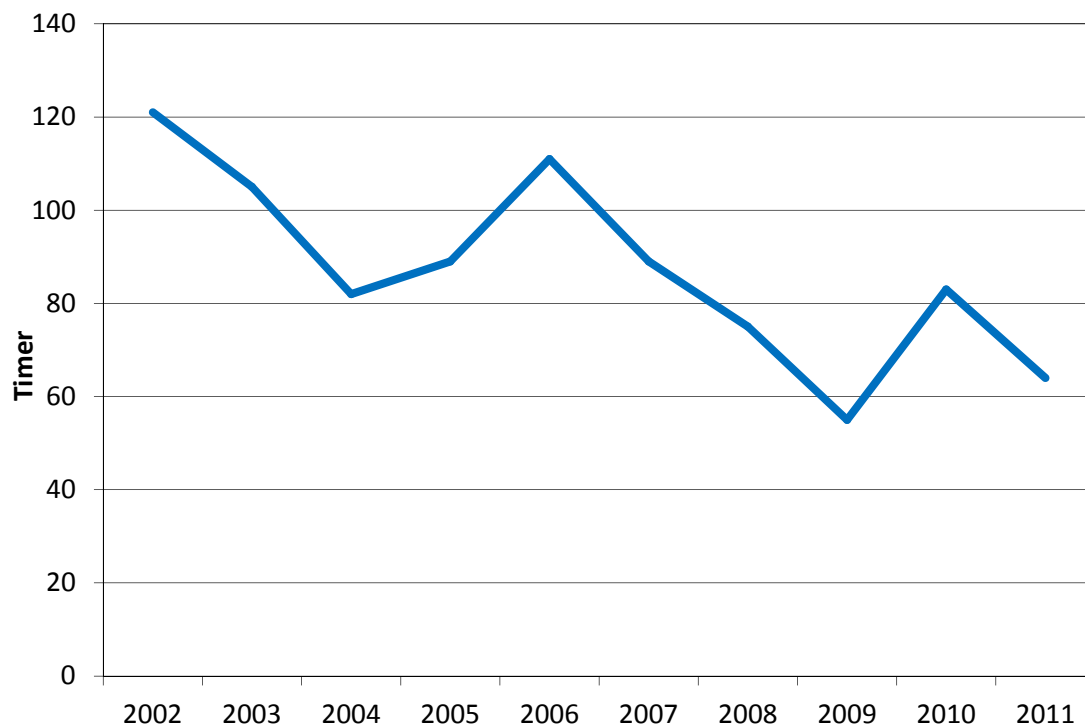
Figur 8.1 Oppnådd pris på bartrevirke. Kroner per m³

Figur 8.2 viser avvirkningen uttrykt i prosent av balansekvantum. Figuren viser at avvirkningsprosenten varierer mye, men svinger veldig bra i takt med tømmerprisene. Fra 2004 til 2008 har avvirkningsprosenten steget fra ca. 60 prosent til 135 prosent av det tømmerkvantum som kan tas ut uten å forringe skogen på lang sikt (balansekvantum). Avvirkningsprosenten nådde et bunnivå i 2010. I 2011 var avvirkningsprosenten 77.

Figur 8.2 Avvirkning i prosent av balansekvantum

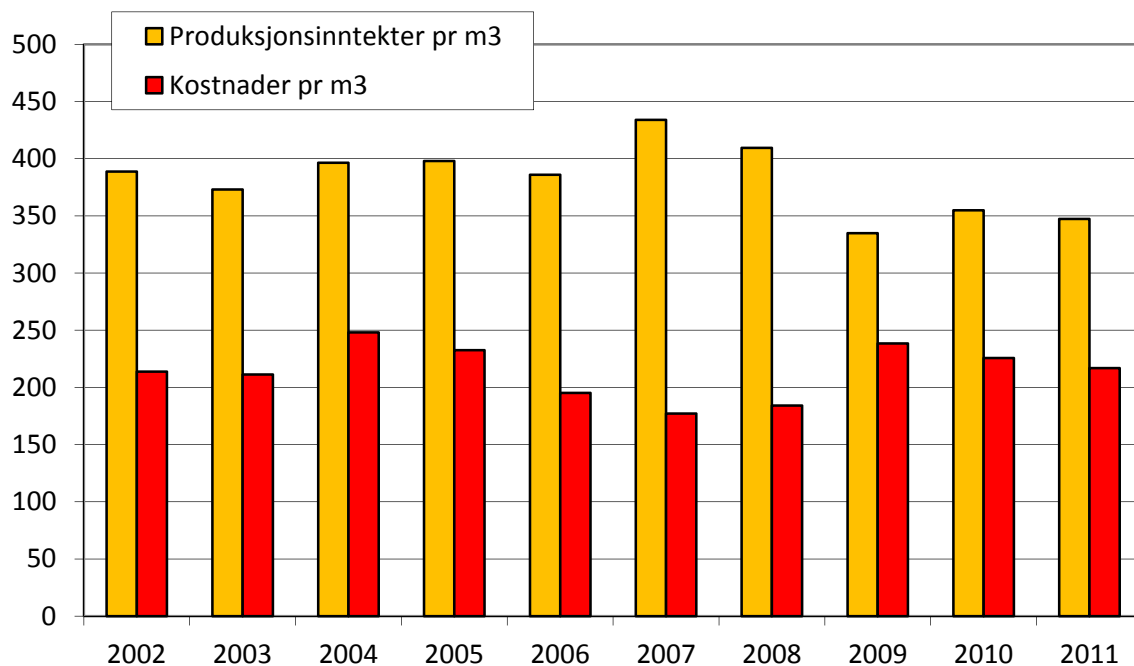
Figur 8.3 viser at familiens arbeidsinnsats i skogen har hatt en sterkt synkende trend i tiårsperioden. Timeinnsatsen i 2011 er halvparten av hva den var i 2002. Lavere arbeidsinnsats de siste årene har sammenheng med at den generelle aktiviteten i skogbruket har gått ned i mange år, men også at skogeierne i større grad velger å sette bort arbeidet til entreprenører. Dette fører til at i år med stor avvirkning er andelen av entreprenørdrift større, og motsatt, når avvirkningsnivået er lavt, er også andelen av entreprenørdrift mindre. Andelen virke som drives fram av entreprenør varierer nå mellom 75 og 85 prosent.

Figur 8.3 Familiens arbeidsinnsats i skogen

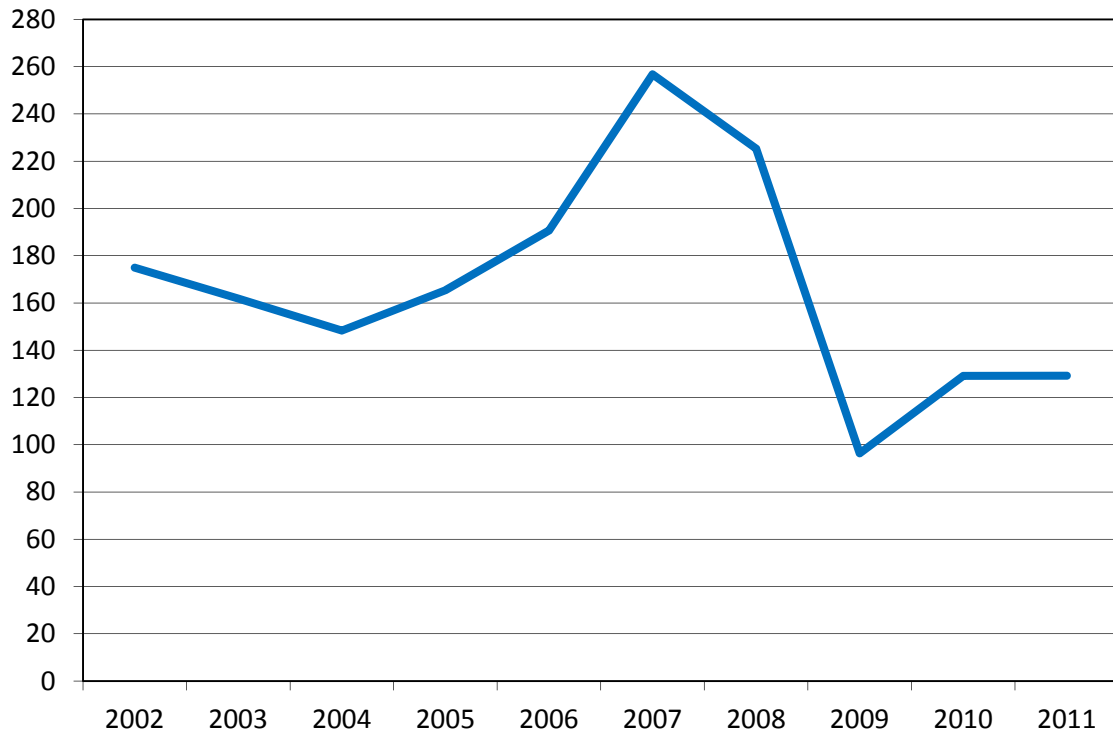
Figur 8.4 viser produksjonsinntekter og kostnader per m³ i faste kroner. Inntektene per m³ var på det laveste i 2009 da de var 335 kr. Inntektene var høyest i 2007 da de var på 434 kr. I gjennomsnitt var produksjonsinntektene for tiårsperioden kr 382 målt i faste kroner. I 2011 var produksjonsinntektene 347 kr per m³.

I gjennomsnitt for 10-årsperioden utgjør kostnadene 57 prosent av produksjonsinntektene. For 2011 er denne prosentatsen 62 prosent. I 2009 var prosentatsen 71, som er den høyeste andelen i perioden. I 2007 utgjorde andelen 41 prosent. Dette er den laveste andelen i perioden. Det er naturlig at i år med høyere avvirkning vil kostnadsandelen bli lavere da de faste kostnadene kan deles ut på flere kubikkmeter avvirket.

Figur 8.4 Produksjonsinntekter og kostnader per m³ i gardsskogbruket. 2011-kroner

Figur 8.5 viser klart at driftsoverskuddet per m³ hadde en topp i 2007. Etter toppåret 2007 er driftsoverskuddet mer enn halvert. Årsaken til dette er hovedsakelig lavere priser. Her skal en i tillegg være klar over at verdsettingen av brukerens egen arbeidsinnsats ikke inngår i beregningen av driftsoverskuddet. I 2007 var driftsoverskuddet 257 kr per m³ målt i faste priser. I 2011 var overskuddet 129 kr per m³.

Figur 8.5 Driftsoverskudd i kroner per m³. 2011-kroner

9 Tabellsamling 2007–2011

Tabellsamlingen inneholder tall fra driftsgranskingene for årene 2007 til 2011.

- 1 Alle bruk
- 2 Melkeproduksjon, alle bruk
- 3 Melkeproduksjon, sammenligning av lav- og høygruppe
- 4 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe under 15 årskyr
- 5 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe 15–19,9 årskyr
- 6 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe fra og med 20 årskyr
- 7 Melkeproduksjon, kystbygder
- 8 Melkeproduksjon, indre bygder
- 9 Melkeproduksjon, fjellbygder
- 10 Melkeproduksjon, samdrift
- 11 Kjøttproduksjon på ammekyr
- 12 Kornproduksjon
- 13 Kombinert kornproduksjon og svinehold
- 14 Sauehold

Hver tabell er på 3 sider og er delt i 6 deler:

- a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser
- b. Nettoinvesteringer
- c. Produksjonsinntekter per bruk
- d. Kostnader per bruk
- e. Resultatregning
- f. Balanse og egenkapital per bruk

Alle driftsformer - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 1a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	138	129	127	127	128
Brukers alder	46	47	48	47	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	86,9	97,6	98,2	103,1	98,7
Grovfôr, daa	210,9	219,0	230,0	234,3	246,7
Annet areal, daa	1,2	1,5	1,9	1,2	0,8
Jordbruksareal, daa	299,1	318,1	330,2	338,6	346,3
- herav leid areal, daa	88,5	99,0	107,2	104,1	114,7
Korn, FEm pr daa	331	450	415	334	341
Grovfôr, FEm pr daa	351	385	389	369	372
Jordbruksareal, FEm pr daa	345	404	396	358	363
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	11,8	12,2	12,2	12,4	13,6
Kumelk, liter omsatt	75 415	78 535	79 173	81 638	87 493
Melkekvote	73 517	75 307	80 317	83 510	92 441
Produsert melk pr årsku, kg	7 081	7 177	7 276	7 375	7 202
Storfekjøtt, kg omsatt	3 741	3 489	3 370	4 075	4 161
Antall avlsgriser	4,4	4,8	5,1	5,1	5,0
Salgbare smågriser	81	87	98	94	102
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	4 123	5 317	5 899	6 120	5 966
Antall vinterföra sauer (vfs)	19	20	23	24	24
Kg kjøtt pr vfs	30	30	31	29	26
Ull, kg omsatt pr vfs	5,0	4,5	4,6	4,5	4,1
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 934	1 882	1 946	1 949	1 946
Ektefelle	373	369	372	393	400
Barn under 17 år	22	21	29	21	17
Sum familie	2 329	2 272	2 346	2 362	2 364
Leid arbeid	631	674	630	662	678
Sum timer i jordbruket	2 960	2 946	2 976	3 024	3 042
Sum timer familie i skogbruket	48	46	49	69	46
Sum timer i tilleggsnæring	95	103	120	119	109
Familiens arbeid på nyanlegg	60	50	27	27	76
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 318	1 373	1 397	1 291	1 319
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,69	1,90	2,05	2,07	2,08
Havre, kr pr kg	1,82	1,93	2,15	1,73	2,14
Kumelk, kr pr l	3,81	3,94	4,06	4,36	4,47
Kukjøtt, kr pr kg	30,64	32,39	35,12	34,89	35,87
Annet storfekjøtt, kr pr kg	36,52	40,20	42,34	43,26	43,58
Smågris for salg, kr pr stk.	805	882	795	838	872
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	22,50	23,12	23,32	23,75	25,14
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	35,72	39,64	38,23	38,83	41,34
Ull, kr pr kg	34,25	33,16	30,09	28,15	29,74

Tabell 1b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	5 613	5 586	1 356	12 937	3 960
Driftsbygninger	64 699	51 503	9 545	15 955	75 529
Maskiner og redskap	10 337	28 101	38 750	15 738	14 222
Melkekvote (ku og geit)	6 511	9 215	17 784	6 303	9 237
Sum nettoinvesteringer	87 160	94 406	67 436	50 932	102 948

1) Inkl. nyttet halmavling

Alle driftsformer - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 1c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	47 506	83 994	84 234	66 511	69 856
Andre planteprodukter	12 286	23 954	20 011	12 957	15 345
Planteprodukter i alt	59 792	107 948	104 244	79 468	85 201
Storfe, melk	287 161	309 578	321 408	356 159	391 287
Storfe, livdyr	20 737	17 209	19 555	27 751	29 408
Kuslakt	49 402	54 862	59 171	64 210	68 541
Annet storfeslakt	88 903	89 960	92 101	110 764	114 134
Smågriser	19 554	16 162	15 836	13 921	19 055
Slaktegriser	95 697	123 905	136 032	145 441	153 873
Avlsgriser	11 265	13 484	6 890	6 696	7 160
Sauer, livdyr og slakt	25 154	30 343	34 665	33 977	34 361
Ull	3 207	2 885	3 232	2 807	2 686
Andre inntekter, husdyrholdet	15 996	16 552	14 077	16 400	23 478
Husdyrprodukt i alt	617 076	674 941	702 966	778 126	843 982
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	58 249	60 096	59 486	59 432	61 561
Arealtilskudd, grovfôr	24 163	24 926	26 102	26 430	30 348
Arealtilskudd, korn	20 897	23 898	23 860	25 671	23 713
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	69 648	74 126	80 931	88 513	92 382
Bunnfradrag	-5 159	-4 225	-3 102	-3 087	-3 023
Driftstilskudd melk/Driftstilsk. kjøttfeprod.	35 629	37 851	40 109	49 203	57 696
Distriktstilskudd storfe	28 886	29 679	30 239	35 342	37 257
Distriktstilskudd sau	2 937	3 385	4 066	3 482	3 867
Grunntilskudd sau	2 156	2 202	2 561	2 599	2 546
Beitetilskudd	9 425	12 999	15 734	21 565	24 059
Regionale miljøtilskudd	2 174	3 235	11 482	11 278	11 557
Refundererte avløserutgifter	46 551	51 287	52 686	51 926	60 683
Andre tilskudd	15 676	15 853	10 263	9 543	9 883
Tilskudd i alt	311 230	335 311	354 416	381 897	412 527
Leieinntekter, traktor og redskap	6 531	9 367	11 039	10 008	12 975
Andre inntekter	3 531	4 531	1 100	2 362	1 901
Produksjonsinntekter i alt	998 160	1 132 098	1 173 766	1 251 861	1 356 586

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	178 030	208 972	231 654	247 530	267 440
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	11 565	13 074	12 765	19 530	18 324
Såvarer	9 437	12 449	10 632	12 849	13 464
Handelsgjødsel og kalk	33 117	39 326	52 274	40 128	48 185
Plantevernmidler	2 700	3 630	4 392	4 142	4 663
Konserveringsmidler	6 255	7 940	7 185	6 889	8 340
Andre forbruksartikler m.v.	46 393	51 704	57 529	60 894	68 457
Kjøp av dyr	23 835	28 354	27 836	36 751	39 735
Sum variable kostnader	311 331	365 450	404 266	428 714	468 608
Leid arbeid	67 058	75 781	74 343	78 709	84 371
Drivstoff	19 851	26 450	22 975	26 227	32 753
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 214	5 245	5 623	5 293	8 081
Vedl.h. driftsbygninger	29 267	32 032	32 172	41 036	39 167
Vedl.h. traktor og maskiner	39 345	47 551	43 312	52 471	58 864
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 008	1 099	1 067	1 154	1 179
Avskr. driftsbygninger	47 292	54 681	56 103	62 700	70 531
Avskr. traktor og maskiner	38 910	43 708	45 712	48 274	53 605
Maskinleie	37 030	46 690	47 763	53 374	60 892
Leie av dyr ²⁾		4			
Leie av bygninger ²⁾	1 271	643	398	246	137
Leie av kvote ²⁾	956	1 412	1 897	3 201	4 098
Andre faste kostnader	93 472	107 138	109 616	119 214	126 447
Sum faste kostnader	379 673	442 434	440 980	491 897	540 123
Kostnader i alt	691 004	807 884	845 246	920 611	1 008 731
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,40	1,37	1,23	1,51	1,65
Netto mekaniseringskostnader pr daa	484	555	486	541	599

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Alle driftsformer - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 1e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	307 156	324 214	328 519	331 250	347 855
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	86 105	119 238	62 774	68 741	75 907
Familiens arbeidsfortjeneste	221 051	204 976	265 745	262 509	271 948
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	160 743	151 016	193 105	187 758	194 830
Lønnsevne	288 109	280 757	340 089	341 218	356 319
Lønnsevne pr. time	97,34	95,30	114,28	112,85	117,13
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	209 744	214 748	223 097	223 538	231 147
Vederl. til fam. arb. og egenkap. pr årsv.	195 924	196 806	207 468	205 737	212 596
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	307 156	324 214	328 519	331 250	347 855
Driftsoverskudd, skogbruk	25 800	22 839	8 616	10 140	14 034
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	36 565	43 090	39 679	49 513	49 618
Driftsoverskudd, andre næringer	18 858	22 500	18 737	21 145	22 052
Lønnsinntekt	253 400	290 921	297 786	295 412	317 206
Pensjoner og sykepenger	25 607	33 510	30 550	25 348	22 047
Gevinst/utbytte verdipapir	14 404	- 4 107	1 874	3 395	8 198
Familiens arbeid på nyanlegg	8 747	7 664	4 280	4 278	12 542
Renteinntekter	13 967	20 583	10 509	9 181	10 329
- Renteutgifter	61 974	92 077	65 764	65 069	76 093
- Kårutgifter	8 374	11 216	10 571	10 559	10 326
Nettoinntekt	634 156	657 921	664 215	674 035	717 462
Privatforbruk ekskl. skatt	408 956	431 274	448 390	455 690	493 362
Betalte skatter	140 240	155 035	166 161	172 926	169 402

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	376 889	395 060	420 819	413 909	432 749
Andre krav	151 423	133 285	123 593	140 895	152 889
Omløpsmidler, jordbruk	169 756	223 575	226 022	232 851	246 807
Omløpsmidler, skogbruk	1 776	593	712	743	674
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 587	2 938	3 716	2 761	2 814
Omløpsmidler, andre næringer	168 053	161 431	186 320	184 405	161 651
Omløpsmidler i alt	869 483	916 882	961 181	975 565	997 583
Anleggsmidler, jordbruk	1 598 621	1 840 379	1 910 153	2 085 298	2 345 299
Anleggsmidler, skogbruk	105 983	118 437	118 138	132 178	142 568
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	83 863	78 947	73 311	82 224	90 827
Anleggsmidler, andre næringer	19 181	31 280	29 595	19 271	24 369
Privat hovedbygninger	464 511	487 235	492 431	511 192	553 316
Privat, annet	185 291	211 374	216 745	239 220	253 586
Anleggsmidler i alt	2 457 451	2 767 652	2 840 374	3 069 383	3 409 964
Eiendeler i alt	3 326 934	3 684 535	3 801 555	4 044 947	4 407 547
Eiendeler i jordbruket	1 768 376	2 063 953	2 136 175	2 318 149	2 592 105
Kortsiktig gjeld	256 270	247 899	256 333	283 101	320 867
Langsiktig gjeld	1 118 852	1 323 302	1 314 649	1 444 167	1 712 522
Gjeld i alt	1 375 122	1 571 200	1 570 982	1 727 268	2 033 389
Endring i året, kroner	93 218	64 133	65 057	50 301	161 869
Egenkapital	1 951 812	2 113 334	2 230 573	2 317 679	2 374 158
Egenkapitalprosent	59	57	59	57	54
Endring i året (sparing)	138 022	113 373	110 176	91 324	95 984
Arbeidskapital	613 214	668 984	704 848	692 464	676 716
Endring i året	85 299	35 895	35 852	31 761	52 042
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 2a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	78	70	66	63	66
Brukers alder	46	47	48	47	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	28,4	32,4	31,6	30,7	21,5
Grovfôr, daa	273,7	285,9	300,5	304,0	310,0
Annet areal, daa	0,4	0,5	1,4	1,0	0,3
Jordbruksareal, daa	302,4	318,8	333,4	335,6	331,8
- herav leid areal, daa	106,0	116,1	128,4	121,3	124,0
Korn, FEm pr daa	395	474	466	387	415
Grovfôr, FEm pr daa	363	404	417	394	402
Jordbruksareal, FEm pr daa	366	411	420	392	402
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	19,4	21,0	21,8	23,3	24,2
Kumelk, liter omsatt	124 430	135 340	142 615	153 213	156 904
Melkekvote	120 655	130 105	144 655	157 097	165 866
Produsert melk pr årsku, kg	7 116	7 204	7 325	7 393	7 229
Storfe kjøtt, kg omsatt	5 226	5 166	5 018	5 830	6 083
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 278	2 284	2 353	2 418	2 357
Ektefelle	451	485	534	541	563
Barn under 17 år	27	29	33	23	21
Sum familie	2 756	2 798	2 920	2 983	2 941
Leid arbeid	774	854	792	824	818
Sum timer i jordbruket	3 530	3 652	3 712	3 806	3 758
Sum timer familie i skogbruket	53	47	48	64	37
Sum timer i tilleggsnæring	102	115	155	170	135
Familiens arbeid på nyanlegg	64	45	30	39	146
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 071	1 007	1 001	913	961
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,59	1,82	2,00	2,07	2,06
Havre, kr pr kg	1,44	1,63			
Kumelk, kr pr l	3,81	3,94	4,06	4,36	4,48
Kukjøtt, kr pr kg	30,76	32,17	34,96	34,55	35,73
Annet storfe kjøtt, kr pr kg	36,00	39,48	40,97	42,03	42,83

Tabell 2b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	3 749	8 258	2 350	18 408	7 062
Driftsbygninger	82 243	8 607	16 954	37 028	185 994
Maskiner og redskap	-1 844	33 136	55 622	32 248	8 900
Melkekvote (ku og geit)	10 397	16 494	31 035	12 471	17 234
Sum nettoinvesteringer	94 545	66 495	105 960	100 155	219 191

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 2c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	16 355	25 206	26 936	22 362	15 255
Andre planteprodukter	11 248	24 237	23 800	9 570	11 979
Planteprodukter i alt	27 603	49 443	50 736	31 933	27 234
Storfe, melk	474 440	533 844	579 086	668 527	703 291
Storfe, livdyr	19 433	21 984	26 736	32 944	32 228
Kuslakt	74 860	84 334	94 677	99 756	108 550
Annet storfeslakt	125 388	127 570	124 284	145 707	153 677
Andre inntekter, husdyrholdet	2 044	2 161	1 537	1 313	1 256
Husdyrprodukt i alt	696 164	769 892	826 321	948 246	999 001
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	57 630	59 890	60 017	58 001	60 087
Arealtilskudd, grovfôr	31 068	31 553	33 198	34 195	38 801
Arealtilskudd, korn	6 754	8 296	8 450	6 704	5 818
Arealtilskudd, annet	51	26	48	47	61
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	81 669	85 730	90 219	98 483	104 071
Bunnfradrag	-5 128	-4 357	-3 197	-3 143	-3 045
Driftstilskudd melk ku	54 573	60 443	65 800	82 386	93 435
Distriktsstilskudd storfe	47 574	50 789	52 630	61 860	64 253
Distriktsstilskudd sau	128	151	88	192	84
Grunntilskudd sau	134	131	73	162	82
Beitetilskudd	5 729	9 108	11 271	16 267	17 440
Regionale miljøtilskudd	1 577	2 564	8 090	7 238	8 262
Refunderede avløserutgifter	57 691	64 938	69 601	66 477	76 874
Andre tilskudd	13 290	12 627	9 986	10 289	7 419
Tilskudd i alt	352 740	381 889	406 275	439 158	473 642
Leieinntekter, traktor og redskap	8 186	10 694	12 840	12 718	15 688
Andre inntekter	432	735	645	748	-99
Produksjonsinntekter i alt	1 085 126	1 212 654	1 296 816	1 432 803	1 515 467

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	172 818	203 666	226 798	259 042	269 946
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	15 006	19 756	15 345	26 277	25 893
Såvarer	7 787	10 266	8 840	10 676	11 522
Handelsgjødsel og kalk	35 137	43 531	52 419	44 788	50 490
Plantevernmidler	1 761	2 019	2 619	2 299	2 184
Konserveringsmidler	9 134	11 575	12 129	11 315	13 682
Andre forbruksartikler m.v.	54 766	63 007	71 644	76 610	85 826
Kjøp av dyr	19 385	15 143	15 332	34 953	33 745
Sum variable kostnader	315 795	368 964	405 127	465 961	493 289
Leid arbeid	82 660	98 078	94 018	101 183	103 044
Drivstoff	21 194	28 847	24 580	29 084	36 018
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 194	6 484	5 428	5 442	6 468
Vedl.h. driftsbygninger	36 431	39 787	44 850	58 645	52 385
Vedl.h. traktor og maskiner	41 437	53 549	47 525	60 284	67 450
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	907	1 082	1 030	1 118	1 275
Avskr. driftsbygninger	48 260	56 693	60 284	68 255	78 577
Avskr. traktor og maskiner	40 128	46 001	49 361	52 426	57 814
Maskinleie	37 175	50 552	54 032	56 724	65 592
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	1 067	614	661	343	14
Leie av kvote ²⁾	1 691	2 603	3 650	6 107	7 436
Andre faste kostnader	98 188	113 912	116 481	126 387	131 057
Sum faste kostnader	413 332	498 201	501 900	565 998	607 129
Kostnader i alt	729 127	867 165	907 027	1 031 958	1 100 419
Netto mek.kostnader pr FEM totalavl.	1,35	1,46	1,25	1,52	1,70
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,20	1,41	1,23	1,31	1,45
Netto mekaniseringskostnader pr daa	493	598	526	596	684

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 2e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	355 999	345 489	389 789	400 845	415 048
- Renter av jordbruksaktiva	91 110	125 899	69 130	77 105	85 996
Familiens arbeidsfortjeneste	264 889	219 589	320 659	323 740	329 052
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	162 541	130 961	187 019	183 122	189 559
Lønnsevne	347 549	317 667	414 676	424 923	432 096
Lønnsevne pr. time	98,46	86,99	111,71	111,64	114,97
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	209 723	195 910	217 248	220 336	225 563
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	195 481	172 754	200 090	199 881	205 328
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	355 999	345 489	389 789	400 845	415 048
Driftsoverskudd, skogbruk	29 262	25 570	10 170	6 363	17 356
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	37 090	40 167	46 454	59 572	42 558
Driftsoverskudd, andre næringer	27 204	23 163	22 679	25 491	28 246
Lønnsinntekt	181 093	196 248	203 784	193 224	211 950
Pensjoner og sykepenger	23 554	35 929	37 207	22 515	26 048
Gevinst/utbytte verdipapir	13 813	2 185	1 237	2 030	5 583
Familiens arbeid på nyanlegg	9 124	6 898	4 736	6 227	24 202
Renteinntekter	14 572	19 249	9 420	9 258	9 936
- Renteutgifter	57 708	86 093	67 258	67 153	83 469
- Kårutgifter	7 526	10 048	10 976	10 517	10 051
Nettoinntekt	626 476	598 756	647 241	647 853	687 408
Privatforbruk ekskl. skatt	385 981	388 239	390 014	391 606	460 866
Betalte skatter	129 247	138 061	155 202	149 757	148 525

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	337 149	386 345	390 729	403 619	401 002
Andre krav	175 143	173 130	163 226	190 435	189 217
Omløpsmidler, jordbruk	174 208	218 135	227 663	239 442	248 966
Omløpsmidler, skogbruk	2 466	647	871	477	587
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 042	3 034	4 766	3 064	3 167
Omløpsmidler, andre næringer	134 518	123 861	151 868	166 542	142 709
Omløpsmidler i alt	824 525	905 152	939 124	1 003 579	985 649
Anleggsmidler, jordbruk	1 705 792	1 941 177	2 145 250	2 388 901	2 740 086
Anleggsmidler, skogbruk	111 102	119 539	131 012	138 597	156 336
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	55 656	54 647	82 761	82 957	80 126
Anleggsmidler, andre næringer	19 143	23 270	21 339	22 040	31 040
Privat hovedbygninger	456 633	498 587	510 186	530 560	570 583
Privat, annet	136 141	166 785	142 629	165 263	208 365
Anleggsmidler i alt	2 484 467	2 804 005	3 033 178	3 328 319	3 786 535
Eiendeler i alt	3 308 992	3 709 157	3 972 302	4 331 898	4 772 185
Eiendeler i jordbruket	1 880 000	2 159 312	2 372 913	2 628 343	2 989 052
Kortsiktig gjeld	287 578	283 774	292 158	336 740	367 012
Langsiktig gjeld	992 429	1 194 088	1 306 293	1 441 804	1 776 746
Gjeld i alt	1 280 007	1 477 861	1 598 451	1 778 543	2 143 758
Endring i året, kroner	108 743	66 603	54 499	91 230	250 565
Egenkapital	2 028 985	2 231 295	2 373 851	2 553 354	2 628 427
Egenkapitalprosent	61	60	60	59	55
Endring i året (sparing)	157 676	124 064	172 517	163 268	147 975
Arbeidskapital	536 947	621 378	646 966	666 840	618 637
Endring i året	69 399	46 979	59 403	54 374	29 108
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk under 30 årskyr. 2011

Tabell 3a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	Lavgruppe	Høygruppe
Antall bruk	15	15
Driftsoverskudd før avskrivninger pr kuenhet	<18500	>23500
Brukers alder	39	50
Arealfordeling og avling		
Korn, daa	19,9	24,0
Grovfôr, daa	259,7	281,3
Annet areal, daa		0,3
Jordbruksareal, daa	279,7	305,7
- herav leid areal, daa	106,7	93,8
Korn, FEm pr daa	326	397
Grovfôr, FEm pr daa	384	396
Jordbruksareal, FEm pr daa	380	396
Husdyrproduksjon		
Antall årskyr	19,5	18,6
Kumelk, liter omsatt	120 899	122 707
Melkekvote	135 070	124 005
Produsert melk pr årsku, kg	6 774	7 402
Storfekjøtt, kg omsatt	3 974	4 224
Arbeidsforbruk, timer		
Bruker	2 055	2 265
Ektefelle	237	547
Barn under 17 år	14	32
Sum familie	2 306	2 844
Leid arbeid	794	636
Sum timer i jordbruket	3 100	3 480
Sum timer familie i skogbruket	24	49
Sum timer i tilleggsnæring	138	115
Familiens arbeid på nyanlegg	147	150
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 240	767
Oppnådde priser		
Bygg, kr pr kg	1,90	1,91
Havre, kr pr kg		
Kumelk, kr pr l	4,46	4,49
Kukjøtt, kr pr kg	35,25	36,52
Annet storfekjøtt, kr pr kg	41,94	42,57

Tabell 3b. Nettoinvesteringer

År	Lavgruppe	Høygruppe
Jord, grøfter og vannanlegg	8 958	4 014
Driftsbygninger	225 561	29 942
Maskiner og redskap	-11 706	-16 493
Melkekvote (ku og geit)	26 032	4 890
Sum nettoinvesteringer	248 844	22 354

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk under 30 årskyr. 2011

Tabell 3c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	Lavgruppe	Høygruppe
Korn	12 798	16 544
Andre planteprodukter	5 636	14 377
Planteprodukter i alt	18 435	30 921
Storfe, melk	539 365	550 956
Storfe, livdyr	34 849	35 108
Kuslakt	78 100	92 921
Annet storfeslakt	84 106	82 988
Andre inntekter, husdyrholdet	1 460	670
Husdyrprodukt i alt	737 880	762 643
Kulturlandskaps tilskudd ¹⁾	50 430	57 660
Arealtilskudd, grovfôr	38 006	41 048
Arealtilskudd, korn	5 491	5 507
Arealtilskudd, annet		39
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	89 196	92 095
Bunnfradrag	-3 000	-3 000
Driftstilskudd melk ku	93 000	94 518
Distriktstilskudd storfe	49 609	55 450
Distriktstilskudd sau		120
Grunntilskudd sau		103
Beitetilskudd	13 458	17 160
Regionale miljøtilskudd	10 446	14 085
Refunderte avløserutgifter	74 914	91 555
Andre tilskudd	5 060	10 361
Tilskudd i alt	426 610	476 699
Leieinntekter, traktor og redskap	3 006	8 886
Andre inntekter	1 172	-2 207
Produksjonsinntekter i alt	1 187 102	1 276 943

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

År	Lavgruppe	Høygruppe
Krafftôr	190 305	180 251
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	21 918	13 808
Såvarer	9 283	9 002
Handelsgjødsele og kalk	45 829	36 992
Plantevernmidler	1 438	1 950
Konserveringsmidler	11 247	6 606
Andre forbruksartikler m.v.	75 277	66 844
Kjøp av dyr	37 815	484
Sum variable kostnader	393 112	315 936
Leid arbeid	110 046	97 270
Drivstoff	27 792	26 869
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 712	7 101
Vedl.h. driftsbygninger	33 406	29 467
Vedl.h. traktor og maskiner	63 580	49 407
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	615	319
Avskr. driftsbygninger	53 214	49 697
Avskr. traktor og maskiner	56 293	45 071
Maskinleie	69 464	30 079
Leie av dyr ²⁾		
Leie av bygninger ²⁾		60
Leie av kvote ²⁾	5 098	942
Andre faste kostnader	127 771	99 942
Sum faste kostnader	551 990	436 223
Kostnader i alt	945 102	752 158
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,16	1,28
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,90	1,26
Netto mekaniseringskostnader pr daa	821	508

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk under 30 årskyr. 2011

Tabell 3e. Resultatregning

År	Lavgruppe	Høygruppe
Resultatregning i jordbruket		
Driftsoverskudd	242 000	524 784
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	65 806	59 493
Familiens arbeidsfortjeneste	176 195	465 291
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	126 717	291 419
Lønnsevne	286 240	562 561
Lønnsevne pr. time	92,35	161,67
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	180 506	316 120
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	138 954	312 481
Regnskapssammendrag		
Driftsoverskudd, jordbruk	242 000	524 784
Driftsoverskudd, skogbruk	13 424	7 394
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	39 285	14 457
Driftsoverskudd, andre næringer	31 425	18 087
Lønnsinntekt	243 562	142 811
Pensjoner og sykepenger	30 836	36 815
Gevinst/utbytte verdipapir	4 680	9 743
Familiens arbeid på nyanlegg	24 430	24 119
Renteinntekter	6 357	17 942
- Renteutgifter	72 350	41 667
- Kårutgifter	9 920	8 597
Nettoinntekt	553 729	745 888
Privatforbruk ekskl. skatt	452 729	418 204
Betalte skatter	131 434	147 807

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	Lavgruppe	Høygruppe
Kontanter og bankinnskudd	338 061	675 579
Andre krav	146 723	158 422
Omløpsmidler, jordbruk	182 845	183 193
Omløpsmidler, skogbruk	1 526	167
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 333	1 537
Omløpsmidler, andre næringer	28 627	375 064
Omløpsmidler i alt	699 114	1 393 962
Anleggsmidler, jordbruk	2 143 636	1 820 137
Anleggsmidler, skogbruk	197 249	102 816
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	122 939	60 645
Anleggsmidler, andre næringer	88 052	22 525
Privat hovedbygninger	489 105	372 595
Privat, annet	201 911	208 243
Anleggsmidler i alt	3 242 892	2 586 960
Eiendeler i alt	3 942 006	3 980 922
Eiendeler i jordbruket	2 326 481	2 003 329
Kortsiktig gjeld	293 303	251 883
Langsiktig gjeld	1 677 260	821 770
Gjeld i alt	1 970 563	1 073 653
Endring i året, kroner	366 804	11 416
Egenkapital	1 971 443	2 907 269
Egenkapitalprosent	50	73
Endring i året (sparing)	119 760	242 722
Arbeidskapital	405 811	1 142 079
Endring i året	115 863	140 153
¹⁾ Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, under 15 årskyr

Tabell 4a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	21	15	13	11	6
Brukers alder	48	50	49	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	7,9	22,1	18,2	23,2	34,0
Grovfôr, daa	212,3	198,3	185,1	195,5	170,7
Annet areal, daa	0,6	1,1	0,6	0,9	1,7
Jordbruksareal, daa	220,8	221,5	203,9	219,6	206,3
- herav leid areal, daa	65,2	71,1	67,3	68,5	57,3
Korn, FEm pr daa	237	352	414	384	488
Grovfôr, FEm pr daa	362	411	468	390	439
Jordbruksareal, FEm pr daa	357	405	464	390	446
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	13,1	12,9	13,2	13,4	13,4
Kumelk, liter omsatt	81 123	81 860	83 457	86 689	86 286
Melkekvote	78 720	83 374	88 484	92 997	89 455
Produsert melk pr årsku, kg	6 894	6 972	7 068	7 281	7 286
Storfekjøtt, kg omsatt	4 031	3 138	2 976	3 122	3 923
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 216	2 063	2 189	1 992	1 565
Ektefelle	247	346	298	283	635
Barn under 17 år	4	25	27	2	8
Sum familie	2 467	2 435	2 514	2 278	2 208
Leid arbeid	671	817	837	848	1 137
Sum timer i jordbruket	3 138	3 252	3 351	3 126	3 344
Sum timer familie i skogbruket	76	81	74	74	39
Sum timer i tilleggsnæring	127	180	184	281	211
Familiens arbeid på nyanlegg	46	24		33	
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 356	962	1 160	1 080	646
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,51	1,68	1,87	1,87	1,81
Havre, kr pr kg		1,63			
Kumelk, kr pr l	3,80	3,97	4,02	4,50	4,54
Kukjøtt, kr pr kg	30,86	32,54	34,45	34,91	37,94
Annet storfekjøtt, kr pr kg	35,73	39,20	39,41	40,50	42,27

Tabell 4b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	-701	-325	-606	14 383	10 210
Driftsbygninger	1 723	-13 376	-18 889	47 735	-24 561
Maskiner og redskap	4 675	50 908	23 909	-9 601	13 251
Melkekvote (ku og geit)	-241	3 905	3 200	2 337	1 566
Sum nettoinvesteringer	5 456	41 113	7 614	54 854	466

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, under 15 årskyr

Tabell 4c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	1 719	11 773	11 780	16 075	21 573
Andre planteprodukter	7 414	16 508	17 558	9 168	22 515
Planteprodukter i alt	9 134	28 281	29 337	25 243	44 088
Storfe, melk	308 277	324 639	335 777	390 321	391 563
Storfe, livdyr	10 393	16 962	15 813	35 720	26 770
Kuslakt	51 318	54 744	57 467	57 594	61 218
Annet storfeslakt	94 626	69 369	70 350	63 515	88 891
Andre inntekter, husdyrholdet		124	7 083		102
Husdyrprodukt i alt	464 615	465 838	486 491	547 149	568 543
Kulturlandskapsstilskudd ¹⁾	44 387	41 968	38 056	39 287	42 222
Arealtilskudd, grovfôr	31 840	26 554	25 317	24 569	23 390
Arealtilskudd, korn	2 876	5 187	4 161	4 985	9 125
Arealtilskudd, annet	100	60	27	73	173
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	63 869	63 648	69 417	67 006	70 469
Bunnfradrag	-5 000	-4 000	-3 231	-3 000	-3 000
Driftstilskudd melk ku	53 767	59 800	65 800	81 800	93 000
Distriktstilskudd storfe	34 658	29 811	31 315	32 212	30 696
Distriktstilskudd sau			449		
Grunntilskudd sau			372		
Beitetilskudd	3 766	6 198	8 678	9 686	10 130
Regionale miljøtilskudd	1 026	1 954	3 244	2 849	3 386
Refunderte avløserutgifter	52 222	59 077	57 635	56 144	61 898
Andre tilskudd	15 267	6 400	1 786	13 502	17 163
Tilskudd i alt	298 778	296 658	303 027	329 113	358 650
Leieinntekter, traktor og redskap	6 013	9 616	7 067	6 431	7 825
Andre inntekter	119	667		2 727	317
Produksjonsinntekter i alt	778 658	801 059	825 923	910 663	979 422

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Krafftôr	111 354	109 289	134 609	125 627	119 619
Andre førkostnader inkl. beiteleie	7 811	4 156	7 435	15 844	17 124
Såvarer	5 189	9 959	5 286	9 178	11 779
Handelsgjødsele og kalk	24 097	27 623	33 876	29 028	32 793
Plantevernmidler	855	1 174	1 426	2 137	2 146
Konserveringsmidler	7 911	9 270	7 881	6 042	9 168
Andre forbruksartikler m.v.	41 971	42 653	47 681	55 818	59 953
Kjøp av dyr	13 529	6 058	2 780	45 203	36 589
Sum variable kostnader	212 717	210 182	240 975	288 877	289 170
Leid arbeid	67 900	76 005	73 018	83 012	95 633
Drivstoff	18 436	20 728	20 072	19 203	25 895
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 651	5 468	3 521	4 550	11 362
Vedl.h. driftsbygninger	25 133	33 771	23 440	25 424	29 840
Vedl.h. traktor og maskiner	34 666	40 261	32 441	40 096	49 883
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	701	938	606	1 057	231
Avskr. driftsbygninger	25 968	26 816	22 501	40 482	39 436
Avskr. traktor og maskiner	28 172	33 532	39 429	46 482	54 951
Maskinleie	14 911	12 880	14 015	11 690	13 127
Leie av dyr					
Leie av bygninger	²⁾ 3 410	2 000		145	
Leie av kvote	²⁾ 952	2 892	2 370		
Andre faste kostnader	77 027	84 751	80 605	91 673	107 774
Sum faste kostnader	301 926	340 041	312 017	363 815	428 131
Kostnader i alt	514 643	550 223	552 992	652 693	717 300
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,29	1,28	1,16	1,44	1,64
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,26	1,40	1,31	1,43	1,75
Netto mekaniseringskostnader pr daa	462	519	537	563	733

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, under 15 årskyr

Tabell 4e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	264 016	250 836	272 930	257 971	262 122
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	52 198	69 034	34 831	46 970	47 579
Familiens arbeidsfortjeneste	211 817	181 802	238 099	211 000	214 543
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	143 708	118 990	149 224	145 491	140 324
Lønnsevne	279 717	257 807	311 117	294 013	310 175
Lønnsevne pr. time	89,13	79,27	92,85	94,05	92,75
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	182 202	173 182	181 241	192 843	185 018
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	164 190	150 051	160 527	168 061	156 804
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	264 016	250 836	272 930	257 971	262 122
Driftsoverskudd, skogbruk	23 817	25 276	14 834	12 304	16 924
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	44 084	67 544	63 215	82 227	55 087
Driftsoverskudd, andre næringer	23 147	12 600	14 597	22 793	- 3
Lønnsinntekt	231 046	221 844	243 605	232 714	168 021
Pensjoner og sykepenger	19 706	46 130	22 337	600	80 082
Gevinst/utbytte verdipapir	3 945	4 774	2 010	- 10 687	6 365
Familiens arbeid på nyanlegg	6 449	3 649		5 236	
Renteinntekter	9 925	29 180	11 113	12 814	16 590
- Renteutgifter	39 415	38 039	31 505	24 225	41 490
- Kårutgifter	6 960	10 448	9 190	6 466	12 041
Nettoinntekt	579 758	613 346	603 947	585 282	551 656
Privatforbruk ekskl. skatt	380 758	383 741	404 878	335 845	450 602
Betalte skatter	122 594	147 369	188 820	132 871	152 018

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	375 575	505 721	459 182	612 670	582 174
Andre krav	84 199	95 167	105 541	91 372	81 657
Omløpsmidler, jordbruk	130 634	147 918	142 398	141 906	157 186
Omløpsmidler, skogbruk	5 621	1 427	462	300	
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	160	133		1 435	1 990
Omløpsmidler, andre næringer	75 095	64 256	73 202	137 196	104 763
Omløpsmidler i alt	671 285	814 623	780 783	984 880	927 769
Anleggsmidler, jordbruk	920 975	1 037 513	1 024 293	1 446 475	1 428 436
Anleggsmidler, skogbruk	101 342	94 396	80 046	68 424	94 856
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	22 368	12 724	50 414	148 318	101 626
Anleggsmidler, andre næringer		14 591	2 185	19 866	32 529
Privat hovedbygninger	387 745	585 724	756 992	713 582	1 114 237
Privat, annet	156 340	175 888	171 984	124 610	109 011
Anleggsmidler i alt	1 588 770	1 920 836	2 085 913	2 521 276	2 880 695
Eiendeler i alt	2 260 055	2 735 459	2 866 696	3 506 155	3 808 464
Eiendeler i jordbruket	1 051 610	1 185 432	1 166 691	1 588 381	1 585 622
Kortsiktig gjeld	203 904	195 049	202 516	149 545	135 051
Langsiktig gjeld	535 140	493 680	556 669	730 462	861 455
Gjeld i alt	739 043	688 729	759 185	880 007	996 506
Endring i året, kroner	1 611	75 308	36 233	127 458	-573
Egenkapital	1 521 012	2 046 730	2 107 511	2 626 149	2 811 959
Egenkapitalprosent	67	75	74	75	74
Endring i året (sparing)	119 082	224 521	71 507	135 151	31 359
Arbeidskapital	467 382	619 574	578 268	835 335	792 719
Endring i året	68 384	124 171	-60 555	168 408	12 768
1) Kalkulasjonsrente	5.0 %	6.0 %	3.0 %	3.0 %	3.0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, 15 - 19,9 årskyr

Tabell 5a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	32	27	27	20	26
Brukers alder	45	44	48	45	45
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	31,2	28,4	27,3	48,3	23,7
Grovfôr, daa	231,9	232,6	282,9	246,2	263,0
Annet areal, daa	0,2	0,0	0,1	0,3	0,4
Jordbruksareal, daa	263,3	261,0	310,3	294,8	287,2
- herav leid areal, daa	86,2	86,1	118,8	102,1	98,2
Korn, FEm pr daa	377	469	404	306	351
Grovfôr, FEm pr daa	378	416	377	386	381
Jordbruksareal, FEm pr daa	377	422	379	372	378
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	17,4	17,4	17,8	17,6	17,8
Kumelk, liter omsatt	108 182	110 665	109 279	110 555	109 929
Melkekvote	105 039	105 922	111 858	111 382	117 919
Produsert melk pr årsku, kg	6 948	7 164	6 975	7 132	6 841
Storfe kjøtt, kg omsatt	4 286	3 952	4 111	3 971	3 933
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 206	2 255	2 224	2 217	2 109
Ektefelle	409	453	628	412	366
Barn under 17 år	40	28	29	3	13
Sum familie	2 655	2 737	2 881	2 632	2 487
Leid arbeid	648	686	686	773	755
Sum timer i jordbruket	3 303	3 422	3 567	3 404	3 242
Sum timer familie i skogbruket	45	40	56	92	51
Sum timer i tilleggsnæring	82	107	185	114	141
Familiens arbeid på nyanlegg	55	76	65	69	144
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	844	834	992	793	984
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,52	1,77	1,90	1,95	1,94
Havre, kr pr kg	1,44				
Kumelk, kr pr l	3,83	3,93	4,14	4,41	4,55
Kukjøtt, kr pr kg	30,45	32,87	34,84	34,57	35,40
Annet storfe kjøtt, kr pr kg	35,56	38,68	40,78	41,27	42,58

Tabell 5b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	1 539	8 459	452	5 548	2 178
Driftsbygninger	40 959	51 765	26 007	98 625	87 383
Maskiner og redskap	5 151	-320	70 233	8 014	-4 012
Melkekvote (ku og geit)	22 222	22 217	15 918	6 031	9 765
Sum nettoinvesteringer	69 871	82 121	112 610	118 218	95 314

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, 15 - 19,9 årskyr

Tabell 5c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	15 413	21 458	18 683	26 755	15 306
Andre planteprodukter	12 131	25 305	20 390	9 838	8 105
Planteprodukter i alt	27 544	46 763	39 073	36 593	23 411
Storfe, melk	414 067	434 921	452 246	488 066	500 055
Storfe, livdyr	20 748	25 142	23 380	27 007	22 312
Kuslakt	60 866	64 998	75 340	67 242	77 313
Annet storfeslakt	96 196	96 441	109 148	93 041	88 010
Andre inntekter, husdyrholdet	4 845	5 290	329	3 325	2 643
Husdyrprodukt i alt	596 721	626 792	660 442	678 681	690 332
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	50 494	49 370	55 988	50 275	52 468
Arealtilskudd, grovfôr	28 322	32 165	34 995	35 097	39 582
Arealtilskudd, korn	6 429	6 587	8 828	9 843	5 664
Arealtilskudd, annet	20		19	95	95
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	76 573	77 275	83 170	88 860	89 727
Bunnfradrag	-5 000	-4 000	-3 074	-3 150	-3 000
Driftstilskudd melk ku	53 800	59 800	65 800	82 292	93 876
Distriktsstilskudd storfe	39 134	43 154	41 406	35 447	44 013
Distriktsstilskudd sau	312	391		515	145
Grunntilskudd sau	327	338		436	148
Beitetilskudd	5 594	9 763	10 741	16 654	15 798
Regionale miljøtilskudd	1 256	3 111	10 565	10 086	9 020
Refunderede avløserutgifter	61 202	67 835	73 706	68 184	81 904
Andre tilskudd	10 892	13 426	13 980	11 794	9 226
Tilskudd i alt	329 354	359 215	396 124	406 429	438 666
Leieinntekter, traktor og redskap	6 178	10 943	9 085	9 824	11 020
Andre inntekter	513	715	1 576	300	-1 038
Produksjonsinntekter i alt	960 309	1 044 428	1 106 300	1 131 826	1 162 391

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	144 372	163 615	172 003	188 100	180 345
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	10 246	15 767	8 462	17 131	13 369
Såvarer	7 778	7 808	7 484	11 734	9 567
Handelsgjødsel og kalk	29 079	33 187	39 665	33 334	38 906
Plantevernmidler	1 134	1 895	2 636	2 465	1 340
Konserveringsmidler	7 760	9 720	9 579	9 391	8 615
Andre forbruksartikler m.v.	47 936	56 010	65 037	58 468	63 294
Kjøp av dyr	8 311	11 712	15 740	7 140	15 922
Sum variable kostnader	256 617	299 714	320 606	327 763	331 358
Leid arbeid	80 475	82 111	95 505	95 536	97 483
Drivstoff	18 916	28 020	21 453	25 338	26 052
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 983	5 285	5 927	5 272	4 476
Vedl.h. driftsbygninger	30 881	27 771	30 848	36 660	29 337
Vedl.h. traktor og maskiner	35 638	44 046	45 530	55 194	49 742
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	667	821	1 192	717	647
Avskr. driftsbygninger	40 087	43 463	48 415	42 474	49 162
Avskr. traktor og maskiner	40 784	43 545	48 719	48 804	47 815
Maskinleie	25 119	33 793	37 024	41 107	37 481
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾		56	1 133	875	
Leie av kvote ²⁾				1 665	2 612
Andre faste kostnader	89 100	93 450	105 942	110 336	112 167
Sum faste kostnader	364 649	402 360	441 688	463 978	456 973
Kostnader i alt	621 265	702 074	762 294	791 742	788 331
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,33	1,46	1,33	1,59	1,50
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,22	1,45	1,43	1,58	1,48
Netto mekaniseringskostnader pr daa	503	616	504	592	568

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, 15 - 19,9 årskyr

Tabell 5e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	339 044	342 354	344 006	340 085	374 060
- Renter av jordbruksaktiva	78 598	98 686	54 562	53 056	58 377
Familiens arbeidsfortjeneste	260 446	243 668	289 444	287 029	315 683
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	170 836	152 016	176 470	182 321	214 774
Lønnsevne	340 921	325 779	384 948	382 565	413 166
Lønnsevne pr. time	103,21	95,19	107,92	112,39	127,44
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	218 366	207 191	211 282	218 480	248 590
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	203 659	188 537	190 819	195 364	230 880
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	339 044	342 354	344 006	340 085	374 060
Driftsoverskudd, skogbruk	13 041	6 172	6 070	4 345	8 345
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	17 511	31 171	59 948	50 522	43 141
Driftsoverskudd, andre næringer	12 533	14 583	11 707	5 510	11 163
Lønnsinntekt	135 885	149 815	200 559	172 863	231 586
Pensjoner og sykepenger	30 910	33 041	44 203	24 259	19 263
Gevinst/utbytte verdipapir	18 974	2 160	- 2 750	4 210	6 418
Familiens arbeid på nyanlegg	7 968	11 541	10 105	11 102	23 664
Renteinntekter	20 438	16 873	10 181	8 262	10 737
- Renteutgifter	44 304	65 646	48 729	47 267	56 560
- Kårutgifter	7 877	9 711	9 780	13 724	9 572
Nettoinntekt	544 121	532 352	625 519	560 168	662 246
Privatforbruk ekskl. skatt	330 506	357 579	376 354	363 859	419 702
Betalte skatter	111 997	116 878	142 358	136 943	153 707

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	283 432	330 316	431 549	415 301	473 396
Andre krav	144 793	175 007	148 812	190 164	154 347
Omløpsmidler, jordbruk	140 081	174 974	194 049	170 503	177 447
Omløpsmidler, skogbruk	1 742	848	1 870	1 076	601
Omløpsmidler, tilleggsnæringer		961	4 264		1 610
Omløpsmidler, andre næringer	207 938	230 736	266 566	124 743	243 006
Omløpsmidler i alt	777 986	912 843	1 047 110	901 787	1 050 407
Anleggsmidler, jordbruk	1 474 913	1 533 523	1 699 255	1 657 427	1 823 748
Anleggsmidler, skogbruk	100 623	89 570	133 711	117 935	161 064
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	42 509	74 407	118 203	74 644	96 748
Anleggsmidler, andre næringer	46 200	45 259	44 296	58 500	56 287
Privat hovedbygninger	415 661	406 293	401 363	496 468	442 593
Privat, annet	93 313	155 579	125 943	172 534	201 118
Anleggsmidler i alt	2 173 220	2 304 631	2 522 771	2 577 508	2 781 559
Eiendeler i alt	2 951 205	3 217 475	3 569 881	3 479 295	3 831 966
Eiendeler i jordbruket	1 614 994	1 708 497	1 893 304	1 827 930	2 001 195
Kortsiktig gjeld	234 883	226 047	220 044	266 220	252 866
Langsiktig gjeld	782 028	928 247	982 761	1 156 240	1 218 185
Gjeld i alt	1 016 911	1 154 294	1 202 805	1 422 460	1 471 051
Endring i året, kroner	19 101	174 728	50 138	239 586	112 414
Egenkapital	1 934 294	2 063 181	2 367 075	2 056 835	2 360 914
Egenkapitalprosent	66	64	66	59	62
Endring i året (sparing)	138 669	85 489	230 265	85 666	135 512
Arbeidskapital	543 102	686 797	827 066	635 567	797 540
Endring i året	35 222	17 479	165 940	86 968	55 109
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, fra 20 årskyr

Tabell 6a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	25	28	26	32	34
Brukers alder	45	47	47	48	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	42,0	41,8	42,8	22,3	17,7
Grovfôr, daa	378,6	384,1	376,5	377,3	370,5
Annet areal, daa	0,5	0,7	3,0	1,5	0,0
Jordbruksareal, daa	421,1	426,6	422,3	401,1	388,2
- herav leid areal, daa	165,6	169,0	168,8	151,4	155,6
Korn, FEm pr daa	437	512	518	498	456
Grovfôr, FEm pr daa	351	395	436	398	411
Jordbruksareal, FEm pr daa	360	406	442	402	412
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	27,4	28,8	30,4	30,2	31,1
Kumelk, liter omsatt	181 605	187 785	206 811	202 743	205 287
Melkekvote	175 870	178 459	206 798	207 704	216 016
Produsert melk pr årsku, kg	7 342	7 283	7 593	7 504	7 394
Storfe kjøtt, kg omsatt	7 434	7 423	6 981	7 922	8 109
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 422	2 429	2 570	2 690	2 687
Ektefelle	676	590	554	711	701
Barn under 17 år	29	33	39	43	29
Sum familie	3 127	3 051	3 163	3 444	3 417
Leid arbeid	1 022	1 036	880	847	809
Sum timer i jordbruket	4 149	4 087	4 043	4 291	4 226
Sum timer familie i skogbruket	44	36	25	44	26
Sum timer i tilleggsnæring	105	88	110	168	117
Familiens arbeid på nyanlegg	90	27	10	22	173
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 122	1 198	929	931	999
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,65	1,89	2,09	2,22	2,20
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	3,81	3,95	4,03	4,33	4,45
Kukjøtt, kr pr kg	30,97	31,69	35,13	34,48	35,73
Annet storfe kjøtt, kr pr kg	36,45	39,94	41,43	42,42	42,96

Tabell 6b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	10 315	12 663	5 800	27 830	10 241
Driftsbygninger	202 724	-21 233	25 473	-5 151	298 560
Maskiner og redskap	-16 272	55 876	56 305	61 781	18 007
Melkekvote (ku og geit)	4 197	17 719	60 650	19 979	25 711
Sum nettoinvesteringer	200 964	65 025	148 228	104 438	352 519

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, fra 20 årskyr

Tabell 6c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	29 854	36 018	43 086	21 778	14 101
Andre planteprodukter	13 339	27 347	30 462	9 541	13 082
Planteprodukter i alt	43 193	63 365	73 547	31 319	27 184
Storfe, melk	691 293	741 308	832 459	876 948	913 718
Storfe, livdyr	25 344	21 628	35 684	35 700	40 774
Kuslakt	112 549	118 830	133 363	134 572	140 789
Annet storfeslakt	188 593	188 767	166 969	206 876	215 326
Andre inntekter, husdyrholdet	175	235	19	506	399
Husdyrprodukt i alt	1 017 954	1 070 768	1 168 494	1 254 602	1 311 006
Kulturlandskapstilsudd ¹⁾	77 888	79 635	75 181	69 263	69 066
Arealtilskudd, grovfôr	33 935	33 640	35 273	36 941	40 924
Arealtilskudd, korn	10 428	11 609	10 203	5 334	5 352
Arealtilskudd, annet	48	32	90	8	15
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	103 144	105 713	107 940	115 318	120 970
Bunnfradrag	-5 400	-4 893	-3 308	-3 188	-3 088
Driftstilskudd melk ku	56 240	61 407	65 800	82 646	93 175
Distriktstilskudd storfe	69 226	69 391	74 942	88 559	85 653
Distriktstilskudd sau				56	53
Grunntilskudd sau				47	45
Beitetilskudd	7 551	10 036	13 118	18 288	19 986
Regionale miljøtilskudd	2 451	2 365	7 942	6 966	8 543
Refunderte avløserutgifter	57 792	65 285	71 320	68 962	75 671
Andre tilskudd	14 699	15 193	9 938	8 243	4 317
Tilskudd i alt	428 002	449 413	468 439	497 441	520 680
Leieinntekter, traktor og redskap	12 581	11 032	19 626	16 688	20 646
Andre inntekter	593	791		348	547
Produksjonsinntekter i alt	1 502 323	1 595 369	1 730 106	1 800 399	1 880 062

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	260 857	292 846	329 796	349 243	364 993
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	27 142	31 961	26 447	35 580	37 018
Såvarer	9 982	12 801	12 026	10 530	12 972
Handelsgjødsel og kalk	52 164	62 029	74 936	57 365	62 472
Plantevernmidler	3 324	2 591	3 198	2 250	2 837
Konserveringsmidler	11 922	14 597	16 903	14 329	18 354
Andre forbruksartikler m.v.	74 258	80 659	90 485	95 096	107 622
Kjøp av dyr	38 480	23 319	21 186	48 813	46 873
Sum variable kostnader	478 130	520 803	574 976	613 206	653 140
Leid arbeid	97 855	125 299	102 974	110 959	108 604
Drivstoff	26 425	33 994	30 083	34 821	45 425
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 360	8 185	5 863	5 856	7 128
Vedl.h. driftsbygninger	53 026	54 597	70 096	83 805	73 989
Vedl.h. traktor og maskiner	54 549	69 831	57 139	70 405	84 092
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 386	1 409	1 075	1 389	1 940
Avskr. driftsbygninger	77 448	85 456	91 502	93 915	107 978
Avskr. traktor og maskiner	49 332	55 049	54 992	56 734	65 965
Maskinleie	71 308	86 893	91 702	81 964	96 347
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	466	411	500	78	26
Leie av kvote ²⁾	4 475	4 958	8 080	10 983	12 436
Andre faste kostnader	127 597	149 265	145 363	148 352	149 611
Sum faste kostnader	569 226	675 348	659 368	699 260	753 543
Kostnader i alt	1 047 356	1 196 150	1 234 345	1 312 466	1 406 683
Netto mek.kostnader pr FEm totalav.	1,39	1,50	1,23	1,50	1,81
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,16	1,38	1,10	1,19	1,41
Netto mekaniseringskostnader pr daa	500	609	541	604	744

¹⁾ Var tidligere en del av arealtilskuddet

²⁾ Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform melk - Trøndelag - Alle bygder, fra 20 årskyr

Tabell 6e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	454 967	399 219	495 761	487 933	473 379
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	139 811	182 605	101 407	102 495	113 896
Familiens arbeidsfortjeneste	315 156	216 614	394 354	385 438	359 483
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	166 305	118 516	213 012	192 905	181 939
Lønnsevne	413 012	341 913	497 327	496 397	468 087
Lønnsevne pr. time	99,56	83,66	123,00	115,67	110,77
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	218 122	195 128	235 673	227 133	216 592
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	207 172	167 921	223 350	208 870	196 116
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	454 967	399 219	495 761	487 933	473 379
Driftsoverskudd, skogbruk	54 600	44 433	12 097	5 582	24 324
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	56 275	34 176	24 062	57 439	39 901
Driftsoverskudd, andre næringer	49 391	37 094	38 114	38 905	46 295
Lønnsinntekt	197 001	227 310	187 222	192 375	204 686
Pensjoner og sykepenger	17 371	33 249	37 377	28 958	21 702
Gevinst/utbytte verdipapir	15 496	821	4 990	5 039	4 807
Familiens arbeid på nyanlegg	12 850	4 160	1 530	3 520	28 884
Renteinntekter	10 966	16 221	7 782	8 658	8 149
- Renteutgifter	90 231	131 553	104 376	94 338	111 454
- Kårutgifter	7 553	10 157	13 113	9 906	10 066
Nettoinntekt	771 133	654 973	691 446	724 165	730 606
Privatforbruk ekskl. skatt	461 376	420 214	396 767	428 116	494 156
Betalte skatter	156 915	153 501	151 732	163 571	143 947

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	373 629	376 421	314 114	324 457	313 671
Andre krav	290 383	213 086	207 039	224 657	234 864
Omløpsmidler, jordbruk	254 491	297 370	305 204	316 057	319 854
Omløpsmidler, skogbruk	742	36	37	164	680
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	3 116	6 587	7 670	5 539	4 566
Omløpsmidler, andre næringer	90 456	52 733	72 091	202 753	72 708
Omløpsmidler i alt	1 012 816	946 232	906 154	1 073 627	946 343
Anleggsmidler, jordbruk	2 660 565	2 818 379	3 168 877	3 170 031	3 672 282
Anleggsmidler, skogbruk	132 713	161 908	153 693	175 633	163 570
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	100 446	58 050	62 131	65 686	63 621
Anleggsmidler, andre næringer	590	6 714	7 077		11 471
Privat hovedbygninger	566 944	540 904	499 792	488 954	572 518
Privat, annet	173 992	172 716	145 279	174 693	231 440
Anleggsmidler i alt	3 635 250	3 758 671	4 036 849	4 074 997	4 714 901
Eiendeler i alt	4 648 066	4 704 902	4 943 003	5 148 624	5 661 244
Eiendeler i jordbruket	2 915 055	3 115 748	3 474 081	3 486 088	3 992 136
Kortsiktig gjeld	425 313	386 970	411 866	445 163	495 234
Langsiktig gjeld	1 645 866	1 825 653	2 017 080	1 864 805	2 365 403
Gjeld i alt	2 071 178	2 212 623	2 428 947	2 309 968	2 860 637
Endring i året, kroner	313 476	-42 323	68 159	-13 946	400 529
Egenkapital	2 576 888	2 492 280	2 514 057	2 838 656	2 800 607
Egenkapitalprosent	55	53	51	55	49
Endring i året (sparing)	214 423	107 444	163 053	221 435	178 086
Arbeidskapital	587 504	559 262	494 288	628 465	451 109
Endring i året	113 998	34 073	8 746	-5 197	12 109
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Kystbygder, alle bruk

Tabell 7a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	21	19	14	14	16
Brukers alder	46	46	49	49	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	13,7	15,2	19,9	7,7	8,8
Grovfôr, daa	284,3	296,1	305,1	329,1	328,2
Annet areal, daa	0,6	0,6	0,4	3,4	0,1
Jordbruksareal, daa	298,6	311,8	325,4	340,2	337,0
- herav leid areal, daa	105,0	110,8	122,5	123,2	137,4
Korn, FEm pr daa	386	436	515	527	548
Grovfôr, FEm pr daa	356	392	382	396	398
Jordbruksareal, FEm pr daa	357	394	390	395	398
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	20,3	21,6	23,3	25,4	26,3
Kumelk, liter omsatt	127 959	141 878	153 635	169 823	172 664
Melkekvote	126 557	137 979	159 846	176 618	183 141
Produsert melk pr årsku, kg	6 978	7 358	7 476	7 588	7 341
Storfekjøtt, kg omsatt	4 905	5 299	6 133	8 754	8 225
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 201	2 278	2 253	2 449	2 402
Ektefelle	421	422	605	550	500
Barn under 17 år	41	46	42	36	24
Sum familie	2 663	2 746	2 900	3 035	2 925
Leid arbeid	766	847	823	866	877
Sum timer i jordbruket	3 429	3 593	3 723	3 901	3 803
Sum timer familie i skogbruket	36	21	24	27	21
Sum timer i tilleggsnæring	110	150	181	242	188
Familiens arbeid på nyanlegg	161	60	70	37	21
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 320	1 291	1 014	716	996
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,55	1,69	2,07	1,77	1,82
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	3,78	3,92	4,02	4,36	4,43
Kukjøtt, kr pr kg	30,22	31,09	34,90	32,89	34,70
Annet storfekjøtt, kr pr kg	35,27	39,91	40,86	42,19	43,04

Tabell 7b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	13 168	4 961	1 456	10 702	5 754
Driftsbygninger	107 844	-36 781	126 736	28 734	-5 163
Maskiner og redskap	-33 623	14 486	79 733	-2 415	-1 349
Melkekvote (ku og geit)	21 439	6 295	65 711	11 672	29 085
Sum nettoinvesteringer	108 827	-11 038	273 636	48 693	28 327

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Kystbygder, alle bruk

Tabell 7c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	8 726	13 145	19 271	7 428	8 252
Andre planteprodukter	11 619	26 498	18 160	12 913	11 475
Planteprodukter i alt	20 345	39 643	37 431	20 341	19 727
Storfe, melk	483 401	556 224	617 324	739 882	765 636
Storfe, livdyr	13 479	10 810	17 003	30 144	31 643
Kuslakt	62 739	84 716	89 977	106 641	106 517
Annet storfeslakt	125 326	147 438	179 163	255 238	248 492
Andre inntekter, husdyrholdet		135		1 157	628
Husdyrprodukt i alt	684 945	799 324	903 467	1 133 062	1 152 916
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	58 411	59 126	60 599	55 207	59 179
Arealtilskudd, grovfôr	36 014	37 782	40 415	44 627	46 484
Arealtilskudd, korn	3 792	3 744	5 081	2 611	1 593
Arealtilskudd, annet	14	18	18	18	32
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	83 959	85 790	92 694	110 927	111 892
Bunnfradrag	-5 238	-4 842	-3 571	-3 214	-3 188
Driftstilskudd melk ku	56 705	62 168	65 800	83 030	93 371
Distriktsstilskudd storfe	58 386	67 830	74 392	96 415	96 066
Distriktsstilskudd sau				127	112
Grunntilskudd sau				106	96
Beitetilskudd	5 685	7 739	11 469	14 586	16 106
Regionale miljøtilskudd	1 476	1 104	5 202	1 510	4 505
Refunderede avløserutgifter	65 284	63 089	65 527	67 196	68 783
Andre tilskudd	15 755	9 983	6 933	5 807	5 270
Tilskudd i alt	380 244	393 532	424 559	478 952	500 303
Leieinntekter, traktor og redskap	7 082	8 743	17 957	8 384	10 981
Andre inntekter	632	1 146			-2 094
Produksjonsinntekter i alt	1 093 248	1 242 388	1 383 414	1 640 738	1 681 834

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraffôr	171 385	211 377	255 159	312 705	310 716
Andre førkostnader inkl. beiteleie	14 452	16 897	25 706	26 308	30 226
Såvarer	5 770	5 904	5 381	8 900	11 117
Handelsgjødsel og kalk	39 031	41 994	62 932	56 527	59 791
Plantevernmidler	1 394	2 015	2 265	2 594	2 485
Konserveringsmidler	6 317	12 589	11 388	10 264	16 769
Andre forbruksartikler m.v.	59 999	70 739	90 000	97 486	103 128
Kjøp av dyr	19 423	13 112	16 724	69 581	55 855
Sum variable kostnader	317 771	374 627	469 554	584 365	590 087
Leid arbeid	93 741	96 460	110 840	110 036	113 054
Drivstoff	19 348	30 680	26 207	31 522	33 316
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 506	9 430	5 617	7 832	7 206
Vedl.h. driftsbygninger	29 849	31 664	30 169	67 113	62 323
Vedl.h. traktor og maskiner	36 043	51 628	37 618	54 880	67 471
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 247	1 600	1 574	1 905	1 918
Avskr. driftsbygninger	54 402	56 192	71 678	87 419	86 256
Avskr. traktor og maskiner	45 121	49 140	52 714	52 501	57 895
Maskinleie	38 933	51 360	73 679	92 588	110 451
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾					
Leie av kvote ²⁾	3 611	2 456	5 390	6 911	9 773
Andre faste kostnader	92 058	107 045	112 574	121 164	125 861
Sum faste kostnader	417 859	487 656	528 059	633 871	675 522
Kostnader i alt	735 630	862 282	997 613	1 218 236	1 265 610
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,42	1,61	1,46	1,76	2,03
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,18	1,39	1,20	1,39	1,58
Netto mekaniseringskostnader pr daa	507	635	568	696	809

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform melk - Trøndelag - Kystbygder, alle bruk

Tabell 7e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	357 618	380 105	385 801	422 502	416 224
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	102 942	136 879	81 334	99 159	98 274
Familiens arbeidsfortjeneste	254 676	243 226	304 467	323 343	317 950
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	166 778	146 952	182 761	182 282	187 052
Lønnsevne	348 417	339 686	415 307	433 380	431 004
Lønnsevne pr. time	101,61	94,55	111,55	111,10	113,35
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	219 423	217 555	220 348	226 870	228 745
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	205 662	197 668	200 367	208 372	210 839
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	357 618	380 105	385 801	422 502	416 224
Driftsoverskudd, skogbruk	44 727	42 551	19 989	10 055	13 084
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	15 740	9 889	5 617	13 085	8 699
Driftsoverskudd, andre næringer	20 523	2 810	9 680	7 003	3 528
Lønnsinntekt	219 064	251 652	215 459	158 759	221 364
Pensjoner og sykepenger	38 394	44 324	48 665	33 677	14 677
Gevinst/utbytte verdipapir	26 036	2 269	- 2 184	6 904	7 477
Familiens arbeid på nyanlegg	22 688	8 782	10 610	5 710	3 398
Renteinntekter	27 833	18 300	8 724	5 070	6 944
- Renteutgifter	67 627	82 663	76 335	71 558	78 508
- Kårutgifter	4 069	6 279	5 336	5 979	5 259
Nettoinntekt	700 927	671 740	620 690	585 228	611 628
Privatforbruk ekskl. skatt	411 244	380 121	346 578	377 041	384 053
Betalte skatter	140 917	165 821	143 540	130 761	137 086

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	354 229	400 695	370 399	262 113	310 921
Andre krav	170 489	167 628	236 375	230 096	187 865
Omløpsmidler, jordbruk	188 508	244 621	267 743	326 638	315 228
Omløpsmidler, skogbruk	1 200				
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	3 710	11 073	16 745	12 661	11 069
Omløpsmidler, andre næringer	245 655	266 074	366 238	407 963	336 843
Omløpsmidler i alt	963 791	1 090 092	1 257 499	1 239 471	1 161 927
Anleggsmidler, jordbruk	1 938 216	2 068 824	2 592 914	3 020 767	2 987 957
Anleggsmidler, skogbruk	88 476	92 335	113 716	112 980	108 725
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	50 991	97 279	133 314	104 702	95 652
Anleggsmidler, andre næringer	1 829	11 519	2 029	1 671	1 150
Privat hovedbygninger	351 077	340 196	273 828	264 791	288 126
Privat, annet	148 593	198 957	128 309	125 706	160 168
Anleggsmidler i alt	2 579 182	2 809 110	3 244 110	3 630 618	3 641 779
Eiendeler i alt	3 542 973	3 899 202	4 501 609	4 870 088	4 803 706
Eiendeler i jordbruket	2 126 724	2 313 444	2 860 657	3 347 404	3 303 185
Kortsiktig gjeld	296 442	258 180	353 445	341 368	385 314
Langsiktig gjeld	1 144 440	1 177 694	1 557 385	1 673 102	1 637 868
Gjeld i alt	1 440 882	1 435 874	1 910 830	2 014 470	2 023 182
Endring i året, kroner	104 231	-73 326	216 470	-49 695	-10 296
Egenkapital	2 102 091	2 463 328	2 590 778	2 855 619	2 780 524
Egenkapitalprosent	59	63	58	59	58
Endring i året (sparing)	205 037	205 833	271 080	96 583	129 324
Arbeidskapital	667 349	831 912	904 054	898 103	776 613
Endring i året	74 697	122 702	98 229	33 628	-29 081
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Indre bygder, alle bruk

Tabell 8a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	41	37	37	35	37
Brukers alder	47	47	48	48	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	42,5	48,9	42,2	44,2	27,6
Grovfôr, daa	282,5	297,9	314,4	308,6	311,1
Annet areal, daa	0,4	0,6	2,2	0,4	0,5
Jordbruksareal, daa	325,4	347,5	358,8	353,2	339,2
- herav leid areal, daa	122,9	134,0	144,9	131,2	120,6
Korn, FEm pr daa	414	491	481	399	410
Grovfôr, FEm pr daa	364	411	438	407	415
Jordbruksareal, FEm pr daa	370	422	441	406	415
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	20,3	22,4	23,3	24,6	25,5
Kumelk, liter omsatt	132 615	143 991	153 897	162 706	165 122
Melkekvote	128 045	137 963	156 550	166 777	174 261
Produsert melk pr årsku, kg	7 277	7 187	7 363	7 395	7 207
Storfekjøtt, kg omsatt	5 774	5 396	4 987	5 126	6 079
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 328	2 286	2 418	2 443	2 426
Ektefelle	471	512	490	552	585
Barn under 17 år	13	16	26	16	15
Sum familie	2 811	2 814	2 934	3 011	3 027
Leid arbeid	772	845	773	800	819
Sum timer i jordbruket	3 584	3 660	3 707	3 810	3 846
Sum timer familie i skogbruket	62	57	44	70	42
Sum timer i tilleggsnæring	94	98	159	167	105
Familiens arbeid på nyanlegg	37	47	17	33	167
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	844	853	997	1 026	1 011
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,60	1,84	2,00	2,11	2,13
Havre, kr pr kg	1,44	1,63			
Kumelk, kr pr l	3,86	3,98	4,07	4,38	4,50
Kukjøtt, kr pr kg	30,97	32,51	35,10	35,13	36,16
Annet storfekjøtt, kr pr kg	36,45	39,22	41,08	42,12	42,82

Tabell 8b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	565	12 633	-4 219	17 026	5 393
Driftsbygninger	102 389	40 752	-28 560	17 394	288 912
Maskiner og redskap	18 197	30 275	48 066	39 995	19 965
Melkekvote (ku og geit)	8 023	21 487	24 316	12 475	12 424
Sum nettoinvesteringer	129 175	105 147	39 604	86 890	326 693

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Indre bygder, alle bruk

Tabell 8c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	26 117	39 286	38 239	33 723	19 485
Andre planteprodukter	11 586	26 950	29 035	9 720	12 961
Planteprodukter i alt	37 703	66 236	67 274	43 444	32 446
Storfe, melk	511 815	572 856	626 586	713 238	743 546
Storfe, livdyr	25 471	27 072	32 417	35 605	34 223
Kuslakt	88 154	93 789	103 608	107 639	121 021
Annet storfeslakt	135 148	122 708	114 739	117 695	137 840
Andre inntekter, husdyrholdet	3 620	4 017	2 742	1 900	1 968
Husdyrprodukt i alt	764 208	820 440	880 093	976 076	1 038 597
Kulturlandskaps tilskudd ¹⁾	61 171	64 857	65 393	62 464	61 942
Arealtilskudd, grovfôr	26 431	26 248	27 715	27 491	31 915
Arealtilskudd, korn	10 028	12 564	11 983	9 294	7 909
Arealtilskudd, annet	87	38	78	76	93
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	84 799	89 900	94 396	99 555	106 587
Bunnfradrag	-5 122	-4 243	-3 135	-3 086	-3 000
Driftstilskudd melk ku	53 783	59 800	65 800	82 081	93 000
Distriktstilskudd storfe	40 322	40 165	43 627	48 452	53 755
Distriktstilskudd sau	225	285	158	294	102
Grunntilskudd sau	235	247	131	249	104
Beitetilskudd	5 523	9 494	11 218	16 590	17 955
Regionale miljøtilskudd	708	2 018	4 326	5 518	5 465
Refunderede avløserutgifter	55 915	68 112	68 093	65 975	71 873
Andre tilskudd	10 851	14 788	12 894	12 902	8 896
Tilskudd i alt	344 954	384 273	402 677	427 856	456 597
Leieinntekter, traktor og redskap	8 668	11 364	11 586	15 362	16 457
Andre inntekter	438	357	1 150	1 166	661
Produksjonsinntekter i alt	1 155 972	1 282 670	1 362 781	1 463 904	1 544 758

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	190 618	219 940	240 075	266 815	280 841
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	18 717	24 689	15 145	28 153	26 329
Såvarer	9 768	13 539	11 404	11 992	13 098
Handelsgjødelse og kalk	36 213	48 114	52 667	45 527	51 098
Plantevernmidler	2 097	2 456	3 309	2 710	2 337
Konserveringsmidler	10 304	10 840	11 330	11 613	13 915
Andre forbruksartikler m.v.	55 296	63 227	66 159	71 858	81 236
Kjøp av dyr	24 131	17 240	14 732	29 263	31 196
Sum variable kostnader	347 144	400 044	414 819	467 931	500 050
Leid arbeid	81 578	104 619	89 146	99 263	93 736
Drivstoff	21 471	28 733	23 785	29 860	37 889
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 551	3 628	5 797	5 531	6 869
Vedl.h. driftsbygninger	41 922	47 394	53 897	64 819	54 754
Vedl.h. traktor og maskiner	46 915	52 529	50 293	66 406	68 675
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	908	976	942	936	1 173
Avskr. driftsbygninger	50 426	64 983	64 933	69 630	84 207
Avskr. traktor og maskiner	41 574	49 620	52 205	55 509	60 677
Maskinleie	45 712	62 191	59 067	54 613	56 196
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	811	311	311	46	
Leie av kvote ²⁾	879	2 542	4 471	7 170	7 747
Andre faste kostnader	107 003	127 763	125 254	136 172	139 363
Sum faste kostnader	442 751	545 288	530 100	589 954	611 288
Kostnader i alt	789 895	945 332	944 920	1 057 885	1 111 338
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,37	1,40	1,19	1,44	1,59
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,25	1,43	1,22	1,27	1,36
Netto mekaniseringskostnader pr daa	508	591	523	584	660

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform melk - Trøndelag - Indre bygder, alle bruk

Tabell 8e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	366 077	337 338	417 861	406 019	433 420
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	94 425	136 647	74 548	78 881	90 639
Familiens arbeidsfortjeneste	271 652	200 691	343 313	327 138	342 780
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	162 940	120 458	198 665	183 697	188 729
Lønnsevne	353 231	305 310	432 459	426 402	436 516
Lønnsevne pr. time	98,57	83,42	116,66	111,91	113,51
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	208 525	187 904	224 913	218 255	220 488
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	194 014	160 920	209 918	197 363	201 427
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	366 077	337 338	417 861	406 019	433 420
Driftsoverskudd, skogbruk	20 146	20 953	3 845	5 904	23 390
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	46 661	51 776	63 477	80 122	48 539
Driftsoverskudd, andre næringer	17 473	28 772	28 317	31 595	33 463
Lønnsinntekt	153 873	169 469	206 289	225 591	222 206
Pensjoner og sykepenger	22 793	37 407	28 238	16 487	34 201
Gevinst/utbytte verdipapir	4 629	953	2 298	- 1 947	3 480
Familiens arbeid på nyanlegg	5 397	7 492	2 798	5 273	27 958
Renteinntekter	7 046	13 909	6 967	8 314	8 256
- Renteutgifter	63 983	103 866	78 033	78 332	96 565
- Kårutgifter	8 500	10 315	11 515	10 599	10 695
Nettoinntekt	571 612	553 889	670 542	688 427	727 653
Privatforbruk ekskl. skatt	380 190	387 137	400 021	386 735	489 601
Betalte skatter	119 744	123 082	163 027	163 502	165 209

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	256 369	288 669	322 489	364 133	355 472
Andre krav	200 337	204 045	159 349	186 379	203 545
Omløpsmidler, jordbruk	174 292	217 307	229 294	233 835	247 079
Omløpsmidler, skogbruk	1 132	630	1 262	435	814
Omløpsmidler, tilleggsnæringer			324	451	863
Omløpsmidler, andre næringer	92 036	69 744	97 928	95 518	68 947
Omløpsmidler i alt	724 165	780 396	810 645	880 752	876 720
Anleggsmidler, jordbruk	1 787 629	2 140 477	2 293 832	2 450 299	2 948 881
Anleggsmidler, skogbruk	131 510	144 023	149 706	157 866	184 162
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	38 170	37 600	75 736	89 917	86 823
Anleggsmidler, andre næringer	35 482	38 108	37 297	39 004	46 237
Privat hovedbygninger	486 794	568 479	604 382	642 204	674 603
Privat, annet	136 678	159 326	147 307	183 246	243 871
Anleggsmidler i alt	2 616 262	3 088 012	3 308 260	3 562 534	4 184 578
Eiendeler i alt	3 340 427	3 868 409	4 118 906	4 443 286	5 061 298
Eiendeler i jordbruket	1 961 921	2 357 784	2 523 125	2 684 134	3 195 960
Kortsiktig gjeld	317 284	321 909	317 680	354 481	406 553
Langsiktig gjeld	1 112 914	1 446 515	1 487 884	1 608 506	2 059 321
Gjeld i alt	1 430 198	1 768 423	1 805 564	1 962 988	2 465 874
Endring i året, kroner	142 683	149 847	17 587	102 556	390 567
Egenkapital	1 910 229	2 099 985	2 313 342	2 480 299	2 595 424
Egenkapitalprosent	57	54	56	56	51
Endring i året (sparing)	114 276	75 023	143 493	209 931	140 981
Arbeidskapital	406 881	458 488	492 966	526 271	470 167
Endring i året	33 005	-1 092	41 188	60 166	16 365
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform melk - Trøndelag - Fjellbygder, alle bruk

Tabell 9a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	16	14	15	14	13
Brukers alder	45	45	46	44	42
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	11,4	12,1	16,3	19,8	20,1
Grovfôr, daa	237,1	240,2	262,1	267,3	284,5
Annet areal, daa	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Jordbruksareal, daa	248,6	252,4	278,5	287,1	304,6
- herav leid areal, daa	64,1	75,8	93,1	94,5	117,2
Korn, FEm pr daa	233	351	311	263	364
Grovfôr, FEm pr daa	369	402	393	353	369
Jordbruksareal, FEm pr daa	363	399	388	347	369
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	16,2	16,4	16,8	17,7	18,0
Kumelk, liter omsatt	98 823	103 607	104 500	112 872	114 117
Melkekvote	93 974	98 651	101 136	113 376	120 710
Produsert melk pr årsku, kg	6 832	6 990	6 999	7 106	7 113
Storfekjøtt, kg omsatt	4 245	4 377	4 054	4 664	3 460
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 250	2 284	2 287	2 325	2 105
Ektefelle	440	499	575	505	577
Barn under 17 år	43	41	40	30	34
Sum familie	2 734	2 824	2 902	2 860	2 715
Leid arbeid	790	886	812	842	739
Sum timer i jordbruket	3 524	3 710	3 714	3 701	3 455
Sum timer familie i skogbruket	53	56	77	88	43
Sum timer i tilleggsnæring	108	114	121	109	156
Familiens arbeid på nyanlegg	6	19	27	57	240
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 326	1 027	996	830	774
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,52	1,86	1,89	1,94	1,97
Havre, kr pr kg					
Kumelk, kr pr l	3,71	3,86	4,08	4,30	4,49
Kukjøtt, kr pr kg	30,89	32,64	34,55	34,76	35,75
Annet storfekjøtt, kr pr kg	35,53	39,55	40,86	41,47	42,04

Tabell 9b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	-458	1 171	19 390	29 571	13 422
Driftsbygninger	-2 982	-14 749	26 756	94 406	128 347
Maskiner og redskap	-11 487	66 007	51 754	47 544	-9 978
Melkekvote (ku og geit)	1 988	17 139	15 243	13 258	16 341
Sum nettoinvesteringer	-12 939	69 569	113 143	184 779	148 131

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk - Trøndelag - Fjellbygder, alle bruk

Tabell 9c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	1 352	4 366	6 210	8 895	11 836
Andre planteprodukter	9 894	13 996	16 150	5 852	9 804
Planteprodukter i alt	11 246	18 362	22 359	14 748	21 640
Storfe, melk	366 904	400 368	426 231	485 393	511 987
Storfe, livdyr	11 777	23 701	21 808	29 092	27 271
Kuslakt	56 702	58 826	77 034	73 166	75 557
Annet storfeslakt	100 458	113 458	96 606	106 205	82 057
Andre inntekter, husdyrholdet	686	5			
Husdyrprodukt i alt	536 527	596 359	621 679	693 856	696 872
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	47 532	47 798	46 212	49 638	55 925
Arealtilskudd, grovfôr	36 460	37 119	39 989	40 524	48 945
Arealtilskudd, korn	2 252	3 193	2 882	4 323	5 065
Arealtilskudd, annet	6	4	3	4	5
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	70 642	74 629	77 607	83 360	87 284
Bunnfradrag	-5 000	-4 000	-3 000	-3 214	-3 000
Driftstilskudd melk ku	53 800	59 800	65 800	82 503	94 752
Distriktsstilskudd storfe	51 966	55 742	54 525	60 825	54 977
Distriktsstilskudd sau	48				
Grunntilskudd sau	51				
Beitetilskudd	6 315	9 946	11 217	17 143	17 615
Regionale miljøtilskudd	3 938	5 990	20 069	17 266	20 845
Refunderte avløserutgifter	52 278	59 061	77 120	67 010	101 068
Andre tilskudd	16 305	10 505	5 660	8 238	5 861
Tilskudd i alt	336 592	359 787	398 083	427 617	489 340
Leieinntekter, traktor og redskap	8 399	11 571	11 156	10 443	19 294
Andre inntekter	156	1 179		452	196
Produksjonsinntekter i alt	892 921	987 257	1 053 278	1 147 115	1 227 341

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	129 084	150 194	167 579	185 948	188 762
Andre førkostnader inkl. beiteleie	6 224	10 601	6 168	21 556	19 322
Såvarer	5 361	7 537	5 745	9 164	7 535
Handelsgjødsel og kalk	27 268	33 506	41 998	31 203	37 311
Plantevernmidler	1 382	869	1 250	976	1 379
Konserveringsmidler	9 835	12 139	14 795	11 620	9 221
Andre forbruksartikler m.v.	46 541	51 934	68 039	67 613	77 593
Kjøp av dyr	7 176	12 358	15 515	14 551	13 788
Sum variable kostnader	232 871	279 139	321 089	342 631	354 911
Leid arbeid	70 886	82 986	90 333	97 130	117 216
Drivstoff	22 905	26 662	25 026	24 704	34 017
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 743	10 035	4 341	2 831	4 419
Vedl.h. driftsbygninger	30 999	30 705	36 237	34 742	33 411
Vedl.h. traktor og maskiner	34 480	58 851	49 946	50 382	63 938
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	458	657	741	786	775
Avskr. driftsbygninger	34 648	35 464	38 184	45 654	53 100
Avskr. traktor og maskiner	29 871	32 176	39 215	44 646	49 564
Maskinleie	12 992	18 694	23 273	26 137	37 123
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	3 125	2 250	2 140	1 429	69
Leie av kvote ²⁾	1 250	2 964		2 646	3 672
Andre faste kostnader	83 645	86 625	98 487	107 147	113 812
Sum faste kostnader	332 002	388 068	407 924	438 234	511 118
Kostnader i alt	564 873	667 207	729 013	780 865	866 028
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,17	1,40	1,26	1,48	1,59
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,07	1,37	1,31	1,31	1,57
Netto mekaniseringskostnader pr daa	424	561	491	513	587

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform melk - Trøndelag - Fjellbygder, alle bruk

Tabell 9e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	328 049	320 050	324 265	366 251	361 312
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	67 086	82 594	44 375	50 612	57 670
Familiens arbeidsfortjeneste	260 963	237 456	279 890	315 638	303 643
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	156 432	136 914	162 104	182 503	195 708
Lønnsevne	331 849	320 442	370 224	412 769	420 859
Lønnsevne pr. time	94,18	86,37	99,68	111,52	121,81
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	199 314	186 865	194 583	218 536	237 257
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	185 696	168 820	174 540	197 337	210 807
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	328 049	320 050	324 265	366 251	361 312
Driftsoverskudd, skogbruk	32 324	14 727	16 610	3 819	5 443
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	40 583	50 581	42 581	54 683	67 210
Driftsoverskudd, andre næringer	60 910	35 959	20 905	28 718	43 822
Lønnsinntekt	201 009	191 829	186 706	146 772	171 171
Pensjoner og sykepenger	6 025	20 629	48 636	26 422	16 839
Gevinst/utbytte verdipapir	21 303	5 326	1 811	7 097	9 240
Familiens arbeid på nyanlegg	871	2 768	4 036	9 128	39 116
Renteinntekter	16 450	34 651	16 120	15 805	18 398
- Renteutgifter	28 608	43 779	32 209	34 800	52 301
- Kårutgifter	9 569	14 455	14 913	14 854	14 117
Nettoinntekt	669 349	618 287	614 548	609 042	666 134
Privatforbruk ekskl. skatt	367 663	402 172	405 871	418 350	473 621
Betalte skatter	138 282	139 972	146 787	134 392	115 119

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	521 731	625 012	578 031	643 841	641 458
Andre krav	116 691	98 891	104 519	160 913	150 104
Omløpsmidler, jordbruk	155 223	184 376	186 235	166 264	172 786
Omløpsmidler, skogbruk	7 544	1 572	717	1 059	663
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	210	143	4 542		
Omløpsmidler, andre næringer	97 512	73 878	84 842	102 680	113 712
Omløpsmidler i alt	898 910	983 872	958 886	1 074 756	1 078 723
Anleggsmidler, jordbruk	1 191 029	1 241 224	1 360 927	1 603 540	1 840 748
Anleggsmidler, skogbruk	88 503	91 753	101 045	116 042	135 735
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	106 587	41 840	52 908	43 815	41 955
Anleggsmidler, andre næringer					24 575
Privat hovedbygninger	517 891	528 832	498 438	517 221	622 163
Privat, annet	118 422	142 838	144 455	159 863	166 630
Anleggsmidler i alt	2 022 431	2 046 486	2 157 773	2 440 481	2 831 806
Eiendeler i alt	2 921 341	3 030 358	3 116 658	3 515 237	3 910 529
Eiendeler i jordbruket	1 346 251	1 425 600	1 547 163	1 769 804	2 013 534
Kortsiktig gjeld	199 820	217 722	172 002	287 757	231 947
Langsiktig gjeld	484 174	549 209	624 016	793 750	1 143 421
Gjeld i alt	683 993	766 931	796 018	1 081 507	1 375 368
Endring i året, kroner	27 693	36 506	-5 626	203 840	173 158
Egenkapital	2 237 348	2 263 427	2 320 641	2 433 730	2 535 161
Egenkapitalprosent	77	75	74	69	65
Endring i året (sparing)	206 727	142 698	152 117	113 298	190 837
Arbeidskapital	699 090	766 150	786 883	786 999	846 776
Endring i året	155 705	71 258	68 095	60 638	136 994
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform melk/samdrift - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 10a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	7	9	10	10	10
Brukers alder	54	49	49	50	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	88,3	102,1	119,5	136,2	137,9
Grovfôr, daa	444,1	471,4	478,4	504,4	519,8
Annet areal, daa			0,8	0,8	0,8
Jordbruksareal, daa	532,4	573,6	598,7	641,4	658,5
- herav leid areal, daa	166,6	212,4	230,3	255,4	265,3
Korn, FEm pr daa	307	445	336	249	337
Grovfôr, FEm pr daa	414	455	494	429	443
Jordbruksareal, FEm pr daa	396	453	459	388	419
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	33,4	39,0	37,6	39,9	39,9
Kumelk, liter omsatt	221 511	272 618	269 682	279 392	280 647
Melkekvote	206 457	262 920	266 331	286 195	294 810
Produsert melk pr årsku, kg	7 229	7 639	7 931	7 786	7 780
Storfekjøtt, kg omsatt	13 134	11 665	11 868	12 845	14 332
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	3 764	3 414	3 464	3 866	3 578
Ektefelle	357	319	259	200	213
Barn under 17 år		11	58	20	20
Sum familie	4 121	3 745	3 781	4 086	3 811
Leid arbeid	592	837	818	805	1 074
Sum timer i jordbruket	4 714	4 582	4 599	4 891	4 885
Sum timer familie i skogbruket	24	40	50	37	42
Sum timer i tilleggsnæring	93	169	187	165	184
Familiens arbeid på nyanlegg		22	42	25	100
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 513	1 975	1 998	1 836	1 477
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,64	1,88	1,98	1,98	2,03
Havre, kr pr kg	1,61		1,76		
Kumelk, kr pr l	3,80	3,90	4,00	4,33	4,45
Kukjøtt, kr pr kg	30,29	32,24	33,87	33,84	36,28
Annet storfekjøtt, kr pr kg	37,27	39,89	43,30	44,48	44,88

Tabell 10b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	1 661	1 774	91 998	39 061	65 822
Driftsbygninger	-77 531	-78 786	32 590	138 437	98 025
Maskiner og redskap	82 987	-10 905	1 845	55 934	185 256
Melkekvote (ku og geit)	32 243	6 915	5 631	12 743	24 535
Sum nettoinvesteringer	39 360	-81 001	132 063	246 175	373 638

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform melk/samdrift - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 10c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	43 390	87 877	90 367	64 431	101 403
Andre planteprodukter	19 912	47 944	54 438	33 883	25 362
Planteprodukter i alt	63 302	135 821	144 806	98 314	126 765
Storfe, melk	841 598	1 062 961	1 079 597	1 210 388	1 248 879
Storfe, livdyr	17 739	45 867	38 722	25 608	28 945
Kuslakt	122 009	144 843	163 664	164 608	167 248
Annet storfeslakt	363 835	305 688	304 562	404 487	458 890
Andre inntekter, husdyrholdet	3 014	1 568	348	603	929
Husdyrprodukt i alt	1 348 195	1 560 927	1 586 893	1 805 695	1 904 892
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	106 394	108 367	109 099	117 687	106 341
Arealtilskudd, grovfôr	42 575	41 413	42 340	47 241	47 860
Arealtilskudd, korn	19 163	26 621	24 404	28 529	35 399
Arealtilskudd, annet					
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	130 003	126 008	136 123	145 764	150 878
Bunnfradrag	-7 857	-6 667	-4 800	-4 856	-4 925
Driftstilskudd melk ku	114 800	91 192	86 100	84 392	93 000
Distriktstilskudd storfe	86 343	85 230	90 681	119 084	124 666
Distriktstilskudd sau					
Grunntilskudd sau					
Beitetilskudd	7 411	12 047	15 235	24 390	26 162
Regionale miljøtilskudd	1 441	4 473	4 676	4 787	11 632
Refunderede avløserutgifter	58 812	68 915	62 065	77 927	72 861
Andre tilskudd	3 595	2 645		1 905	15 643
Tilskudd i alt	562 682	560 245	565 923	646 848	679 516
Leieinntekter, traktor og redskap	24 678	28 751	30 179	36 355	39 301
Andre inntekter	680	10 199		2 570	11 306
Produksjonsinntekter i alt	1 999 537	2 295 944	2 327 800	2 589 781	2 761 780

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	340 038	415 869	425 528	506 855	493 865
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	26 629	36 339	39 898	73 629	67 497
Såvarer	12 703	19 425	11 986	16 793	20 879
Handelsgjødning og kalk	64 799	83 463	94 599	69 482	101 184
Plantevernmidler	954	4 195	6 567	5 689	8 941
Konserveringsmidler	13 428	22 817	22 850	19 669	30 772
Andre forbruksartikler m.v.	86 174	112 103	119 977	135 526	132 083
Kjøp av dyr	49 956	36 838	17 026	57 406	71 874
Sum variable kostnader	594 679	731 048	738 432	885 049	927 096
Leid arbeid	87 613	96 159	76 319	112 882	149 545
Drivstoff	30 588	49 892	45 039	48 232	60 488
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	15 426	11 692	10 394	12 278	17 608
Vedl.h. driftsbygninger	28 966	71 969	54 861	76 948	83 331
Vedl.h. traktor og maskiner	74 540	69 371	89 687	79 283	112 011
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	910	885	1 002	838	786
Avskr. driftsbygninger	86 879	117 494	123 618	132 398	136 520
Avskr. traktor og maskiner	41 495	56 339	51 855	55 547	71 232
Maskinleie	69 269	80 256	128 887	161 990	162 552
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾			250	6 190	1 950
Leie av kvote ²⁾		10 450	9 948	11 420	5 448
Andre faste kostnader	181 839	220 749	215 182	237 814	259 157
Sum faste kostnader	617 525	785 257	807 042	935 821	1 060 626
Kostnader i alt	1 212 204	1 516 305	1 545 473	1 820 870	1 987 722
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,98	0,98	1,09	1,30	1,40
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	0,93	0,94	1,11	1,16	1,37
Netto mekaniseringskostnader pr daa	387	445	499	504	585

¹⁾ Var tidligere en del av arealtilskuddet

²⁾ Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform melk/samdrift - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 10e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	787 333	779 639	782 326	768 911	774 058
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	136 754	237 891	126 305	142 811	153 507
Familiens arbeidsfortjeneste	650 580	541 748	656 022	626 100	620 552
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	291 239	252 959	300 688	274 599	283 087
Lønnsevne	738 193	637 907	732 341	738 981	770 097
Lønnsevne pr. time	156,60	139,23	159,25	151,10	157,66
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	321 722	303 523	305 960	291 930	304 217
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	328 747	307 052	314 570	289 896	299 195
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	787 333	779 639	782 326	768 911	774 058
Driftsoverskudd, skogbruk	925	5 413	10 359	12 718	38 470
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	37 302	53 314	42 460	75 682	62 064
Driftsoverskudd, andre næringer	26 186	30 196	88 918	30 440	43 208
Lønnsinntekt	333 909	419 386	414 365	420 138	381 536
Pensjoner og sykepenger	33 938	73 947	57 171	17 283	19 754
Gevinst/utbytte verdipapir	17 654	6 000	2 863	8 439	14 589
Familiens arbeid på nyanlegg		3 553	6 820	4 212	16 828
Renteinntekter	22 604	34 501	26 932	18 247	22 697
- Renteutgifter	84 447	173 724	143 394	163 020	174 126
- Kårutgifter	9 479	19 964	20 930	20 620	25 420
Nettoinntekt	1 165 924	1 212 261	1 267 891	1 172 430	1 173 659
Privatforbruk ekskl. skatt	722 988	761 301	733 894	715 193	721 786
Betalte skatter	320 857	307 639	343 874	297 042	291 943

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	641 286	720 203	859 339	784 742	672 990
Andre krav	248 239	190 898	249 665	386 576	403 165
Omløpsmidler, jordbruk	383 598	448 943	497 314	572 559	611 952
Omløpsmidler, skogbruk				280	280
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	9 771	12 456	5 640	2 838	2 870
Omløpsmidler, andre næringer	283 598	237 148	237 773	267 735	237 211
Omløpsmidler i alt	1 566 493	1 609 647	1 849 731	2 014 730	1 928 467
Anleggsmidler, jordbruk	2 373 442	3 522 874	3 795 694	4 331 981	4 717 154
Anleggsmidler, skogbruk	62 837	70 016	76 081	81 523	123 965
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	25 401	23 517	44 187	32 258	30 883
Anleggsmidler, andre næringer	2 500	1 667	310 624	305 394	292 164
Privat hovedbygninger	629 851	620 522	870 306	1 191 015	1 298 129
Privat, annet	375 291	512 688	486 511	523 748	486 618
Anleggsmidler i alt	3 469 322	4 751 284	5 583 402	6 465 920	6 948 912
Eiendeler i alt	5 035 815	6 360 931	7 433 133	8 480 649	8 877 379
Eiendeler i jordbruket	2 757 040	3 971 817	4 293 008	4 904 540	5 329 105
Kortsiktig gjeld	352 140	306 153	454 159	519 001	678 853
Langsiktig gjeld	1 812 436	2 680 115	3 337 130	4 052 126	3 841 780
Gjeld i alt	2 164 576	2 986 268	3 791 289	4 571 127	4 520 632
Endring i året, kroner	192 092	-215 098	304 782	502 308	134 882
Egenkapital	2 871 239	3 374 663	3 641 844	3 909 522	4 356 746
Egenkapitalprosent	57	53	49	46	49
Endring i året (sparing)	179 263	352 201	151 074	260 174	342 552
Arbeidskapital	1 214 353	1 303 494	1 395 573	1 495 729	1 249 614
Endring i året	48 489	129 172	74 984	186 624	-148 115
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform ammeku - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 11a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	13	12	13	14	13
Brukers alder	42	44	47	46	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	49,2	43,9	35,1	38,9	29,8
Grovfôr, daa	242,8	268,1	308,3	369,4	385,0
Annet areal, daa			1,8		
Jordbruksareal, daa	292,1	312,0	345,2	408,3	414,8
- herav leid areal, daa	73,8	99,3	115,5	133,1	149,5
Korn, FEm pr daa	321	523	456	337	390
Grovfôr, FEm pr daa	298	339	306	322	322
Jordbruksareal, FEm pr daa	302	365	320	323	327
Husdyrproduksjon					
Antall kalvinger	22,8	24,6	24,5	31,1	31,2
Kumelk, liter omsatt					
Melkekvote					
Produsert melk pr årsku, kg					
Storfekjøtt, kg omsatt	5 280	4 682	5 325	8 693	8 159
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 228	1 289	1 304	1 410	1 321
Ektefelle	138	114	97	186	189
Barn under 17 år	15	3	4	12	18
Sum familie	1 380	1 405	1 405	1 608	1 528
Leid arbeid	282	271	341	431	467
Sum timer i jordbruket	1 662	1 676	1 746	2 038	1 996
Sum timer familie i skogbruket	69	81	96	105	102
Sum timer i tilleggsnæring	164	249	198	135	166
Familiens arbeid på nyanlegg	77	78	65	21	
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	2 056	1 813	1 955	1 721	1 848
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,65	1,80	2,15	2,02	2,04
Havre, kr pr kg					2,54
Kumelk, kr pr l					
Kukjøtt, kr pr kg	30,18	34,16	37,34	36,69	37,06
Annet storfekjøtt, kr pr kg	39,80	44,30	47,53	46,58	46,31

Tabell 11b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	5 931	4 697	1 702	28 439	439
Driftsbygninger	8 934	173 431	48 397	-6 419	-17 574
Maskiner og redskap	25 105	5 442	67 719	-4 718	10 476
Melkekvote (ku og geit)	-4 615				
Sum nettoinvesteringer	35 355	183 570	117 819	17 301	-6 659

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform ammeku - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 11c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	28 756	30 544	33 364	23 754	20 744
Andre planteprodukter	6 985	29 998	6 716	8 808	22 974
Planteprodukter i alt	35 741	60 542	40 080	32 561	43 718
Storfe, melk					
Storfe, livdyr	69 906	48 513	52 073	71 495	76 892
Kuslakt	47 549	52 061	70 518	103 279	80 970
Annet storfeslakt	122 709	174 134	198 436	310 431	297 641
Andre inntekter, husdyrholdet	213		3 341	2 957	854
Husdyrprodukt i alt	240 376	274 707	324 368	488 162	456 357
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	59 920	56 500	57 226	66 149	69 956
Arealtilskudd, grovfôr	27 311	30 588	32 567	34 034	40 426
Arealtilskudd, korn	11 905	12 576	7 581	9 315	7 389
Arealtilskudd, annet					
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	81 335	81 923	101 579	125 959	138 620
Bunnfradrag	-5 000	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000
Driftstilskudd til kjøttproduksjon	25 350	30 353	35 386	44 866	56 049
Distriktsstilskudd storfe	15 630	17 380	21 901	32 127	31 515
Distriktsstilskudd sau					
Grunntilskudd sau	33				25
Beitetilskudd	12 488	22 793	25 917	35 406	39 524
Regionale miljøtilskudd	3 619	1 651	14 241	18 144	17 637
Refunderede avløserutgifter	24 261	28 699	30 915	35 249	44 553
Andre tilskudd	1 627	6 561	18 734	15 241	20 138
Tilskudd i alt	258 478	285 023	343 047	413 491	462 831
Leieinntekter, traktor og redskap	6 754	13 390	17 302	12 690	17 799
Andre inntekter	2 308	7 833	2 800	4 941	-1 635
Produksjonsinntekter i alt	543 657	641 495	727 597	951 844	979 070

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	35 178	46 746	56 865	94 996	101 316
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	10 534	12 182	27 161	32 915	26 861
Såvarer	9 042	10 051	6 880	11 240	7 951
Handelsgjødsel og kalk	33 883	39 594	44 274	36 088	39 834
Plantevernmidler	1 659	2 969	4 102	1 944	1 855
Konserveringsmidler	6 559	9 001	1 842	3 035	5 085
Andre forbruksartikler m.v.	22 329	29 611	32 273	38 930	38 314
Kjøp av dyr	17 721	30 964	34 738	33 934	29 984
Sum variable kostnader	136 905	181 119	208 135	253 083	251 200
Leid arbeid	26 860	26 783	41 145	47 456	54 810
Drivstoff	17 991	22 297	24 586	29 542	37 795
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 169	3 028	6 070	9 751	5 930
Vedl.h. driftsbygninger	17 727	28 454	17 059	28 523	25 656
Vedl.h. traktor og maskiner	44 344	34 637	40 483	61 635	60 927
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	551	703	649	1 253	1 361
Avskr. driftsbygninger	26 522	31 533	37 252	51 436	54 392
Avskr. traktor og maskiner	32 318	33 918	34 828	39 297	40 539
Maskinleie	62 553	61 306	58 660	88 813	83 563
Leie av dyr ²⁾		42			
Leie av bygninger ²⁾	3 092	1 875	231	571	
Leie av kvote ²⁾					
Andre faste kostnader	73 602	82 788	86 940	120 133	117 896
Sum faste kostnader	311 729	327 363	347 902	478 410	482 869
Kostnader i alt	448 635	508 482	556 037	731 492	734 069
Netto mek.kostnader pr FEM totalavl.	1,86	1,36	1,36	1,65	1,59
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk					
Netto mekaniseringskostnader pr daa	563	497	433	532	521

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform ammeku - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 11e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	95 022	133 013	171 560	220 352	245 001
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	66 647	95 175	47 153	62 268	63 518
Familiens arbeidsfortjeneste	28 375	37 838	124 407	158 084	181 483
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	35 000	46 492	152 162	170 443	205 353
Lønnsevne	55 235	64 621	165 552	205 540	236 293
Lønnsevne pr. time	33,23	38,56	94,83	100,83	118,41
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	99 386	132 924	203 492	211 455	246 302
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	77 316	115 433	185 181	200 723	239 419
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	95 022	133 013	171 560	220 352	245 001
Driftsoverskudd, skogbruk	1 898	23 100	4 214	10 170	10 046
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	34 968	42 239	30 611	41 316	55 837
Driftsoverskudd, andre næringer	6 522	59 523	35 453	45 958	30 541
Lønnsinntekt	465 591	389 567	390 434	386 159	408 351
Pensjoner og sykepenger	11 627	23 228	21 622	15 350	21 752
Gevinst/utbytte verdipapir	2 234	- 7 574	14 131	4 467	8 709
Familiens arbeid på nyanlegg	11 572	12 392	10 811	3 610	
Renteinntekter	12 479	22 605	13 929	11 525	15 184
- Renteutgifter	58 993	65 884	34 876	57 185	57 510
- Kårutgifter	13 419	16 444	10 031	8 014	7 958
Nettoinntekt	569 502	615 764	647 859	673 708	729 953
Privatforbruk ekskl. skatt	432 943	417 548	407 375	453 035	504 035
Betalte skatter	164 632	134 071	146 905	183 707	177 255

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	433 045	379 617	466 011	528 675	698 865
Andre krav	111 362	104 440	101 200	91 629	108 394
Omløpsmidler, jordbruk	126 775	192 964	184 516	262 292	282 497
Omløpsmidler, skogbruk	1 585	897	1 398	2 744	1 732
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 468	1 698	2 161	1 998	2 090
Omløpsmidler, andre næringer	213 484	339 457	375 963	171 039	183 972
Omløpsmidler i alt	887 718	1 019 072	1 131 248	1 058 376	1 277 551
Anleggsmidler, jordbruk	1 207 598	1 520 402	1 456 237	1 830 364	1 846 658
Anleggsmidler, skogbruk	132 841	146 006	146 326	160 644	169 175
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	161 295	107 606	116 511	108 290	117 580
Anleggsmidler, andre næringer	45 234	43 600	36 909	29 532	32 836
Privat hovedbygninger	391 513	405 610	490 812	536 240	540 094
Privat, annet	233 826	154 637	275 410	244 014	280 448
Anleggsmidler i alt	2 172 307	2 377 860	2 522 205	2 909 083	2 986 790
Eiendeler i alt	3 060 025	3 396 932	3 653 453	3 967 459	4 264 341
Eiendeler i jordbruket	1 334 373	1 713 366	1 640 752	2 092 656	2 129 155
Kortsiktig gjeld	173 040	99 350	136 631	225 634	207 016
Langsiktig gjeld	1 220 031	1 088 651	1 062 173	1 424 762	1 706 955
Gjeld i alt	1 393 071	1 188 001	1 198 805	1 650 396	1 913 972
Endring i året, kroner	158 923	-14 149	160 156	-88 334	152 266
Egenkapital	1 666 955	2 208 931	2 454 649	2 317 063	2 350 369
Egenkapitalprosent	54	65	67	58	55
Endring i året (sparing)	-7 773	122 151	143 514	105 657	79 252
Arbeidskapital	714 679	919 723	994 617	832 742	1 070 534
Endring i året	45 962	185 680	-208	-10 403	248 143
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform korn - Trøndelag - Flatbygder, alle bruk

Tabell 12a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	13	15	16	17	15
Brukers alder	49	50	52	51	51
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	252,7	257,5	271,8	299,2	292,7
Havre, daa	39,6	44,3	23,5	13,8	26,0
Hvete, daa	8,5		9,2	2,4	
Annet korn, daa	4,6				4,3
Oljefrø og tørre erter, daa		3,3	2,7	6,5	3,8
Korn i alt, daa	305,4	305,2	307,2	321,9	326,9
Grovfôr, daa	8,5	13,5	12,4	4,5	4,2
Annet areal i alt, daa	6,2	7,1	5,0	4,1	4,7
Jordbruksareal, daa	320,1	325,8	324,6	330,5	335,7
- herav leid areal, daa	19,8	22,9	23,9	15,4	16,5
Bygg, kg pr daa	356	473	423	367	401
Havre, kg pr daa	334	398	400	417	244
Hvete, kg pr daa	531		536	300	
Oljefrø, kg pr daa					
Korn ialt, FEm pr daa	348	441	410	356	372
Grovfôr, FEm pr daa	27	373	457	714	658
Jordbruksareal, FEm pr daa	344	438	415	364	380
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	837	848	819	780	728
Ektefelle	58	50	44	44	86
Barn under 17 år	5	2	3	21	7
Sum familie	900	900	865	845	821
Leid arbeid	285	250	237	206	310
Sum timer i jordbruket	1 185	1 150	1 102	1 050	1 131
Sum timer familie i skogbruket	38	51	45	98	73
Sum timer i tilleggsnæring	63	77	62	81	101
Familiens arbeid på nyanlegg	9	0			
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	2 486	2 501	2 458	2 408	2 497
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,76	1,96	2,10	2,11	2,12
Havre, kr pr kg	1,90	1,98	2,18	1,71	2,19
Hvete, kr pr kg	1,81		1,95	2,37	

Tabell 12b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	-1 481	8 217	-4 076	4 772	1 465
Driftsbygninger	15 333	-11 411	-3 118	-6 896	-17 400
Maskiner og redskap	33 359	22 116	-10 304	3 426	16 074
Sum nettoinvesteringer	47 212	18 922	-17 498	1 303	139

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform korn - Trøndelag - Flatbygder, alle bruk

Tabell 12c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Bygg	150 401	247 852	241 413	222 577	250 236
Havre	22 522	35 841	18 278	10 398	14 441
Hvete	9 707	0	11 518	1 749	
Annet korn, oljefrø og tørre erter	5 456	3 686	5 939	5 163	4 840
Andre planteprodukter	34 442	43 718	39 676	34 396	35 604
Planteprodukter i alt	222 529	331 098	316 823	274 284	305 122
Storfeslakt					
Andre inntekter, husdyrholdet		112	13		
Husdyrprodukt i alt		112	13		
Kulturlandskapsstøtte ¹⁾	63 737	63 061	61 920	59 547	60 954
Arealstøtte, grovfôr		908	1 095	984	508
Arealstøtte, korn	74 454	76 641	75 706	82 097	82 624
Arealstøtte, annet	312	333	331	235	303
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)			74		
Bunnfradrag	-5 385	-4 000	-3 000	-3 118	-3 000
Beitetilskudd			94	11	12
Regionale miljøtilskudd		1 268	19 525	17 898	15 961
Andre tilskudd	30 162	42 267	19 459	17 751	24 684
Tilskudd i alt	163 280	180 477	175 203	175 405	182 047
Leieinntekter, traktor og redskap	729	7 362	8 952	7 449	6 647
Andre inntekter	583	267	250	6 018	12 487
Produksjonsinntekter i alt	387 122	519 316	501 242	463 157	506 304

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Førkostnader i alt		- 51	500		- 700
Såvarer	18 135	24 214	21 712	24 628	23 161
Handelsgjødsel og kalk	39 628	34 232	62 096	44 639	53 350
Plantevernmidler	8 870	8 052	10 799	12 269	14 157
Konserveringsmidler	88				
Andre forbruksartikler m.v.	4 644	6 143	3 585	3 507	4 171
Kjøp av dyr					
Sum variable kostnader	71 365	72 590	98 692	85 042	94 139
Leid arbeid	11 321	9 997	10 699	4 305	11 119
Drivstoff	15 238	17 729	16 413	20 004	23 199
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 455	2 455	5 116	5 210	14 322
Vedl.h. driftsbygninger	8 224	12 142	12 733	13 155	11 449
Vedl.h. traktor og maskiner	25 274	35 351	30 923	32 245	41 876
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 481	1 374	1 289	1 110	450
Avskr. driftsbygninger	17 352	24 569	25 283	27 954	27 915
Avskr. traktor og maskiner	40 004	44 431	46 382	48 989	50 341
Maskinleie	26 509	23 372	28 724	46 068	52 064
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	769	67			
Leie av kvote ²⁾					
Andre faste kostnader	57 155	61 960	66 607	63 372	64 648
Sum faste kostnader	206 783	233 446	244 169	262 412	297 383
Kostnader i alt	278 148	306 035	342 861	347 455	391 522
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,09	0,94	0,93	1,27	1,36
Netto mekaniseringskostnader pr daa	375	412	385	461	518

1) Var tidligere en del av arealstøtten

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsform korn - Trøndelag - Flatbygder, alle bruk

Tabell 12e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	108 974	213 281	158 381	115 702	114 782
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	53 227	74 322	38 182	42 655	43 624
Familiens arbeidsfortjeneste	55 747	138 959	120 200	73 048	71 159
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	94 240	240 401	217 807	134 141	126 117
Lønnsevne	67 068	148 956	130 899	77 352	82 278
Lønnsevne pr. time	56,61	129,53	118,75	73,64	72,74
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	141 515	294 706	241 613	162 050	159 379
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	134 486	300 495	242 188	161 508	153 461
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	108 974	213 281	158 381	115 702	114 782
Driftsoverskudd, skogbruk	20 499	- 5 698	16 615	18 588	- 1 126
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	80 112	97 554	25 659	46 266	97 653
Driftsoverskudd, andre næringer	2 676	23 483	20 401	20 392	37 035
Lønnsinntekt	546 438	580 847	567 716	586 928	639 019
Pensjoner og sykepenger	55 281	26 320	52 739	49 436	12 770
Gevinst/utbytte verdipapir	- 29 722	- 9 959	- 10 611	- 2 658	5 337
Familiens arbeid på nyanlegg	1 397	53			
Renteinntekter	17 535	22 529	13 597	7 737	8 160
- Renteutgifter	77 132	92 348	47 566	51 464	53 819
- Kårutgifter	9 006	12 997	10 600	13 297	14 073
Nettoinntekt	717 051	843 065	786 331	777 631	845 739
Privatforbruk ekskl. skatt	569 521	553 476	618 105	599 571	615 301
Betalte skatter	182 669	206 769	226 644	251 699	221 217

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	389 582	429 340	464 196	348 029	334 913
Andre krav	140 202	58 561	74 297	118 923	105 405
Omløpsmidler, jordbruk	111 393	137 060	157 417	140 935	141 000
Omløpsmidler, skogbruk	1 058	707	297	279	115
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	3 150	4 550	4 216	3 993	4 147
Omløpsmidler, andre næringer	132 830	143 342	63 559	81 871	78 166
Omløpsmidler i alt	778 214	773 559	763 981	694 030	663 746
Anleggsmidler, jordbruk	956 669	1 131 407	1 111 105	1 266 728	1 313 281
Anleggsmidler, skogbruk	123 030	111 375	80 279	135 044	145 468
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	317 852	272 105	67 209	140 179	198 125
Anleggsmidler, andre næringer	33 200	32 208	29 399	26 921	30 658
Privat hovedbygninger	521 466	545 917	474 744	537 630	675 382
Privat, annet	369 263	511 530	496 384	524 113	535 674
Anleggsmidler i alt	2 321 479	2 604 541	2 259 120	2 630 615	2 898 587
Eiendeler i alt	3 099 693	3 378 100	3 023 101	3 324 645	3 562 333
Eiendeler i jordbruket	1 068 062	1 268 467	1 268 522	1 407 663	1 454 281
Kortsiktig gjeld	127 745	129 319	140 769	155 025	174 412
Langsiktig gjeld	1 483 537	1 438 746	1 008 458	1 196 725	1 451 063
Gjeld i alt	1 611 282	1 568 065	1 149 227	1 351 750	1 625 475
Endring i året, kroner	-28 539	32 498	64 986	50 263	126 884
Egenkapital	1 488 411	1 810 035	1 873 874	1 972 895	1 936 858
Egenkapitalprosent	48	54	62	59	54
Endring i året (sparing)	-5 687	130 916	-6 656	-35 824	-8 931
Arbeidskapital	650 469	644 240	623 212	539 005	489 334
Endring i året	-36 876	17 667	40 770	-27 941	-11 688
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsformer korn og svin - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 13a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011	
Antall bruk	12	12	12	12	12	
Brukers alder	48	47	48	49	48	
Arealfordeling og avling						
Bygg, daa	228,3	247,9	249,5	265,5	263,8	
Havre, daa	15,7	19,3	13,5	3,6	8,7	
Hvete, daa		2,5	3,3		12,4	
Annet korn, daa						
Oljefrø og tørre erter, daa						
Korn i alt, daa	243,9	269,8	266,3	269,1	284,9	
Grovfôr, daa	8,4	11,4	11,2	11,2	13,5	
Annet areal i alt, daa	5,1	3,6	1,6	1,6	1,4	
Jordbruksareal, daa	257,4	284,8	279,1	281,8	299,8	
- herav leid areal, daa	39,8	39,5	42,6	47,1	71,2	
Bygg, kg pr daa	325	442	401	286	299	
Havre, kg pr daa	274	376	370	109	339	
Hvete, kg pr daa		467	375		477	
Oljefrø, kg pr daa						
Korn ialt, FEm pr daa	1)	311	426	396	276	299
Grovfôr, FEm pr daa		351	339	347	316	262
Jordbruksareal, FEm pr daa		306	417	391	276	296
Husdyrproduksjon						
Antall avlsgriser	48,3	51,3	52,8	53,0	52,1	
Antall smågriskull	95	97	102	98	106	
Salgbare smågriser	918	913	1020	976	1078	
Antall smågris omsatt	223	186	157	171	208	
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	47 176	57 155	62 433	64 753	63 642	
Arbeidsforbruk, timer						
Bruker	1 920	2 055	1 938	1 913	1 863	
Ektefelle	363	334	407	418	433	
Barn under 17 år	35	33	34	28	26	
Sum familie	2 317	2 422	2 378	2 358	2 323	
Leid arbeid	569	694	644	673	602	
Sum timer i jordbruket	2 886	3 117	3 022	3 032	2 925	
Sum timer familie i skogbruket	54	42	40	64	34	
Sum timer i tilleggsnæring	38	42	54	35	44	
Familiens arbeid på nyanlegg	150	17				
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 035	1 181	1 153	1 146	1 342	
Oppnådde priser						
Bygg, kr pr kg	1,67	1,97	2,01	2,07	2,03	
Havre, kr pr kg	1,70	1,82	2,10	1,75	2,06	
Hvete, kr pr kg				2,17	2,00	
Oljefrø og tørre erter, kr pr kg						
Smågris for salg, kr pr stk.	807	887	799	843	875	
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	22,51	23,12	23,32	23,75	25,14	

Tabell 13b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	-2 913	-2 621	5 983	-1 238	-997
Driftsbygninger	198 419	186 128	-102 096	-104 802	-141 747
Maskiner og redskap	11 574	51 109	22 466	-3 612	33 451
Sum nettoinvesteringer	207 080	234 616	-73 647	-109 652	-109 293

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsformer korn og svin - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 13c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Bygg	118 744	208 087	198 760	126 399	154 855
Havre	9 085	12 584	12 077	-2 002	7 098
Hvete		1 167	3 200	-347	9 292
Annet korn, oljefrø og tørre erter	-3 750				
Andre planteprodukter	10 551	7 145	3 609	2 737	2 284
Planteprodukter i alt	134 630	228 983	217 646	126 788	173 528
Smågriser	214 175	158 633	156 750	134 806	189 333
Slaktegriser	1 106 235	1 331 814	1 439 674	1 539 014	1 641 309
Avlsgriser	129 635	143 547	71 928	69 235	76 409
Andre inntekter, husdyrholdet	- 33			423	- 179
Husdyrprodukt i alt	1 450 011	1 633 994	1 668 352	1 743 478	1 906 872
Kulturlandskapsstilskudd ¹⁾	51 644	54 290	52 207	48 236	55 589
Arealtilskudd, grovfôr	883	1 543	751	1 007	1 143
Arealtilskudd, korn	59 304	63 582	65 579	69 500	65 858
Arealtilskudd, annet	125	138	138	138	108
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	42 876	47 646	47 832	51 249	40 791
Bunnfradrag	-5 583	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000
Beitetilskudd	67	142			65
Regionale miljøtilskudd	2 927	3 941	12 827	12 285	14 632
Refunderede avløserutgifter	45 870	55 737	58 399	61 626	62 856
Andre tilskudd	22 130	20 144			10 850
Tilskudd i alt	220 243	243 161	234 731	241 039	248 892
Leieinntekter, traktor og redskap	6 780	9 797	10 332	7 326	16 532
Andre inntekter	7 104	3 788	404	1 630	1 833
Produksjonsinntekter i alt	1 818 768	2 119 723	2 131 466	2 120 260	2 347 657

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	659 575	793 603	919 766	909 409	959 742
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	487	542	608	1 517	190
Såvarer	7 325	15 097	12 424	13 606	14 966
Handelsgjødsel og kalk	15 954	24 852	39 998	24 185	30 201
Plantevernmidler	4 536	7 194	7 361	7 493	10 637
Konserveringsmidler		131	144	1 500	- 17
Andre forbruksartikler m.v.	89 008	93 484	104 375	109 759	115 156
Kjøp av gris	82 965	136 135	132 166	98 820	88 164
Kjøp av andre husdyr				350	
Sum variable kostnader	859 850	1 071 038	1 216 842	1 166 638	1 219 039
Leid arbeid	73 546	86 889	77 793	83 138	85 648
Drivstoff	18 797	30 023	24 209	26 114	27 879
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 785	4 300	11 166	4 544	10 491
Vedl.h. driftsbygninger	23 687	35 945	27 910	26 249	33 556
Vedl.h. traktor og maskiner	33 455	42 565	42 034	40 923	50 241
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 913	2 621	2 236	2 236	2 301
Avskr. driftsbygninger	111 155	130 502	126 196	126 882	141 747
Avskr. traktor og maskiner	34 281	41 998	42 806	45 260	54 881
Maskinleie	17 913	22 412	20 501	17 827	29 122
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	983		200		
Leie av kvote ²⁾					
Andre faste kostnader	128 162	151 153	150 745	159 800	179 877
Sum faste kostnader	447 677	548 407	525 796	532 971	615 745
Kostnader i alt	1 307 527	1 619 445	1 742 638	1 699 610	1 834 784
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,41	1,24	1,19	1,72	1,79
Netto mekaniseringskostnader pr daa	432	517	467	476	531

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Driftsformer korn og svin - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 13e. Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	511 241	500 278	388 828	420 651	512 874
- Renter av jordbruksaktiva	141 312	206 839	103 794	100 679	110 245
Familiens arbeidsfortjeneste	369 929	293 439	285 034	319 971	402 629
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	283 831	210 913	209 621	234 342	304 748
Lønnsevne	443 475	380 329	362 827	403 109	488 277
Lønnsevne pr. time	153,67	122,03	120,08	132,97	166,92
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	329 739	274 936	229 648	257 356	318 536
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	339 290	271 366	219 374	248 806	317 424
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	511 241	500 278	388 828	420 651	512 874
Driftsoverskudd, skogbruk	15 054	13 855	9 373	9 574	4 917
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	9 641	11 875	14 165	18 399	21 298
Driftsoverskudd, andre næringer	4 758	500	817	2 746	833
Lønnsinntekt	214 557	252 469	254 694	279 171	367 490
Pensjoner og sykepenger	7 460	17 271	2 233		17 592
Gevinst/utbytte verdipapir	88 787	12 743	3 609	9 184	8 453
Familiens arbeid på nyanlegg	22 706	2 485			
Renteinntekter	14 104	28 650	13 011	8 288	11 229
- Renteutgifter	100 626	170 769	123 230	110 511	125 492
- Kårutgifter	7 972	12 125	11 950	11 617	11 329
Nettoinntekt	779 711	657 232	551 548	625 885	807 865
Privatforbruk ekskl. skatt	440 656	507 880	509 527	548 761	594 768
Betalte skatter	142 899	178 247	181 401	136 840	180 926

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontanter og bankinnskudd	611 992	407 800	508 466	451 287	516 255
Andre krav	87 574	65 594	34 528	47 553	63 781
Omløpsmidler, jordbruk	400 199	487 970	488 302	448 453	499 094
Omløpsmidler, skogbruk	271	333	625	167	333
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	5 148	5 148	5 148	5 148	5 148
Omløpsmidler, andre næringer	201 940	227 902	234 876	268 635	254 302
Omløpsmidler i alt	1 307 125	1 194 745	1 271 946	1 221 242	1 338 913
Anleggsmidler, jordbruk	2 566 466	3 105 197	2 943 133	2 829 975	3 133 025
Anleggsmidler, skogbruk	96 839	113 377	112 841	112 176	112 685
Anleggsmidler, tilleggsnæringer				2 667	3 611
Anleggsmidler, andre næringer					
Privat hovedbygninger	470 460	566 725	543 504	540 600	539 077
Privat, annet	243 230	248 352	274 826	273 733	268 999
Anleggsmidler i alt	3 376 995	4 033 652	3 874 303	3 759 151	4 057 397
Eiendeler i alt	4 684 119	5 228 397	5 146 249	4 980 392	5 396 310
Eiendeler i jordbruket	2 966 665	3 593 167	3 431 435	3 278 427	3 632 119
Kortsiktig gjeld	450 047	492 437	522 057	449 575	571 135
Langsiktig gjeld	1 853 551	2 388 620	2 329 934	2 272 878	2 521 825
Gjeld i alt	2 303 598	2 881 057	2 851 991	2 722 453	3 092 960
Endring i året, kroner	232 263	225 637	68 771	-129 538	1 080
Egenkapital	2 380 521	2 347 340	2 294 258	2 257 939	2 303 350
Egenkapitalprosent	51	45	45	45	43
Endring i året (sparing)	243 477	-43 190	-108 361	-38 424	36 276
Arbeidskapital	857 077	702 309	749 888	771 666	767 778
Endring i året	299 962	-142 766	-41 924	20 299	115 990
1) Kalkulasjonsrente		5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %

Driftsform sau - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 14a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antall bruk	12	12	14	14	13
Brukers alder	47	47	44	45	45
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	5,2	5,3	4,6	4,4	4,8
Grovfôr, daa	217,3	248,4	246,2	239,4	266,3
Annet areal, daa		0,8	2,1		
Jordbruksareal, daa	222,5	254,6	252,9	243,9	271,1
- herav leid areal, daa	83,5	101,5	82,3	75,7	101,2
Korn, FEm pr daa	480	528	485	551	408
Grovfôr, FEm pr daa	308	292	310	287	270
Jordbruksareal, FEm pr daa	310	296	311	292	272
Husdyrproduksjon					
Antall vinterfôra sauer (vfs)	203	197	197	197	202
Antall gagnslam pr vfs	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4
Kg kjøtt pr vfs	29	31	31	30	27
Ull, kg omsatt pr vfs	4,9	4,6	4,6	4,6	4,1
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 670	1 416	1 831	1 688	1 799
Ektefelle	670	594	304	439	296
Barn under 17 år	15	18	69	19	8
Sum familie	2 355	2 028	2 204	2 146	2 104
Leid arbeid	455	557	380	476	532
Sum timer i jordbruket	2 810	2 586	2 583	2 623	2 636
Sum timer familie i skogbruket	14	15	32	43	30
Sum timer i tilleggsnæring	75	25	39	28	21
Familiens arbeid på nyanlegg	25	183	41	45	4
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 098	1 664	1 569	1 461	1 344
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,56	1,74	1,74	1,79	1,89
Lammekjøtt, kr pr kg	39,17	43,64	42,55	44,29	46,79
Sauerkjøtt, kr pr kg	17,37	21,66	17,33	18,75	19,05
Ull, kr pr kg	34,40	33,06	30,12	28,41	29,54

Tabell 14b. Nettoinvesteringer

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vannanlegg	22 350	-150	-558	10	-236
Driftsbygninger	48 850	184 265	77 843	8 724	-10 180
Maskiner og redskap	9 113	42 653	27 029	9 088	14 889
Sum nettoinvesteringer	80 313	226 767	104 314	17 823	4 473

1) Inkl. nyttet halmavling

Driftsform sau - Trøndelag - Alle bygder, alle bruk

Tabell 14c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	2 585	4 578	2 901	3 092	5 864
Andre planteprodukter	10 326	13 239	13 159	8 475	17 146
Planteprodukter i alt	12 912	17 816	16 060	11 567	23 010
Sauer, livdyr	12 062	12 919	8 767	12 401	6 912
Saue- og lammeslakt	257 655	293 388	284 295	278 684	271 688
Ull	34 106	28 915	27 547	23 560	22 591
Andre inntekter, husdyrholdet	60	899	1 684	227	769
Husdyrprodukt i alt	303 884	336 122	322 294	314 872	301 960
Kulturlandskapsstilskudd ¹⁾	49 984	51 930	49 052	48 943	43 663
Arealtilskudd, grovfôr	33 137	37 500	38 265	37 959	39 917
Arealtilskudd, korn	988	967	829	829	726
Arealtilskudd, annet					
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	84 556	116 143	133 113	141 707	134 856
Bunnfradrag	-5 000	-4 333	-3 000	-3 000	-3 000
Distriktstilskudd sau	31 610	34 802	35 784	30 061	32 378
Grunntilskudd sau	23 010	22 268	22 301	22 253	21 522
Beitetilskudd	53 400	56 724	59 392	78 171	89 559
Regionale miljøtilskudd	7 388	9 681	12 612	11 427	7 202
Refunderte avløserutgifter	55 827	55 228	51 012	51 436	58 155
Andre tilskudd	8 676	4 988	2 662	4 757	249
Tilskudd i alt	343 575	385 898	402 022	424 544	425 226
Leieinntekter, traktor og redskap	2 617	3 402	4 084	3 551	2 056
Andre inntekter	417	417	3 707	357	385
Produksjonsinntekter i alt	663 404	743 655	748 166	754 891	752 636

Tabell 14d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	51 248	52 049	49 460	52 318	50 846
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	7 397	6 717	11 435	18 340	13 138
Såvarer	4 421	3 696	4 342	2 936	4 416
Handelsgjødsele og kalk	23 012	27 295	36 785	25 715	39 814
Plantevernmidler	840	1 123	756	392	1 027
Konserveringsmidler	2 941	2 905	3 280	3 662	3 998
Andre forbruksartikler m.v.	29 971	32 200	34 104	37 904	38 875
Kjøp av sau	1 490	397	820	1 521	2 417
Kjøp av andre husdyr			429	176	1 573
Sum variable kostnader	121 321	126 382	141 409	142 963	156 106
Leid arbeid	56 175	57 583	50 428	60 346	73 248
Drivstoff	16 358	19 739	16 398	14 809	18 619
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 536	7 229	2 859	2 608	4 223
Vedl.h. driftsbygninger	19 518	19 046	15 689	21 337	21 558
Vedl.h. traktor og maskiner	36 627	41 104	33 907	44 749	41 133
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	150	150	558	558	600
Avskr. driftsbygninger	23 134	32 283	29 739	31 251	31 386
Avskr. traktor og maskiner	38 706	42 393	42 965	44 085	43 792
Maskinleie	22 815	37 245	28 847	25 468	27 879
Leie av dyr ²⁾					
Leie av bygninger ²⁾	1 262	125			
Leie av kvote ²⁾					
Andre faste kostnader	76 416	91 954	84 822	89 253	94 153
Sum faste kostnader	295 696	348 852	306 212	334 463	356 591
Kostnader i alt	417 017	475 235	447 621	477 426	512 697
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,86	2,12	1,65	1,94	1,91
Netto mekaniseringskostnader pr daa	576	626	514	566	521

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

2) Var tidligere regnet inn i maskinleie

10 Forklaring på faguttrykk

Anleggsmidler er eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk, det vil si alle eiendeler unntatt omløpsmidler. Anleggsmidlene har en funksjonstid i foretaket på over ett år. Eksempler på anleggsmidler er jord- og skogbruksarealer, driftsbygninger, maskiner og produksjonsdyr.

Arbeid: Både ubetalt og betalt leid arbeid, og familiens arbeid, registreres i timer etter medgått arbeidstid. For personer under 18 år eller over 65 år regnes arbeidstimene om til fullverdige timer etter følgende reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
over 70 år	0,7

Arbeidstid for kårfolk og familiens barn over 17 år som har arbeidet i jord- eller skogbruket, føres som leid hjelp i driftsregnskapet, selv om de ikke har fått utbetalt lønn. Familiens arbeid på nyanlegg blir ført særskilt, og vederlag for dette arbeidet blir balanseført.

All arbeidsinnsats i de ulike yrkesgreinene registreres, enten ved ukentlige noteringer eller i form av en mer summarisk årlig rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for familiens likvide situasjon.

Avlinger registreres som lagringsdyktig mengde. For korn vil det si kilo med 15 prosent vanninnhold. Andre vekster registreres som kilo innhøstede rotvekster og poteter, kilo innkjørt høy, m³ ferdig surfôrmasse, FEm oppfôret gras, grønnfôr og beite. Alle avlinger omregnes til FEm per daa.

Avskrivninger defineres som planmessig fordeling av eiendelenes verdiforringelse over eiendelenes forventede levetid. Verdiforringelsen skyldes slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatteregnskapet blir de fleste avskrivbare eiendeler avskrevet etter saldoprinsippet; det vil si med en viss prosent av eiendelens bokførte verdi. Dette prinsippet fører til at de årlige avskrivningene avtar etter hvert som eiendelene blir eldre. De avskrivbare eiendelene er delt i ulike avskrivningsgrupper. Bygninger og anlegg avskrives individuelt, mens inventar, redskaper og maskiner avskrives kollektivt.

I driftsregnskapet benyttes lineære avskrivninger, slik at den nominelle verdiforringelsen blir like stor hvert år i avskrivningsperioden. De avskrivbare anleggsmidlene avskrives individuelt, og avskrivningstiden fastsettes ut fra sannsynlig varighet eller brukstid. Brukt utstyr avskrives dermed over kortere tid enn nytt utstyr.

Avvirkningsprosenten er årets totale avvirkningskvantum i skogen i prosent av balansekvantumet.

Balansen er en oppstilling for brukerfamiliens eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12.

Balansføring, grenser: Varige eiendeler balanseføres dersom kostprisen inklusive eventuell investeringsavgift er minimum 15 000 kr. Dette er samme beløpsgrense som i skatteregnskapet. Maskiner og redskap som brukes lite, kan det være aktuelt å balanseføre selv om kostprisen er mindre enn 15 000 kr.

I skatteregnskapet balanseføres bare en eventuell standardheving ved større reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. I driftsregnskapet vil ofte en betydelig del av slikt arbeid bli balanseført og gjort til gjenstand for enten ordinære avskrivninger eller kostnadsfordeling over en kortere tidsperiode.

Balanseskvantumet er det høyest mulige kvantum, målt i m³ uten bark, som kan avvirkes hvert år i en skog, uten at avvirkningskvantumet i framtida blir mindre. Det forutsettes en bestemt investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er en driftsenhet i landbruket. Den kan bestå av eid og/eller leid areal.

Brukeren er den som administrerer driftsenheten. Han eller hun vil som oftest være eier av hele eller deler av den faste eiendommen, og er vanligvis den som har flest arbeidstimer på bruket.

Brukerfamilien: Se *familien*.

Buskap: I skatteregnskapet er hele buskapen klassifisert som omløpsmidler og verdsett etter standardiserte enhetspriser for variable oppdrettskostnader (tilvirkningsverdier). I driftsregnskapet verdsettes buskapen, som hovedprinsipp, til slakteverdi, med unntak for verpehøns, smågriser og hester. Okser, smågriser, slaktegriser og fjørfe til slakt blir klassifisert som omløpsmidler, mens resten av buskapen blir regnet som anleggsmidler (produksjonsdyr). Både i skatteregnskapet og i driftsregnskapet blir voksne dyr stående i balansen med den verdien de en gang er gitt.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskuddet er den godtgjørelsen familien får for innsatsen av eget arbeid og eventuelt ubetalt leid arbeid, og for egen og lånt kapital.

Egenkapitalen (EK) er den delen av totalkapitalen som tilhører brukerfamilien. Egenkapitalen beregnes ved å trekke samlet gjeld fra samlet verdi av eiendelene.

Eiendeler: Se stikkordene *anleggsmidler* og *omløpsmidler*.

Familien består av bruker og eventuell ektefelle, samboer eller partner og deres barn under 17 år.

Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats og for innsatsen til eventuelt ubetalt leid arbeidskraft. Som uttrykk for jordbrukseiendelens verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Familiens arbeidsvederlag er et kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats. Familiens registrerte arbeidstimer er utgangspunkt. En beregner hva det ville ha kostet å leie arbeidskraft i like mange timer, til tariff lønn, inkludert feriepenge og betaling for bevegelige helligdager. Arbeidsgiveravgiften, som er regionalt differensiert, tas også med. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike områder.

Faste kostnader er kostnader som i en gitt periode ikke endrer seg nevneverdig med omfanget av produksjonen. Eksempler på faste kostnader er avskrivninger og vedlikehold av driftsbygninger.

Frasalg: Salgsinntekter fra aktiverte anleggsmidler blir behandlet forskjellig i skatteregnskapet og i driftsregnskapet. I skatteregnskapet blir gevinst eller tap ved salg av ikke avskrivbare anleggsmidler eller anleggsmidler med individuell avskrivning, periodisert over gevinst- og tapskontoen. Ved salg av anleggsmidler som avskrives som gruppe, er det ikke mulig å fastsette eventuell gevinst eller tap. Hele salgssummen blir derfor nedskrevet i vedkommende saldogruppe. I driftsregnskapet blir gevinst ved salg brukt til nedskrivning, og tap ved salg avskrives.

Ved frasalg av jord eller skog skal den bokførte verdien av det solgte arealet nedskrives til null i driftsregnskapet. Overskytende verdi føres som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er familiens gjeld i prosent av totalkapitalen og viser hvor stor del av eiendelene som er finansiert med fremmed kapital

Inngående balanse (IB) er balanse ved regnskapsårets begynnelse.

Jordbruksareal: Arealet av hver enkelt vekst registreres i dekar med en desimal. Areal med natureng og overflatedyrket beite reduseres for uproduktivt areal slik at en kommer fram til et produktivt nettoareal. Andel av fellesbeite regnes som del av bruket. Jordbruksarealet omfatter både eget og leid areal, og det er registrert hvor stort det leide arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling innen ett år fra regnskapsavslutning, eller som er direkte knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Kostnader er verdien av varer og tjenester som er satt inn i produksjonen i regnskapsperioden.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling ett år eller mer etter regnskapsavslutning, og som ikke er knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Lønnsevne beregnes bare for jordbruket og forteller hvor mye jordbruket kan betale for samlet arbeidsinnsats når all kapital har fått sin godtgjøring. Den angis i kroner per bruk eller kroner per time.

Lønnsevneprosenten forteller hvordan den reelle godtgjørelsen for utført arbeid i jordbruket står i forhold til den godtgjørelsen som måtte ha blitt utbetalt dersom brukerfamilien skulle lønnes etter tariff.

Nettoinntekt er samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet, med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trukket fra.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd.

Netto mekaniseringskostnader omfatter alle kostnader vedrørende maskininnsatsen (traktorer, skurtresker, yrkesbil og andre maskiner og redskaper), inklusive rente av bokført verdi, men fratrukket inntekter fra utleie av maskiner:

Avskrivninger og vedlikehold
+ Drivstoffkostnader
+ Leieutgifter til maskiner og redskaper
+ Rentekrav
= Brutto mekaniseringskostnader
- Leieinntekter av maskiner og redskaper
= Netto mekaniseringskostnader

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er anskaffet for varig eie eller bruk. De har enten en funksjonstid i foretaket på under ett år, eller de er knyttet til den kortsiktige omsetningen av varer og tjenester. Eksempler på omløpsmidler er bankinnskudd, kontanter, andre krav, slaktedyrr og varelager.

Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året. Produksjonsinntektene omfatter derfor både hva som er solgt eller tatt ut til forbruk i løpet av året, og endringene i lagerbeholdningene av disse produktene.

Produktivt skogbruksareal: Som produktivt skogbruksareal regnes all mark som har en produksjonsevne som minst tilsvarer produksjonskravet i laveste klasse på en bonitetskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendeler i jordbruket. Rentekravet var for 2006 4 prosent, 2007 5 prosent, 2008 6 prosent og 3 prosent i både 2009, 2010 og 2011. Bakgrunnen for beregningen av rentekravet er alternativ plassering av kapitalen. Det er gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR-rente i regnskapsåret som er benyttet i beregningene.

Sparing er økning i egenkapitalen i løpet av året.

Ubetalt leid arbeid: I driftsregnskapet ble tidligere alt ubetalt arbeid i jordbruket som ble utført av personer utenom brukerfamilien verdsatt etter jordbrukstariff. Differansen mellom kalkulerte lønnskostnader og faktisk utbetalt lønn og arbeidsgiveravgift, ble betraktet som en gave til brukerfamilien og kalt gavearbeid. Fra og med 2002 blir det ikke lenger satt inn verdi på gratisarbeidet. Dette får effekt for noen lønnsomhetsmål, som driftsoverskudd, familiens arbeidsfortjeneste og nettoinntekt. Vederlaget til alt arbeid og egenkapital, og lønnsevnen, er ikke påvirket av denne endringen.

Utgående balanse (UB) er balansen ved utgangen av regnskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i en gitt periode forandrer seg proporsjonalt med omfanget av produksjonen, slik som f. eks. såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff regnes som en fast kostnad.

Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet pluss kostnadene til leid arbeid minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel av utgifter til renter og kår settes lik den prosentandelen som verdien av eiendelene *i jordbruket* utgjør av sumverdien av *alle* eiendeler.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår.

Årsverk: Et årsverk er i 2011 definert som 1 845 registrerte timer.

Tidligere utgitt i denne serien – 2012

- 2012–1 Environmental and climate analysis for the Norwegian agriculture and food sector and assessment of actions. John Hille, Christian Solli, Karen Refsgaard, Knut Krokann, Helge Berglann, 153 s.
- 2012–2 Støtte til økologisk landbruk. Oddmund Hjukse, Ole Kristian Stornes, 42 s.
- 2012–3 Utbyggingsbruk i Hordaland. Torbjørn Haukås, 52 s.
- 2012–4 Innovasjon i landbruket. Trygve Kjølseth, Ivar Pettersen, 29 s.
- 2012–5 Hva skal det være: epler i løsvekt eller emballert? Butikkforsøk med norske, økologiske epler. Anna Birgitte Milford, 31 s.
- 2012–6 Handlingsrommet for konkurransedyktige verdikjeder for mat. Ellen Henrikke Aalerud, Julie Nåvik Hval, Ivar Pettersen, Johanne Kjuus, 99 s.
- 2012–7 Fleire dyr på sommerferie? Evaluering av beiteordningene. Agnar Hegrenes, Julie Nåvik Hval, Leif Jarle Asheim, Mads Svennerud, 102 s.
- 2012–8 Økonomien i jordbruket i Nord-Norge 2010. Øyvind Hansen, 73 s.
- 2012–9 Økonomien i landbruket i Trøndelag i 2010. Utviklingstrekk 2001–2010. Tabellsamling 2006–2010. Inger Sofie Murvold Knutsen, Svein Olav Holien, Knut Krokann, Siv Karin Paulsen Rye, Kristin Stokke Folstad, 87 s.
- 2012–10 Økonomien i jordbruket på Østlandet. Utviklingstrekk 2006–2010. Tabellsamling 2006–2010. Terje Haug, 87 s.
- 2012–11 Betalingsvillighet for landbrukets produksjon av kollektive goder. En litteraturgjennomgang. Arild Spissøy, Anna Birgitte Milford, Sjur Spildo Prestegard, 36 s.
- 2012–12 Melding om årsveksten 2011. Normalårsavlinger og registrerte avlinger. Ola Wågbo, Oddmund Hjukse, 18 s.
- 2012–13 Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Trendar og økonomisk utvikling 2001–2010. Heidi Knutsen, Torbjørn Haukås, Anastasia Olsen, 72 s.
- 2012–14 Økonomien i jordbruket i Agder-fylka og Rogaland. Trendar og økonomisk utvikling 2001–2010. Tabellsamling 2006–2010. Heidi Knutsen, Torbjørn Haukås, Anastasia Olsen, 78 s.
- 2012–15 Økologisk frukt og bær i Norge. Hvor mye produseres og hvordan omsettes det? Anna Birgitte Milford, 33 s.
- 2012–16 Utbyggingsbruk i Hordaland – del 2. Torbjørn Haukås, 40 s.
- 2012–17 Grenshandel – utvikling, årsaker og virkning. Anna Birgitte Milford, Arild Spissøy, Ivar Pettersen, 57 s.
- 2012–18 Utbyggingsbruk i Østfold og Akershus. Gry-Heidi Ruud-Wethal, Lars Johan Rustad, Ingrid Fjellstad Luke, 41 s.
- 2012–19 Verdiskaping i jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringer i Rogaland. Heidi Knutsen, Torbjørn Haukås, 62 s.
- 2012–20 Verdiskaping i Møre og Romsdal. Siv Karin Paulsen Rye, 61 s.
- 2012–21 Pelsdyrhold i Norge – avvikling, arbeidsforbruk og selskapsform. Ivar Hovland, Erik Bøe, 17 s.
- 2012–22 En gjennomgang av virkemidler under Landbruks- og matdepartementet med betydning for økosystemtjenester. Valborg Kvakkestad, Ingunn Nebell, Per Kristian Rålm, 56 s.
- 2012–23 Gjennomgang av de direkte og kostnadssenkende tilskuddene over reindriftsavtalen. Valborg Kvakkestad, Ellen Henrikke Aalerud, 81 s.
- 2012–24 Dekningsbidragskalkyler Nord-Norge. Ole Kristian Stornes, 45 s.
- 2012–25 Fordeling av produktivetsframgang. Enkelte teorielement og litt empiri. Agnar Hegrenes, 41 s.
- 2012–26 Landbruk og kompetansebehov i fjellregionen. Ivar Pettersen, Miriam Søgne Haugsbø, 27 s.

Tidligere utgitt i denne serien – 2013

- 2013–1 Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Trendar og økonomisk utvikling. Anastasia Olsen, Torbjørn Haukås, 76 s.
- 2013–2 Økonomien i jordbruket i Agder-fylka og Rogaland. Trendar og økonomisk utvikling 2002–2011. Tabellsamling 2007–2011. Anastasia Olsen, Torbjørn Haukås, Heidi Knutsen, 80 s.
- 2013–3 Økonomien i jordbruket i Nord-Norge 2011. Øyvind Hansen, 71 s.
- 2013–4 Verdiskaping i jordbruket i Trøndelag. Siv Karin Paulsen Rye, Stefan Brunzell, Kristin Stokke Folstad, Heidi Knutsen, 84 s.
- 2013–5 Governing Innovation for Sustainable Development: Designing creative institutions. John Bryden, Stig S. Gezelius, Karen Refsgaard, 21 s.
- 2013–7 Kan gårdsbasert entreprenørskap bidra til reiselivsutvikling og et livskraftig lokalsamfunn i Balsfjord kommune? Bente Sørensen, 82 s.

ADRESSE HOVEDKONTOR

Postadresse:	Kontoradresse:	Telefon: 22 36 72 00
Postboks 8024 Dep	Storgata 2-4-6	Telefaks: 22 36 72 99
0030 OSLO		E-post: postmottak@nilf.no
		Internett: www.nilf.no

ADRESSE DISTRIKTSKONTORER

Bergen	Postadresse:	Postboks 7317, 5020 BERGEN
	Telefon:	22 36 72 40
	Telefaks:	22 36 72 99
	E-post:	postmottak-Bergen@nilf.no
Trondheim	Postadresse:	Postboks 4718 – Sluppen, 7468 TRONDHEIM
	Telefon:	73 19 94 10
	Telefaks:	73 19 94 11
	E-post:	postmottak-Trondheim@nilf.no
Bodø	Postadresse:	Statens hus, Moloveien 10, 8002 BODØ
	Telefon:	22 36 72 51
	Telefaks:	22 36 72 99
	E-post:	postmottak-Bodo@nilf.no

ISBN 978-82-7077-859-1
ISSN 0805-9691

